

Utrikesdepartementet

Avd: P

Grupp: 2

Mål: Lu^I

Efterforskning av

Raoul Wallenberg

1984.07.06 ~ 1984-09-20

SVERIGES AMBASSAD

BUDAPEST

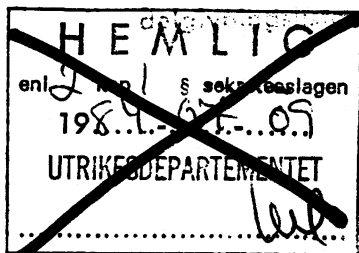
Överlämnas för kännedom till
UTRIKESDEPARTEMENTET

1984-07-03

R 18

09 JULI 1984
Stops Naguessa

Bett ändrad till VM.

Kanslirådet Sven Julin
Utrikesdepartementet

HEMLIG 2 kap 1 § Sekr.L.

136

INKOM UD		
1984-07- 6		
AVD.	GR.	MAL.
1	2	Eu

Tysk Wallenbergkommitté

Broder,

Min tyske kollega nämnde nyligen för mig att han i samband med 40-årsminnet av inledandet av judedeportationerna i maj 1944 kontaktats av en tysk "Wallenberg-förening" som bett honom att på dess vägnar lägga ned en krans på Wallenberggatan i Budapest på det ställe där en liten minnestavla finnes anbragt. Efter kontakt med sitt ministerium hade man dock funnit att åtgärden ej kunde utföras av ambassaden. För föreningen att göra det på annat "privat" sätt stod naturligtvis öppet. Intet hade emellertid skett.

Min sagesman hade något undrat över den ungerska aktiviteten i samband med 40-årsminnet av deporteringarnas inledande och att Wallenberg därvid i något sammanhang nämnts. Han sade sig dock ej alls finna det uteslutet att 40-årsdagen av Wallenbergs försvinnande i januari 1945 kunde föranleda någon form av ungersk manifestation av det slag varom jag tidigare inberättat.

Vidar Hellners
Vidar Hellners

UTRIKESDEPARTEMENTET

☐ RAPPORT ☒ HANDBREV ☐ TELEGRAM ☐ PM ☐ ÖVR

 Politiska avdelningen
Enhet

Datum

Handläggare

Godkännes

On/Datum/Nr eller namn

Ängående

 I 840709 Budapest 1984-07-03
Lyst Wallenberg kommitté
☒ HEMLIGSTÄMPLAS

Delges för kännedom

utan bil

jämte
samt biljämte
bil nrjämte bil
där så angivitsbil kan lånas
på UD tel:

Bil		Bil		Bil		Bil
☐ Konungen		☐ Statssekr		☐ IMPOD		☐ Svenska FN-förbundet
☐ Regeringen	20 ex	☐ IM-enh A		☐ Swedfund		☐ Östekonomiska byrån
☐ Statsministern		☐ I-sekr A		☐ LO/TCO:s bist nämnd		☐ Bankföreningen
☐ Chef Fö		☐ I-enh Fi		☐ Sv kyrkans mission		☐ Exportr
☐ Chef I		☐ I-enh Fö		☐ IVA		☐ Industriförb
☐ Statsrådet		☐ I-sekr I		☐ STU		☐ Grossistförb
☐ Statsrådet		☐ I-sekr		☐ Svensk kärnbränsle AB		☐ Sthlms Handelsk
☐ Statsrådet		☐ I-sekr		☐ Statens kärnkraftsinsp		2 ex
☐ Riksdagens talman		☐ I-sekr		☐ Statens strålskyddsinst		☐ LO
☐ Utrnämnd/Utrutsk/Europa- rådsdel	53 ex	☐ SSLP, Fö		☐ Televerket		☐ AIC
☐ Utrikesnämnden	23 ex	☐ KMI		☐ Statens rymddeleg		☐ TCO
☐ Utrutsk	33 ex	☐ Fst		☐ Invandrarverket	2 ex	☐ SAF
☐ Europarådsdel	12 ex	☐ Ch Fst/Op 5		☐ Forskningsberedningen		
☐ Utrutsk kanslichef		☐ Arméstaben FN-avd		☐ Miljövarsberedningen		
☐ Förutsk kanslichef		☐ FOA	2 ex	☐ I-sekr Naturvårdsverk		
☐ Riksdagsman		☐ SIPRI		☐ Sekr f framtidsstud		
☐ Riksdagsman		☐ EKN		☐ Nordiska Rådets sv del		
☐ Riksdagsman		☐ KK	5 ex	☐ Svenska institutet		
☐ Statssekr Fö		☐ Riksbanken		☐ Nordiska Afrikainst		
☐ Statssekr		☐ SIDA		☐ Latinamerikainst		
☐ Statssekr		☐ BITS		☐ Utrikespol institutet		
☐ Statssekr		☐ SAREC		☐ Europainstitutet		

☐ Större beskickningar FN-representationen	9 ex	☐ Beijing	☐ London	☐ Paris	☐ Washington 2 ex
		☒ Bonn	☐ Moskva	☐ Tokyo	☐ FN-repr
☐ Norden	4 ex	☐ Helsingfors	☐ Köpenhamn	☐ Oslo	☐ Reykjavik
		☐ Belgrad	☐ Budapest	☐ Prag	☐ Warszawa
☐ Övriga Östeuropa	7 ex	☐ Berlin A	☐ Bukarest	☐ Sofia	
		☐ Ankara	☐ Bryssel	☐ Lissabon	☐ Rom
☐ Övriga Västeuropa och Kanada	16 ex	☐ Athen	☐ Dublin	☐ Madrid	☐ Wien
		☐ Bern	☐ Haag	☐ Ottawa	☐ Bryssel-del
				☐ Paris-del	
☐ Nordafrika	5 ex	☐ Alger	☐ Kairo	☐ Rabat	☐ Tunis
				☐ Tripoli	
☐ Mellanöstern	8 ex	☐ Abu Dhabi	☐ Bagdad	☐ Damaskus	
		☐ Amman	☐ Beirut	☐ Jeddah	☐ Kuwait
				☐ Tel Aviv	
☐ Övriga Asien och Australasien	18 ex	☐ Bangkok	☐ Dhaka	☐ Jakarta	☐ New Delhi
		☐ Canberra	☐ Hanoi	☐ Kuala Lumpur	☐ Panmunjom
		☐ Colombo	☐ Islamabad	☐ Manila	☐ Pyongyang
				☐ Teheran	
☐ Övriga Afrika	13 ex	☐ Abidjan	☐ Dar-es-Salaam	☐ Harare	☐ Lagos
		☐ Addis Abeba	☐ Gaborone	☐ Kinshasa	☐ Luanda
				☐ Lusaka	☐ Maputo
☐ Latinamerika	12 ex	☐ Bogotá	☐ Buenos Aires	☐ Guatemala	☐ Lima
		☐ Brasília	☐ Caracas	☐ Havanna	☐ Managua
				☐ Managua	☐ Montevideo
		☐ Antwerpen	☐ Chicago	☐ Hongkong	☐ Los Angeles
☐ Vissa lönade konsulat	17 ex	☐ Barcelona	☐ Frankfurt	☐ Istanbul	☐ Minneapolis
		☐ Berlin Gk	☐ Hamburg	☐ Leningrad	☐ Montreal
				☐ Montreal	☐ Rio de Janeiro

☐ Utrikesministern	☐ Transportsekt	☐ Statssekr f int u-samarb	☐ Chef SSB	☐ Norström
☐ Wretborn	☐ Folkrättssekreterare	☐ Chef multilat enh	☐ Rapportöversikten	☒ ...
☐ Utrikeshandelsmin	☐ Statssekr f utr hand	☐ Chef bilat enh	☐ Regeringspärmen	
☐ Kabinetssekr	☐ Chef H-enh	☐ Chef planerings enh	☐ Theorin	
☐ Chef kabsekr kansli	☐ Förhandlingsgruppen	☐ Bistandsinspektören	☐ Edeen	
☐ Anderman	☐ KSA	☐ Chef protokollet	☐ Wahlbäck	
☐ Chef Pol avd	☐ Chef Rättsavd	☐ Chef press- o inf enh	☐ Marling	
☐ Chef Pol 1-5	☐ Chef R	☐ Chef pressbyrån	☐ Bekeris	
☐ Chef Pol	☐ Expeditionschefen	☐ Chef inf byrån	☐ Hjärpe	
☐ Ater enh				ex
Antal ex skr	Antal ex bil	Kopierad den	Distribuerad den	Ätg postexp
2	1	840709	...	...
sign	sign	sign	sign	sign
				datum
				kurir
				luft-post

Dnr	Avt	Grupp	Mål
			F2 Eu I

**UTRIKES
DEPARTEMENTET**

1984-07-06

Nr 121

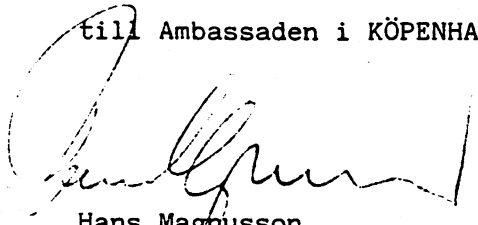
P 2

Eu I

Wallenberg-brevet på Bornholm

Hbr Landberg-Osvald 1984-06-26

Överlämnas av Utrikesdepartementet, Pol 1,
till Ambassaden i KÖPENHAMN.

Hans Magnusson

POL I
S JUL 10
Hbr JULIAN LANDBERG
+ bil original av
"flaskpostbrevet"
841011/16
Kerrin

Postadress
Box 16121
103 23 STOCKHOLM

Gataadress
Gustav Adolfs torg 1

Telefon
788 80 00

Telegram
Cabinet

Telex
103 90

Ifylles av postexp

Avsändt med

☒ av kurlr

☐ utl kurlr

☐ luftpost

☐ vanlig post

Avsändt datum

Sign

18th Nov

1971

HELP! I AM STUCK ON A ISLAND

ca: 60.80m If somebody find
this letter help me!

Raul Wallenberg
Kungälv

1984-06-29

*100 I / ...
1984-08-09 HLT
Lit.*

Departementssekreteraren
Hans Magnusson
Utrikesdepartementet

INKOM UD		
1984-07-09		
AVD	GR.	MAL.
P	2	Eu

Raoul Wallenberg
(1 bil)

Broder,

Efter samråd med Göran Bolin i Canberra får jag insända kopia av en från Raoul Wallenberg Committee i Sydney erhållen skrivelse jämte bilagor vari man informerar om stadsfullmäktiges i Woollahra godkännande att uppkalla en plats efter Raoul Wallenberg.

För framtiden vore jag tacksam erfara i vilken utsträckning departementet är intresserat att få sig tillställt liknande skrivelser eller framställningar samt hur generalkonsulatet bäst bör besvara desamma. I det här fallet har vi endast erkänt mottagandet av skrivelsen samt meddelat att densamma vidarebefordrats till departementet.

Sören Freij
Sören Freij

RAOUL WALLENBERG COMMITTEE

SYDNEY

Box C149, Clarence St., Post Office
Sydney, 2000. Australia.

Mr S. Freij,
Acting Consul-General,
Swedish Consulate General,
44 Market Street,
SYDNEY 2000

27th May, 1984.

Dear Mr Freij,

We are writing to you as both a leading individual in the community and as the head of one of that community's best known ~~business~~ organizations. The fact that the subject of our letter, arguably one of the greatest heroes of modern times, is a Swedish national, makes our letter to you all the more appropriate.

The story of Raoul Wallenberg is no doubt known to you, but just as a brief reminder, during 1944-45, as a Swedish Diplomat, he was instrumental in saving 100,000 Jewish lives in Budapest, and in doing so, many times risked his own life. Despite his subsequent disappearance, there is wide proof that he is even today detained inexplicably in a Soviet prison.

On April 30th, Woollahra Municipal Council formally approved our request that the small intersection of Queen Street and Edgecliff Road, Woollahra be named "The Raoul Wallenberg Garden". It is the hope of the Committee to be able to erect a small monument in the garden, and to co-ordinate its unveiling with a well publicised ceremony to name the park. A similar exercise has just been completed in the Melbourne Municipality of Kew, where well-known artist Karl Duldig has created a monument which will be unveiled on May 27th.

The Sydney Committee is currently examining possible designs for our own monument, and in this regard we have the hope that either yourself or your organization may be in a position to assist in its funding. Should such assistance be possible we would seek to publicly acknowledge this (if you so desire) by any means at our disposal.

This cause transcends all notions of race, religion or politics. It is simply about human decency - and surely there can be no cause more worthwhile than the celebration of such decency.

It is possible that the tragic irony of ill-fate befalling this hero can never be reversed. However, to not try would be the equivalent of denying Wallenberg's courage. A small garden and sculpture may not lead to his release, but it will certainly keep his plight alive for those who need to be reminded.

Moreover, it will be to all people, an on-going monument to the potential for heroic humanity in the face of evil.

We appeal to you for assistance.

Yours sincerely,

E.G. Forrester.
Chairman R.W.C.

The Mission — Budapest

Raoul Wallenberg, age 32, arrived in Budapest on July 9, 1944 on a life and death mission. The Swedish government had appointed him First Secretary at the Legation, and his only assignment was to save as many Jews as possible from the Nazi death camps. The decision to send him to Hungary was the result of a request to the neutral government of Sweden from the American War Refugee Board.

Hungary, which was cooperating with Hitler's Germany, was an inferno for Jews. By the time Wallenberg arrived in Budapest all the Jewish men, women, and children — 437,000 — living outside of the capital had already been deported to concentration camps. The remaining Jewish community consisted of the 230,000 Jews still living in Budapest. Wallenberg's primary adversary, SS Lt. Col. Adolf Eichmann was determined that none of them should be left alive.

Careful Planning

Before agreeing to go to Budapest, Raoul Wallenberg had stipulated the following points:

- 1) He should have a free hand to use any methods he saw fit, including bribery
- 2) If the need arose for personal consultation with the Foreign Office, he should be free to return to Stockholm without going through the lengthy procedure of getting permission
- 3) If his financial resources proved insufficient, a propaganda campaign would be launched in Sweden to raise more money
- 4) He should have adequate status to do the job, so he should be appointed First Secretary at the Legation with a salary of 2,000 crowns a month
- 5) He should have the right to contact any persons he wished in Budapest, including avowed enemies of the regime
- 6) He should be empowered to deal directly with the Prime Minister or any other member of the Hungarian government without requiring the Ambassador's permission
- 7) He should be able to send dispatches direct to Stockholm via diplomatic courier and without using normal channels
- 8) He might officially seek an interview with the Regent, Horthy, to ask for his intercession on behalf of the Jews
- 9) He should be authorized to give asylum in buildings belonging to the Legation to persons holding Swedish

The Prime Minister and the King of Sweden agreed with these demands thus allowing for tremendous freedom with which to carry out his mission and accomplish his goals.

A Man of Action

A special department was created in the Swedish embassy with Wallenberg as its head. He and his co-workers, primarily Jewish volunteers to whom he issued special passports, performed miracles. His approach was unorthodox and his methods unconventional, but he was extraordinarily successful.

The "Schutzpass"

He redesigned the Swedish protective passport so that it became a formidable official looking document calculated to impress the Nazis and their Hungarian counterparts, frequently persons of little education. He used the blue and yellow of the Swedish flag and emblazoned the document with the symbol of the triple crown of Sweden. The "Schutzpass" saved the lives of tens of thousands of Jews, as well as a great number of anti-Nazi Hungarian partisans.

An Angel in Hell

Wallenberg set up protected housing for the Jews of Budapest; he also set up soup kitchens, hospitals, orphanages, and schools. He pulled Jews off of trains already scaled and heading for the border; he provided blankets, food, water and care to the thousands being marched on foot to their death hundreds of miles away in the depth of winter. Finally, in one night he saved 70,000 persons by convincing the German General, Schmidhuber, to countermand Eichmann's final orders.

A Final Accounting

When the Russian Army liberated Budapest in early January 1945 there were 120,000 Jews still living in the city, the largest surviving Jewish population in all of occupied Europe. The persons' lives are directly attributable to Raoul Wallenberg's stupendous efforts. In six short months he had made possible the most major rescue of Jews during the entire history of World War II.

The Reward of the Russians

In return for his unmatched courage and humanitarianism, Raoul Wallenberg was taken into protective custody by the Russians on January 17, 1945. Since that date, he has never again been seen as a free man.

The government of Sweden, concerned perhaps about the fierce strength of their northern neighbor, did not at first take any strong action on Wallenberg's behalf.

The Russian Government in 1957 informed the government of Sweden that in July 1947, at the age of 35, a prisoner named "Wallenberg" (sic) died suddenly of a heart attack and was cremated without an autopsy. The note to Sweden was signed by the then Deputy Foreign Minister, Andrei Gromyko. The Russians have given out no further information.

He Was in Vladimир during the Fifties

Gromyko's statement that Wallenberg died in 1947 was contradicted by testimonies from returning prisoners of war. His memorandum is, however, illuminating in one respect. Moscow has never given any explanation of why Wallenberg was seized. Other prisoners have stated that it was known that he was accused of having been an anti-Soviet spy. Gromyko's memorandum shows that the Soviet government does not approve of these accusations. Subsequently the entire responsibility is laid on an executed Soviet minister who is, however, known to have been close to Stalin.

During the fifties, a large number of witnesses told about Wallenberg's imprisonment after 1947. Finnish, French, Swiss, German and Austrian citizens as well as stateless persons have either met him, communicated with him or heard others tell about him in the prison in the city of Vladimир. On the basis of this definite information the Swedish government made new approaches to Moscow.

In 1960, two Swedish Supreme Court justices, Ragnar Gyllensward and Per Santesson, examined the material available. They arrived at the following conclusion: "The statements contain a large amount of information, the correctness of which it has been possible to check and they support each other. In our opinion, according to Swedish law, the present report must be considered to make it probable — although it does not contain full evidence in this report — that Wallenberg was alive at least in the beginning of the 1950s and at that time in prison in Vladimир."

What Nanna Svartz Heard in 1961

In January 1961 Professor Nanna Svartz, on a visit to Moscow, took up the Wallenberg case with a Russian colleague Professor A. L. Myasnikov, whom she had known for several years. He answered that he knew about Wallenberg and that the Swede was ill and was in a mental hospital. He offered to allow Dr. Svartz to visit him. She declined.

On the basis of this sensational information, Prime Minister Tage Erlander in a letter to Minister President

Nikita Krushchev requested permission to send a Swedish doctor to Moscow to prepare Wallenberg's journey home. But Krushchev was annoyed by the incident and Myasnikov withdrew his statement.

Professor Svartz met Myasnikov another three more times, the last time in 1965 some months before Myasnikov's death, to remind him about what he said at their first talk, but Myasnikov maintained his denial. He had been misunderstood; he did not know Wallenberg. Nanna Svartz is, however, sure of having understood him correctly.

New Information: Wallenberg Was Alive in 1975

Further information about Raoul Wallenberg's imprisonment continues to reach the Swedish Foreign Ministry and Raoul's family.

In December 1978 a former Polish citizen, Abraham Kalinski, now residing in Israel, related a detailed story about Wallenberg's stay in three Soviet prisons in the fifties. In Vladimир he had himself seen Wallenberg in the prison yard. Furthermore, he stated that in 1975 a Russian Jew, Jan Kaplan, met a Swede in the Butyrka prison, who had been imprisoned for thirty years but still seemed healthy.

Now for the first time in 14 years, the Swedish government requested a new investigation in Moscow, but the reply was the usual: Wallenberg died in 1947.

The Ministry for Foreign Affairs in Stockholm knows through several sources that Jan Kaplan has succeeded in sending his information about the Swede in Butyrka to several contacts in the West. The last phase is sensational. In a letter that reached her daughter in Israel by undercover means, Mrs. Kaplan confirmed her husband's story. The Soviet authorities punished Kaplan by imprisoning him again.

October 5, 1981

The story of Raoul Wallenberg has, in the last years, begun to be known throughout the world.

A first fruit of these efforts is that the United States Administration, with the approval of the Swedish government, has engaged itself in the matter directly. In November, 1980, the American delegation to the Conference on Security and Cooperation in Europe raised the question of Raoul Wallenberg in Madrid. The American support for Raoul Wallenberg was further confirmed when on October 5, 1981, President Ronald Reagan signed a bill making Raoul an honorary citizen of The United States.

1984

Since 1980, there have been continuing international initiatives, with appeals from both Sweden and the United States on Raoul Wallenberg's behalf at subsequent meetings of the Conference on Security and Cooperation in Europe in Madrid. Appeals were also made at the 38th and 39th Sessions of the United Nations Commission on Human Rights, Geneva.

On each occasion the appeals have been ignored by the Soviet Union. In May 1983, for the first time, the British Government formally took up the Wallenberg case with Moscow.

In January 1984, at the Disarmament Conference in Stockholm, U.S. Secretary of State Mr. Shultz brought up the demand by the U.S. Government with Soviet Foreign Minister Mr. Gromyko that there be an accounting for the fate of Raoul Wallenberg and for his early release.

Raoul Wallenberg Committees have been formed in 12 countries and their purpose is two-fold:

(i) to seek the release of Raoul Wallenberg, AND

(ii) to make his extraordinary deeds in Hungary known so that the name 'Wallenberg' will become synonymous with heroism & humanitarianism.

For further information:

Suggested reading 'Righteous Gentiles'
(John Bierman)

Contact: Mr. Peter Forrester

C/- Box C149,

Clarence St. Post Office,

SYDNEY 2000

RAOUL WALLEMBERG

Honorary Citizen
of the
United States
Righteous
Gentile

WAYS IN WHICH AUSTRALIANS CAN HELP RAOUL WALLENBERG

- By writing repeatedly (as Americans are encouraged to do) to the Soviet Embassy and the Soviet Ambassador to the United Nations and the General Secretary of the Communist Party in the U.S.S.R. urging Mr. Wallenberg's release. The addresses are as follows:

S.S.S.R. (U.S.S.R.),
MOSKVA.
Kremlin,
Generalnomy Sekretaryu Tsk KPSS,
Mr. K. Chernenko

His Excellency Mr. E.M. Samoteikin,
Soviet Ambassador to Australia,
Embassy of the U.S.S.R.,
78 Canberra Avenue,
GRIFFITH. A.C.T. 2603.

The Hon. O.A. Troyanovsky,
Ambassador of the U.S.S.R. to the
United Nations,
Soviet Mission to the United Nations,
136 East 67th Street,
NEW YORK. N.Y. 10021
UNITED STATES OF AMERICA

- By writing to Australian Parliamentary members urging them to take a positive role in support of Raoul Wallenberg's release. Suggested names, with addresses, are set out below:

The Rt. Hon. R.J. Hawke, A.C., M.P.,
Prime Minister,
House of Representatives,
Parliament House,
CANBERRA. A.C.T. 2600

The Hon. A.S. Peacock, M.P.,
Leader of the Opposition,
House of Representatives,
Parliament House,
CANBERRA. A.C.T. 2600

Senator The Hon. D.L. Chipp,
Leader of the Australian Democrats,
Commonwealth Parliament Offices,
400 Flinders Street,
MELBOURNE. VIC. 3000.

The Hon. W.G. Hayden, M.P.,
Minister for Foreign Affairs,
House of Representatives,
Parliament House,
CANBERRA. A.C.T. 2600

WASHINGTON

Julia

Alexander, UD-Info

UTRIKESDEPARTEMENTET

~~Stig ok hll~~
R. W.
Frénérge
Exportby-gesellschaft
1984-07-03

INK UTRIKESDEP		
Dnr..... /		
1984-07-03		
Avid	C	1000
F	W	En I

Raoul Wallenberg utställning

(4 bilagor) ✓

Med hjälp från UD kunde vi bidra med ett och annat till en utställning om Raoul Wallenberg vid Universitetet i Pennsylvania. Bifogad korrespondens och färgfotografier ger en inblick i hur utställningen tog sig ut.

Erik Pierre

Bilagor

1. Brev från John Fraser - Pierre
2. Brev John Fraser - Marianne Forssblad, Nordic Heritage Museum Seattle
3. Lista på utställningsmaterial
4. Sexton färgfotografier

Julian

P 2 Eu I
206
Bill t amb Wash skr d 840703

UNIVERSITY of PENNSYLVANIA

PHILADELPHIA 19104

Biddle Law Library

3400 Chestnut Street

June 27, 1984

Dear Mr. Pierre:

Thank you again for your help. Enclosed please find the Embassy materials you made available for the exhibit: Volumes 4 and 7 of the official Wallenberg documents, the booklet on Swedish neutrality, the booklet on Swedish human rights, and the fact sheet on Sweden. The exhibit was stronger for each. Also enclosed are color pictures (because of the cost, offered also only to David Harel, who was comparably helpful) and an inventory list of the exhibit you are welcome to, with my compliments. The pictures, inventory list, and acknowledgements list will also be available here to anyone interested, as part of the permanent record kept of all exhibits. You might notice that the themes of the two booklets are picked up in the case on Wallenberg's achievements, on the orange card that says, "Raoul Wallenberg's strategy was to use Swedish neutrality to protect human rights."

Other remarks I might make here appear in the enclosed photocopy of my letter to Marianne Forssblad of the Nordic Heritage Museum in Seattle.

Thank you for your attention.

Sincerely,

John Fraser
John Fraser

* with Jan. 31, 1980
Expressen

June 27, 1984

Dear Ms. Forssblad:

This is to follow up on your Feb. 8, 1984 letter to Leona T. Feldman, my Mar. 13 letter to you, your Mar. 27 call to me, and your Apr. 5 letter to me about the Raoul Wallenberg exhibit. Thank you very much for sending the Dec. 1983 SCAN reference to the exhibit and the Winter 1984 Swedish Council News with your Apr. 5 letter.

I kept postponing this follow-up because there were earlier prospects of getting black-and-white pictures, but these did not materialize. Fortunately I was able to get the enclosed color photographs just before the exhibit ended June 15; and the enclosed inventory list was delayed because I was changing and adding exhibit materials almost to the end, and because of Wallenberg activities here.

I hope these enclosures and the following comments will encourage you to call or write and confirm that you would like loan of the exhibit. My telephone number at the library is 215-898-7063, and the address is Biddle Law Library, 3400 Chestnut Street, Philadelphia PA 19104.

In disassembling the exhibit, I was amazed to find that all except the books, two maps, and the puzzle fits comfortably and securely into a small U.S. government depository box (9 1/2"X13"X 5 1/2"). The exhibit is now in the box and ready to be sent. My own 9 books can be sent library rate in a similar box, and the maps and puzzle (I think) in a Jiffy bag. This leaves 12 library books we'd need to make interlibrary loan arrangements for (unless you'd prefer to borrow some or all of them from institutions in your area), and the Swedish Embassy materials I must return to Erik Pierre. However, I believe he'll be as helpful to you as to me. He can be reached at 202-298-3500, and his address is Erik Pierre, Political Counselor, Swedish Embassy, Suite 1200, 600 New Hampshire Avenue, N.W., Washington, D.C. 20037.

Although not ideal, the pictures are far better than I had dared hope for (the lighting was much brighter than the pictures suggest, especially in the long shots of the hall, and the angles at which some pictures were taken suggest a less orderly exhibit

than it actually was: I made many small adjustments throughout the period of the exhibit to keep the material neat, with perfect right angles). Compared with the inventory list, the pictures make possible reconstruction of the original exhibit. However, you need not feel bound by my arrangements. I'm naturally partial to my own general plan, but I understand that you may have different constraints and different priorities.

At the same time, you might find if you do consult there with local individuals and institutions, that they bring pressures to shape the exhibit in ways that you'd feel unbalance the presentation or are otherwise a problem (for examples, too much on Sweden and Wallenberg's youth there, or atrocity photographs that would make the exhibit a Holocaust exhibit instead of a Wallenberg exhibit). In dealing with such individuals and institutions whose good will you would like to keep, you would be welcome to make me the bad guy, saying, "I'm sorry, but the Philadelphia exhibitor's guidelines won't allow us to do that."

You'll notice from both the pictures and the inventory list that this is very much more a reading exhibit than an objects-and-memorabilia exhibit. Ordinarily that is considered a problem, but here the hierarchical reading (orange cards to yellow highlighted areas to white text) and the variety of print materials relieved with photographs and other eye-catchers has made it successful. It has gotten unprecedented attention. Certainly many hundreds have seen it, and perhaps thousands (it happened that the exhibit's final two weeks coincided with the closing of the bar association's own library to prepare for new quarters, so we had scores of new visitors then). Many had time only to read the orange cards and look over the rest, but many others returned repeatedly to gradually see the whole exhibit in detail. Almost daily we found crumbs and soda-can rings on the cases from people who ate lunch or snacked while standing to read parts of the exhibit, and every day the cleaning woman needed to clean the tops of the table cases of fingerprints and the window cases of fingerprints and noseprints.

What most astonished me was that we found some people actually spending hours at a time to systematically and completely review everything. It was one thing to know that Leona Feldman spent hours the day before the exhibit ended, copying many parts although she had been by the exhibit a number of times before; but another to learn she met a young woman who had been before and was now back, bringing her father to go through the exhibit with him. And it was one thing to meet a Drexel University student taking pictures and spending several hours writing notes for a paper on the Holocaust; but another to learn from the cleaning woman that the week before there had been other people taking pictures almost every day. The cleaning woman herself told me, "I didn't have much education, but I'm slowly reading through the exhibit, and learning about history and things I never knew about." So I hope you'll feel the exhibit can be an asset to your museum and the October meeting.

Unfortunately, because of law school security problems and for other reasons we could not hold exhibit-related events here or otherwise encourage visits by large groups at a time (for example, we couldn't help one caller from New Jersey who asked to bring 80 people in 3 buses, and I avoided available TV and radio publicity for the same reasons). However, you might be able to arrange for visits by public and private school classes and other groups as was done here for a Holocaust exhibit, and perhaps seek more kinds of publicity than the word-of-mouth and print announcements I felt obliged to limit myself to here.

If you do want the exhibit, I'd like to send updating material with citation cards as there are new Wallenberg developments. I'll also consider preparing orange cards, Courtesy-of cards, and citation cards here if you provide the necessary information, so that the typeface (my typewriter) and documentation style will be like the original material's. You'll be welcome to begin assembling the exhibit whenever you receive it, and of course I would appreciate one or more copies as

convenient of any Wallenberg-related activities or news there as well as any press notices or literature about the exhibit.

Thank you for your attention.

Sincerely,

John Fraser
John Fraser

UNIVERSITY of PENNSYLVANIA

PHILADELPHIA 19104

Biddle Law Library

3400 Chestnut Street

Exhibit: RAOUL WALLENBERG, January 17, 1984 - June 15, 1984

Eight display cases prepared by John Fraser

Standing sign: Raoul/Wallenberg//Welcome (on both sides in black vinyl letters on white posterboard)

First floor: two window cases (each 46 3/4" high, 31 1/2" wide, and 15" deep) and four table cases (each 56 1/2" to 60" long, 26 1/2" to 29" wide, and 9 3/4" to 10" high)

Second floor: two table cases (each 57" to 58" long, 25 1/4" to 26" wide, and 7 1/2" to 8 1/2" high)

Types of materials: U.S. and Swedish books, government documents, and press clippings; personal papers, photographs, maps, periodicals, announcements, and flags

Sources for multiple items: Biddle Law Library (ten bound volumes), Van Pelt Library (two bound volumes), Swedish Embassy (two bound volumes and two booklets), David Harel, Elenore Lester, Professor Morris Wolff, John Fraser (six bound volumes and three paperbacks)

Orange cards are folded 4X6 cards unless described otherwise.

Courtesy cards are folded (or cut for vertical display) yellow 3X5 cards unless described otherwise.

Citation cards are folded (or cut for vertical display) white 3X5

cards with citations following A Uniform System of Citation form.

The following biographies of Raoul Wallenberg will be identified elsewhere by author surname and year of publication:

- P. Anger, With Raoul Wallenberg in Budapest (1981)
- J. Bierman, Righteous Gentile (1981)
- F. Werbell & T. Clarke, Lost Hero (1982)
- K. Marton, Wallenberg (1982)
- E. Lester, Wallenberg (1982)
- H. Rosenfeld, Raoul Wallenberg (1982)

CASE A (window case, first floor): 7 WHITE BACKGROUND sheets, and shelf 27" high

(no sign: INTRODUCTION)

1. Anger (1981) paperback with photocopy of "About the Author"
2. Bierman (1981) paperback and hardback dust cover with photocopy of endpapers
3. Werbell & Clarke (1982) hardback dust cover with photocopy of endpapers
4. Marton (1982) hardback dust cover with photocopy of endpapers
5. N.Y. Times, May 12, 1982, at C30, col. 3 article on Kati Marton
6. Lester (1982) hardback dust cover with photocopy of endpapers
7. Daily Pennsylvanian (U. of Pa.), Apr. 8, 1983, at __, col. __ advertisement for Lester speech
8. Rosenfeld (1982) hardback dust cover with photocopy of endpapers
9. B. Granger, The British Cross (1983)(fiction) hardback dust cover with photocopy of endpapers and pp. vii-viii
10. Christian Science Monitor, Oct. 18, 1983, at 31, col. 1 article on Harel documentary (YELLOW HIGHLIGHTER)
11. Harel documentary credits
12. Photograph of David Harel interviewing Raoul Wallenberg's sister
13. Harel documentary press kit cover
14. Cinema Canada, Feb. 1984, at 20 review of Harel documentary by Joyce Nelson

15. 3 orange cards (introduction): TO SEE THE EXHIBIT QUICKLY, PLEASE SEE THE ORANGE CARDS OF VARIOUS TYPES IN EACH EXHIBIT CASE/(2d) (exhibit map in color)/(3d)A. Introduction (window case)/1. Raoul Wallenberg's Youth/2. The Holocaust and Hungary/3. Raoul Wallenberg's Achievement/4. Raoul Wallenberg's Imprisonment/5. International Governmental Efforts to Free Raoul Wallenberg/6. International Private Efforts to Free Raoul Wallenberg/B. Supplement (window case)
16. Orange card with blue arrow: WHYY, Channel 12 will broadcast David Harel's Wallenberg documentary on Wednesday, May 23, 1984, at 8 P.M. and Thursday, May 24, at 1 P.M.
17. 3 orange cards: WHO IS RAOUL WALLENBERG?//As the six biographies in English, the one-hour PBS documentary, and this exhibit show, Raoul Wallenberg is a Swede born in Stockholm on August 4, 1912 (display case 1), whose education includes a University of Michigan degree in 1935 (display case 1), and who after seeing firsthand/(2d)the beginnings of the Holocaust in Nazi-occupied Europe (display case 2), went to Budapest, Hungary, where many credit him with personally saving the lives of one hundred thousand Jews between July 1944 and January 1945 (display case 3). On January 17, 1945, Raoul Wallenberg was taken prisoner by the Soviets (display case 4),/(3d)and has not yet been returned to his family. International efforts to free and to honor Raoul Wallenberg continue by governments (display case 5) and by private individuals and organizations (display case 6). The Wallenberg Committee of Greater Philadelphia (display case 6) can provide more information.
18. Orange card (3X5): The six biographies of Raoul Wallenberg can be purchased at the University of Pennsylvania Bookstore.

CASE A Courtesy:

No. 9 Courtesy of Carlos I. Rodriguez
 Nos. 11-14 Courtesy of David Harel

CASE 1 (table case, first floor): 3 BLUE BACKGROUND sheets

YOUTH: Raoul Wallenberg's Youth/August 4, 1912 to June 9, 1935/Birth to Age 22

1. Sweden puzzle (two Stockholm pieces slightly raised)
2. Åström, Sweden's Policy of Neutrality (1983) with photocopy of p. 6 (YELLOW HIGHLIGHTER)
3. Danelius, Human Rights in Sweden (1981) with photocopy of contents page
4. "General Facts on Sweden" brochure
5. Photocopy of "Religion" fact sheet excerpt
6. Photograph of Stockholm by night (2 pp.)
7. Lester (1982) pp. 30-31 (YELLOW HIGHLIGHTER)
8. Marton (1982) photograph with caption of Raoul Wallenberg as an infant, with his mother
9. Lester (1982) photograph with caption of Raoul Wallenberg at age three, with his mother
10. Marton (1982) photograph with caption of Raoul Wallenberg at age three, with his grandfather
11. Marton (1982) photograph with caption of Raoul Wallenberg as an adolescent
12. Vol. 1 Soviet Treaty Series (1917-1928) with photocopy of title page and Treaty No. 266 at pp. 325-326 (Soviet-Swedish and Swedish-Soviet treaties on diplomatic rights and immunities) BIDDLE IntL/641/qR96/1917S (YELLOW HIGHLIGHTER)
13. Rosenfeld (1982) pp. 19-20: education
14. Photocopies of five school themes in Raoul Wallenberg's handwriting, showing each title and the first page of "Is the younger generation going to the dogs?"
15. Marton (1982) photograph with caption: Wallenberg rowing
16. Marton (1982) photograph with caption: Wallenberg at the Golden Gate Bridge
17. Marton (1982) p. 21: open-mindedness (YELLOW HIGHLIGHTER)
18. Bierman (1981) p. 22: cousin Birgitte's recollection (YELLOW HIGHLIGHTER)

19. Marton (1982) photograph with caption: portrait at age twenty-four
20. Swedish silk flag
21. U.S. silk flag
22. Lace-pattern cloth for baby pictures
23. Orange card: WHEN AND WHERE WAS RAOUL WALLENBERG BORN?//He was born August 4, 1912, in Stockholm, the capital of Sweden.
24. Orange card: WHAT IS RAOUL WALLENBERG'S FAMILY AND RELIGIOUS BACKGROUND?//He was born to Maj Wallenberg, widowed just before Raoul was born. Raoul's grandfather Gustav, who supervised Raoul's education, was a Swedish diplomat of a family reputedly wealthier than the King of Sweden. The Wallenbergs' religion is Lutheran.
25. Orange card: WHAT IS RAOUL WALLENBERG'S EDUCATIONAL BACKGROUND?//When he came to the University of Michigan at Ann Arbor, he knew five languages (Swedish, English, German, French, and Russian), and was well traveled (England, Germany, France, and Turkey). Schooling details are given in the biographies (window display).
26. Orange card: WHAT IS RAOUL WALLENBERG'S U.S. BACKGROUND?//After hitchhiking and cycling around the U.S., Canada, and Mexico during vacations, and working at the Swedish pavilion in the 1933 Chicago World's Fair, he graduated with honors in architecture from the University of Michigan at Ann Arbor in 1935.
27. Orange card (3X5): School themes by Raoul Wallenberg, in his handwriting.
28. 3 orange cards: (as described for Case A No. 15)

CASE 1 Courtesy:

No. 6 Courtesy of Scandinavian Airlines System

No. 14 Courtesy of Elenore Lester

4X6 yellow card: The background material on Sweden, including booklets on Sweden's traditions of human rights and neutrality, are//Courtesy of/The Swedish Embassy/Washington, D.C.

(Nos. 2-5 Courtesy of the Swedish Embassy)

CASE 2 (table case, first floor): 3 BLACK BACKGROUND sheets

HOLOCAUST AND HUNGARY: Raoul Wallenberg's Challenge/June 9, 1935 to July 9, 1944/Age 22 to Age 31

1. M. Gilbert, The MacMillan Atlas of the Holocaust (1982) in dust cover with Holocaust maps pp. 244, 135; 17, 20, 27, 85, 86; and Hungary maps pp. Frontispiece, 186, 187, 196, 197, 199 (YELLOW HIGHLIGHTER)
2. R. Hilberg, The Destruction of the European Jews (1961) paperback
3. Vol. 450 Annals (1980): Reflections on the Holocaust with photocopy of the contents page BIDDLE Per. A
4. Vol. 8 Encyclopaedia Judaica (1971) title page and pp. 828-829: "Holocaust" contents pages (YELLOW HIGHLIGHTER)
5. L. Poliakov, Harvest of Hate (1979) with photocopy of the title page and the 3 contents pages BIDDLE KD/1322/P766h/1979
6. R. Braham, Vols. 1, 2 The Politics of Genocide: The Holocaust in Hungary (1981) VAN PELT DS/135/H9/B74/v.1,2
7. Bierman (1981) p. 49: "Waldsee" and priority of killing (YELLOW HIGHLIGHTER)
8. Rosenfeld (1982) pp. 12-13: conditions in Hungary (YELLOW HIGHLIGHTER)
9. Hungarian silk flag
10. Orange card: "Some of the photographs...are so terrible that they have never been reproduced, nor have I felt able to reproduce them here."//M. Gilbert, MacMillan Atlas of the Holocaust 230 (1982).
1. 2 orange cards: WHAT WAS THE HOLOCAUST?//The Holocaust was the systematic political killing of millions by Nazis and collaborators, between January 30, 1933 and May 8, 1945. There never before or since has been an attempt so nearly realized to kill a whole people without exception -- the/(2d)largest targeted group, the Jews of Europe -- on such a numerical and geographical scale.

12. 2 orange cards: WHERE WAS RAOUL WALLENBERG DURING THIS TIME?//
After graduating and returning to Sweden, Raoul Wallenberg spent more than six months in Haifa, Palestine, where he saw, spoke with, and roomed with Jewish refugees from Hitler's persecution in 1936. Then, as international director for the/(2d)Central European Trading Company, headed by a Hungarian Jew, he saw firsthand the persecution of Jews in Germany, France, and Hungary. He visited Budapest once in 1942 and again in 1943.
3. 2 orange cards: WHAT HAPPENED IN HUNGARY BEFORE RAOUL WALLENBERG CAME TO BUDAPEST JULY 9, 1944?//Although Hungarian Jews were persecuted before, systematic deportation for killing began after German Nazis occupied Hungary and Eichmann arrived in Budapest, on March 19, 1944./ (2d)Between March 19th and July 9th, when Raoul Wallenberg arrived in Budapest, all Jews in the provinces except forced laborers were deported for killing: 437,402 Jews, according to official Nazi figures. Only Budapest Jews remained, whom Eichmann planned to seize for deportation in one day.

CASE 3 (table case, first floor): 3 WHITE BACKGROUND sheets

ACHIEVEMENT: Raoul Wallenberg's Response/July 9, 1944 to January 17, 1945/Age 31 to Age 32

1. Rosenfeld (1982) pp. 225-227: chronology (YELLOW HIGHLIGHTER)
2. Lester (1982) map of Central Budapest (YELLOW HIGHLIGHTER)
3. Bierman (1981) p. 86: December 1944 rescue report (YELLOW HIGHLIGHTER)
4. Marton (1982) pp. 118-119: photographer (YELLOW HIGHLIGHTER)
5. Marton (1982) photograph with caption: death march
6. Lester (1982) photograph with caption: woman in foreground
7. Marton (1982) photograph with caption: Wallenberg intervention
8. E. Orczy, The Scarlet Pimpernel (1905) paperback
9. Bierman (1981) p. 29: "Pimpernel Smith" film seen by Wallenberg (YELLOW HIGHLIGHTER)
10. Bierman (1981) p. 33: Wallenberg's nine conditions (YELLOW HIGHLIGHTER)

11. Bierman (1981) p. 51: Wallenberg's strategy and Schutzpass (YELLOW HIGHLIGHTER)
12. Bierman (1981) p. 53: material support, and at most four hours' sleep (YELLOW HIGHLIGHTER)
13. Rosenfeld (1982) pp. 86-87: tactics, and appearance (YELLOW HIGHLIGHTER)
14. Lester (1982) photograph with caption: Wallenberg at his desk in Budapest
15. Marton (1982) photograph with caption: Wallenberg and his colleagues
16. Lester (1982) photograph with caption: Schutzpass
17. Philadelphia Inquirer, Oct. 18, 1982, at 14-A, col. 3: letter from Philadelphian rescued by Wallenberg (YELLOW HIGHLIGHTER)
18. Bierman (1981) pp. 81-82: personal account of rescue (YELLOW HIGHLIGHTER)
19. Lester (1982) hardback opened to pp. 110-111 with white ribbon: personal account of rescue
20. Bierman (1981) p. 89: Wallenberg's uniqueness (YELLOW HIGHLIGHTER)
21. Bierman (1981) pp. 91-92: confrontation (YELLOW HIGHLIGHTER)
22. Bierman (1981) p. 90: Wallenberg's bearing (YELLOW HIGHLIGHTER)
23. Bierman (1981) pp. 115-116: Schmidhuber (YELLOW HIGHLIGHTER)
24. Photograph of death march (stars on clothing)
25. Photograph of street sign on street named for Raoul Wallenberg
26. Rosenfeld (1982) pp. 121-122: Budapest monument (YELLOW HIGHLIGHTER)
27. Lester (1982) photograph with caption: Budapest monument in original form
28. Photographs of Budapest monument in original form and as changed by the Soviets
29. Hungarian silk flag

30. 3 orange cards: WHAT WERE RAOUL WALLENBERG'S STRATEGY AND TACTICS?//Raoul Wallenberg's strategy was to use Swedish neutrality to protect human rights. His tactics included material support (he set up soup kitchens, hospitals, nurseries, protected houses, and stockpiles of food, clothing,/(2d)medicine, and other supplies), diplomatic support (he created the Schutzpass -- a protective Swedish passport -- and made many dozens of helpful official protests on his own and with the other neutral legations), intelligence support (with intelligence from Jewish volunteers and Nazis persuaded, flattered, bribed, or/(3d) threatened, he thwarted many Nazi plans and moves against Jews), and personal support (alone and unarmed he confronted groups of armed Nazis to save lives).

31. 2 orange cards: WHAT DID RAOUL WALLENBERG ACCOMPLISH?//Raoul Wallenberg is credited with personally saving 100,000 Jews with his direct intervention and his Schutzpass. He saved generations, and his true accomplishment cannot be calculated, because those he rescued, their children, and/(2d)their grandchildren, live today throughout the world.

32. Orange card (3X5): Sign of the street named for Raoul Wallenberg in today's Budapest

CASE 3 Courtesy:

Nos. 24, 25, and 28 Courtesy of David Harel

CASE 4 (table case, first floor): 3 RED BACKGROUND sheets

IMPRISONMENT: Raoul Wallenberg's Imprisonment/January 17, 1945 Until Today/Age 32 to Age 71

1. Amnesty International, Prisoners of Conscience in the USSR (1980) with photocopies of the title page, the 2 contents pages, and the Introduction (pp. 1, 2) BIDDLE KD/4317/A522p2 (YELLOW HIGHLIGHTER)
2. Vol. 8 Israel Yearbook on Human Rights (1978) with photocopies of the title page and pp. 241, 244, and 245 BIDDLE Per. I (YELLOW HIGHLIGHTER)
3. Anger (1981) pp. 37-38: Soviet official antisemitism (YELLOW

HIGHLIGHTER)

4. Bierman (1981) p. 132: prisoner exchange (YELLOW HIGHLIGHTER)
5. A. Shifrin, The First Guidebook to Prisons... (1980) fold-out map with one red flag for each region of reported presence of Raoul Wallenberg (nine total flags) in Rosenfeld at pp. 240-241
6. A. Solzhenitsyn, The Gulag Archipelago V. 1-3 (1973-1976) BIDDLE KD/4317/S692g/v.1,2,3
7. Lester (1982) p. 139: Solzhenitsyn comments (YELLOW HIGHLIGHTER)
8. A. Shifrin, The First Guidebook to Prisons... (1980) paperback with photocopies of pp. 248, 353, and 354
9. Rosenfeld (1982) hardback opened to pp. 240-241 with red ribbon: "The Odyssey of Raoul Wallenberg in the Gulag"
10. Rosenfeld (1982) pp. 118-119: knocking communications code (YELLOW HIGHLIGHTER)
11. Rosenfeld (1982) p. 152: Einstein letter to Stalin and Nobel Peace Prize proposal (YELLOW HIGHLIGHTER)
12. Rosenfeld (1982) p. 239: Gromyko memorandum
13. Lester (1982) photograph of Nanna Svartz (with caption)
14. U.S.S.R. silk flag
15. Orange card: WHY DID SOVIET OFFICIALS IMPRISON RAOUL WALLENBERG, AND WHY HAVE THEY NOT RETURNED HIM TO HIS FAMILY?//Soviet officials have never publicly answered this question. Two possible answers discussed in the biographies of Raoul Wallenberg are indicated here: anti-Jewishness and prisoner exchange.
With 2 smaller orange cards (each part of a 3X5 card):
Anti-Jewishness as a possible motive [with No. 2 above]
Prisoner exchange as a possible motive [with No. 4 above]
16. 2 orange cards: HAS ANYONE SEEN OR HEARD FROM RAOUL WALLENBERG SINCE HE WAS IMPRISONED?//Yes. Although Raoul Wallenberg has been held incommunicado from the beginning of his imprisonment, the biographies describe dozens of reliable and sworn reports, including eyewitness testimony and reports/(2d)of conversation and forbidden tapping code communication with Raoul Wallenberg.

CASE 5 (table case, second floor): 3 DARK GREY BACKGROUND sheets

GOVERNMENTAL: International Efforts to Free Raoul Wallenberg by Governments

1. U.S.S.R. Labor Camps U.S. Senate hearings Feb. 2, 1973 with photocopies of title page and pp. 136-137: Shifrin testimony BIDDLE K/37/X/365g (YELLOW HIGHLIGHTER)
2. Vol. 11 California Western International Law Journal 140 (1981) article on Wrangel Island: p. 140 (YELLOW HIGHLIGHTER)
3. U.S. House Report 97-152: Part 1, June 17, 1981, and Part 2, Sept. 21, 1981
4. U.S. Senate Report 97-169, July 27, 1981
5. U.S. Public Law 97-54, Oct. 5, 1981 (YELLOW HIGHLIGHTER)
6. Congressional Quarterly Weekly Report, Oct. 24, 1981, at 2058: public law (YELLOW HIGHLIGHTER)
7. Public Papers of the Presidents: Ronald Reagan (1981) with photocopy of title page and pp. 890-891 BIDDLE KB/8/P976/Reagan/1981 (YELLOW HIGHLIGHTER)
8. Lester (1982) photographs with captions: Raoul Wallenberg's brother and sister, and Representative and Mrs. Lantos
9. U.S. State Department telegram on U.N. Human Rights Commission proposal by U.S. on disappearance (YELLOW HIGHLIGHTER)
10. U.S. Congressional Record, Oct. 6, 1983, at E4838: letter to President Reagan from House members (YELLOW HIGHLIGHTER)
11. U.S. Congressional Record, Oct. 20, 1983, at S14275: vote on Raoul Wallenberg and Jan Kaplan resolution (YELLOW HIGHLIGHTER)
12. Update on Raoul Wallenberg U.S. House hearing Aug. 3, 1983 with photocopy of contents page
13. Wash. Post, Jan. 7, 1983, at A18, col. 4: Swedish Ambassador's letter (YELLOW HIGHLIGHTER)
14. Wash. Post, Jan. 14, 1983, at A14, col. 4: Free Wallenberg Committee letter (YELLOW HIGHLIGHTER)
15. N.Y. Times, May 25, 1982, at A5, col. 5: article on 42 volumes of official Swedish documents on Raoul Wallenberg (YELLOW HIGHLIGHTER)

16. Vols. 4 and 7 of the 42 volumes of official Swedish documents
(Vol. 4 opened to first page, a June 21, 1944 message from Raoul Wallenberg in Budapest to a Stockholm official)
17. N.Y. Times, May 10, 1983, at A2, col. 3: item on Israeli Knesset special session May 9th to honor Raoul Wallenberg
18. Israeli stamp and first-day cover honoring Raoul Wallenberg
19. Bierman (1981) pp. viii and 206-208: Yad Vashem and Israel
(YELLOW HIGHLIGHTER)
20. U.S. silk flag
21. Swedish silk flag
22. Israeli silk flag
23. 3 orange cards: WHAT HAS BEEN DONE BY GOVERNMENTS TO FREE RAOUL WALLENBERG?//Swedish, U.S., and Israeli executive and legislative officials have made public statements, Sweden in 1979 offered prisoner exchange for a "blown" and so useless Soviet agent, the U.S. in 1981 made/(2d)Raoul Wallenberg an honorary citizen, and Israel in 1979 declared Raoul Wallenberg a Righteous Gentile at Yad Vashem. No government has publicly offered bilateral or multilateral prisoner exchange of useful Soviet prisoners, publicly offered material ransom, or even used many opportunities to make public/(3d)humanitarian appeals in international fora, and these are among the actions now requested by private individuals and organizations to free Raoul Wallenberg.

CASE 5 Courtesy:

- No. 9 Courtesy of the Department of State, Washington, D.C.
- No. 16 Courtesy of the Swedish Embassy, Washington, D.C.

CASE 6 (table case, second floor): 3 WHITE BACKGROUND sheets

PRIVATE: International Efforts to Free Raoul Wallenberg by Private Individuals and Organizations

1. Daily Pennsylvanian (U. of Pa.), Oct. 6, 1982, at 7, col. 1:
article on Leona T. Feldman
2. Wallenberg Committee Newsletter 1983: Vol. 1, No. 1 (YELLOW HIGHLIGHTER)

3. Letter to U.S.S.R. President Yuri Andropov Oct. 19, 1983 with two returned receipt notices, with U.S.P.O. Publication 51 (Jan. 1982, "International Postal Rates and Fees"), and with U.S.P.O. Publication 227 (Oct. 1978, "Packaging Pointers")
4. List of Board of Advisors of the Wallenberg Committee of Greater Philadelphia: 2 pages from No. 2 above (YELLOW HIGHLIGHTER)
5. Philadelphia Inquirer, Aug. 3, 1983, at 6-B, col. 1: obituary of Josiah E. DuBois, Jr. (YELLOW HIGHLIGHTER)
6. U.S. Senator Arlen Specter Aug. 15, 1983 letter to President Reagan with Proposed Presidential Directive
7. Individual Activity to Free Raoul Wallenberg, from No. 2 above (YELLOW HIGHLIGHTER)
8. Petition to Free Raoul Wallenberg, from No. 2 above
9. Prisoner Exchange Request
10. Transcript of Professor Morris Wolff interview on radio station WKEN Sept. 14, 1983
11. List of International Raoul Wallenberg Committees (YELLOW HIGHLIGHTER)
12. World map in color with one gold flag for each country with one or more Wallenberg organizations (thirteen total flags)
13. Legal Intelligencer (Philadelphia), Nov. 29, 1983, at 1, col. 5: "Bar Association Adopts Resolution to Free Wallenberg" article (YELLOW HIGHLIGHTER)
14. Raoul Wallenberg booklet prepared by the Raoul Wallenberg Committee of the United States (New York City)
15. Simon Wiesenthal Center of Los Angeles brochure with 2 excerpts on Wallenberg and a planned documentary, and with an excerpt from Social Action Update, Winter 1984, at 10
16. Swedish newspaper Expressen, Jan. 31, 1980
17. Two Swedish press clippings
18. U.S. silk flag
19. Swedish silk flag

20. 2 orange cards: WHAT IS BEING DONE BY PRIVATE INDIVIDUALS AND ORGANIZATIONS TO FREE RAOUL WALLENBERG?//Individuals pray; they visit, telephone, petition, and write to U.S., Swedish, Israeli, and other governments' executive and legislative officials; and they petition and write to Soviet executive officials, and/(2d) mail packages to Raoul Wallenberg in care of Soviet executive officials. Organizations act cooperatively to facilitate individual actions, to seek international publicity to free Raoul Wallenberg, and to support special projects such as Professor Morris Wolff's suit to free Raoul Wallenberg.

CASE 6 Courtesy:

Nos. 1-9 Courtesy of the Wallenberg Committee of Greater

Philadelphia

Nos. 10, 11 Courtesy of Professor Morris Wolff

No. 15 Courtesy of the Simon Wiesenthal Center, Los Angeles

No. 16 Courtesy of the Swedish Embassy, Washington, D.C.

No. 17 Courtesy of the Raoul Wallenberg Association, Stockholm, Sweden

CASE B (window case, first floor): 7 GOLD BACKGROUND sheets

(no sign: SUPPLEMENT)

1. Philadelphia Daily News, Feb. 1, 1984, at 22, col. 1: Chuck Stone column on lawsuit
2. Philadelphia Inquirer, Feb. 2, 1984, at 2-A, col. 1: article on lawsuit
3. N.Y. Times, Feb. 3, 1984, at A17, col. 1: article on lawsuit
4. Jewish Exponent (Philadelphia), Feb. 10, 1984, at 5, col. 2: article on lawsuit
5. Penn Paper (U. of Pa.), Apr. 5, 1984, at 3, col. 1: article on lawsuit; Leona T. Feldman; Josiah E. DuBois, Jr.; and the exhibit
6. Four-page brochure on Holocaust remembrance programs Mar. 25-Apr. 12, 1984, with blue arrow and three blue brackets
7. Brochure for ceremony in New York City honoring Raoul Wallenberg Jan. 17, 1984

8. List of exhibit consultants and contributors
9. Brochure for conference in New York City Mar. 20-21, 1984, on the Holocaust in Hungary
10. Two-page brochure with card for benefit concert in Philadelphia Apr. 8, 1984
11. Almanac (U. of Pa.), Feb. 2, 1984, at 7: Thanks to Scandinavia fund gift
12. Philadelphia Inquirer, May 16, 1984, at 12-C, col. 1: Richard Chamberlain cast in NBC-TV miniseries on Raoul Wallenberg
13. Legal Intelligencer (Philadelphia), Mar. 22, 1984, at 1, col. 3: Professor Morris Wolff speech about the lawsuit, at the U. of Pa. Mar. 26, 1984
14. Gratz College memorandum, March 1984: Holocaust Oral History Archive includes account of rescue by Raoul Wallenberg
15. A. Morse, While Six Million Died: A Chronicle of American Apathy (1968) paperback opened face down at front cover to show front and back covers, with photocopies of pp. 77, 253, 261, 273, and 274 (YELLOW HIGHLIGHTER)
16. Philadelphia Inquirer, June 2, 1983, at 1-B, col. 2: Josiah E. DuBois, Jr. honored by the American Jewish Committee June 1, 1983 (YELLOW HIGHLIGHTER)
17. N.Y. Times, Aug. 4, 1983, at D22, col. 3: obituary of Josiah E. DuBois, Jr. (YELLOW HIGHLIGHTER)
18. Orange card: This is a 1984 supplement to the exhibit, which opened on January 17th, the 39th anniversary of Raoul Wallenberg's taking by the Soviets.
19. Orange card: The lawsuit papers filed February 2d may be reviewed and photocopied -- please see the Reference Librarian, Biddle Law Library.
20. Orange card: On this 50th anniversary of his graduating class, these are to remind of Josiah E. DuBois, Jr.'s good work.

CASE B Courtesy:

No. 6 Courtesy of Phyllis Apparies

No. 7 Courtesy of Joshua Eilberg

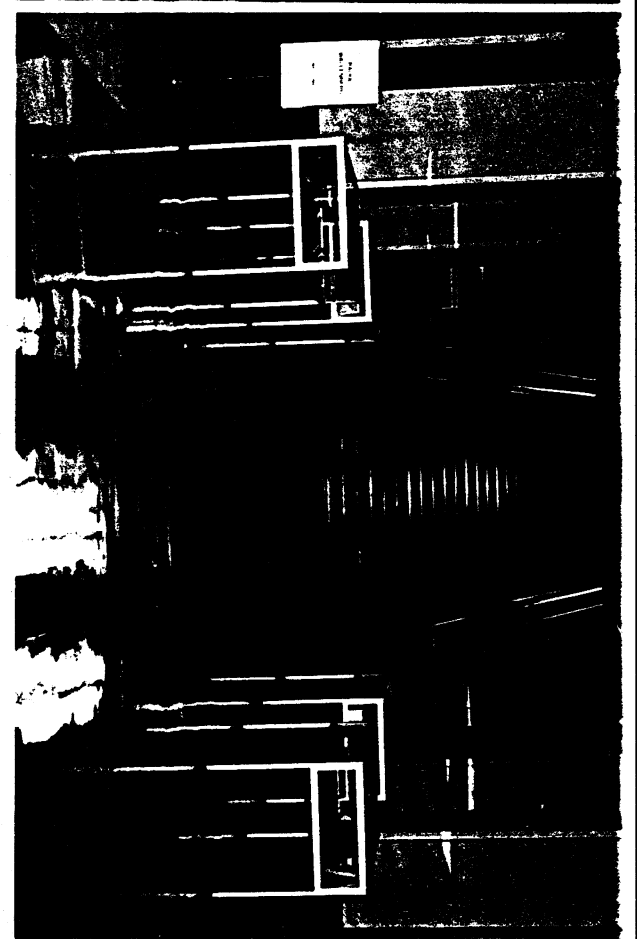
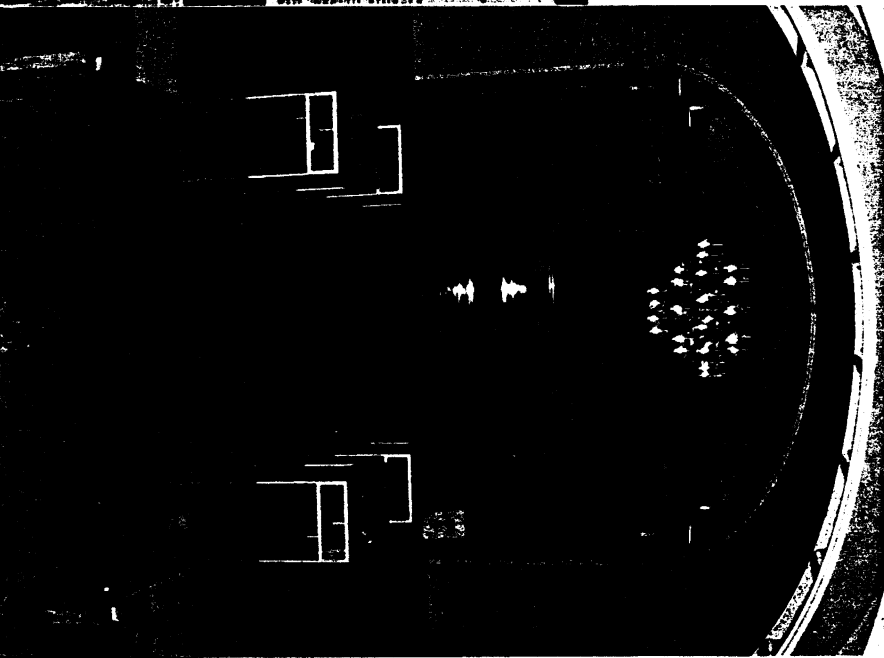
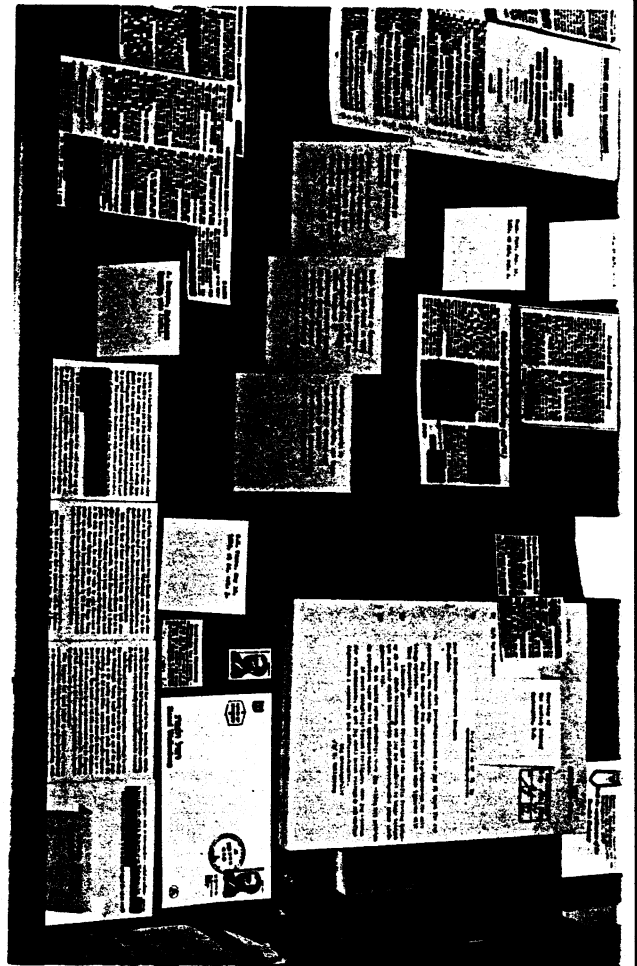
No. 9 Courtesy of Elenore Lester

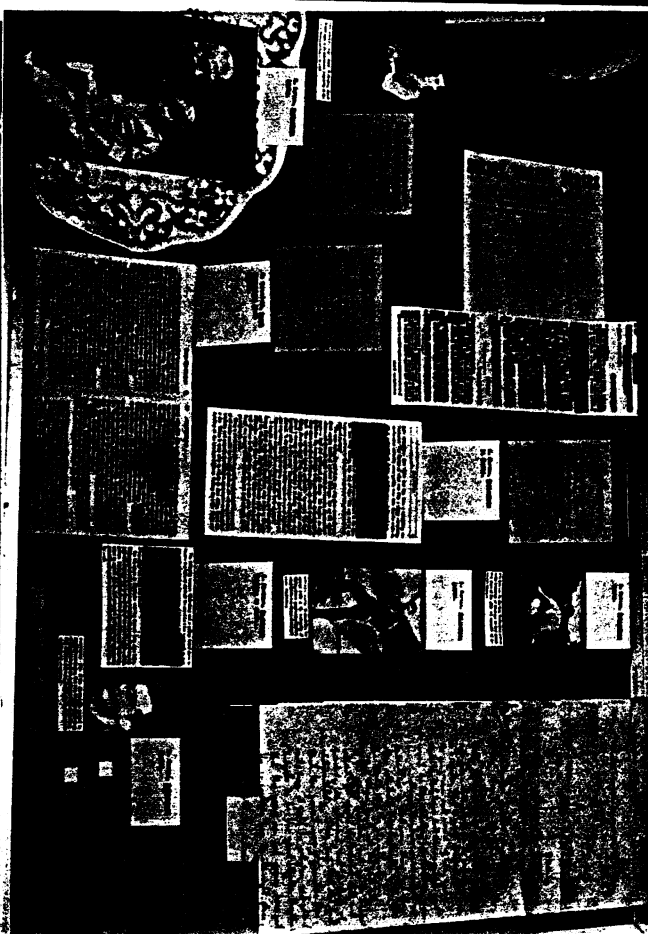
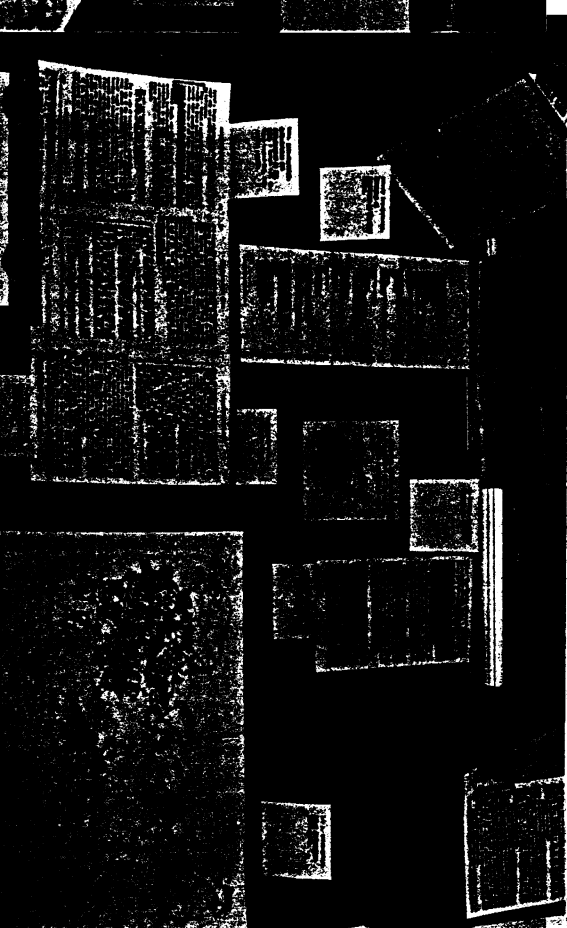
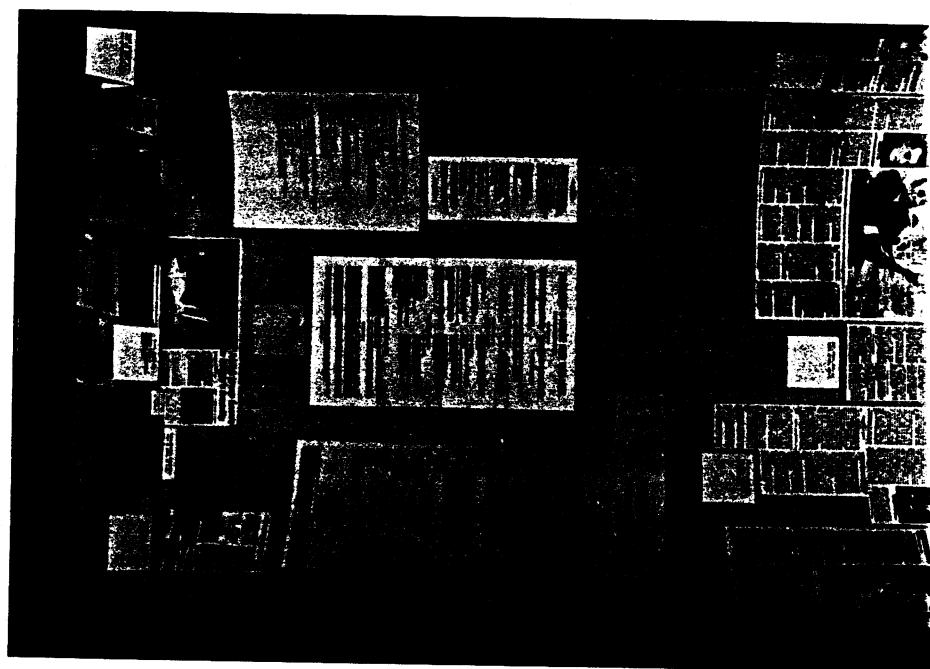
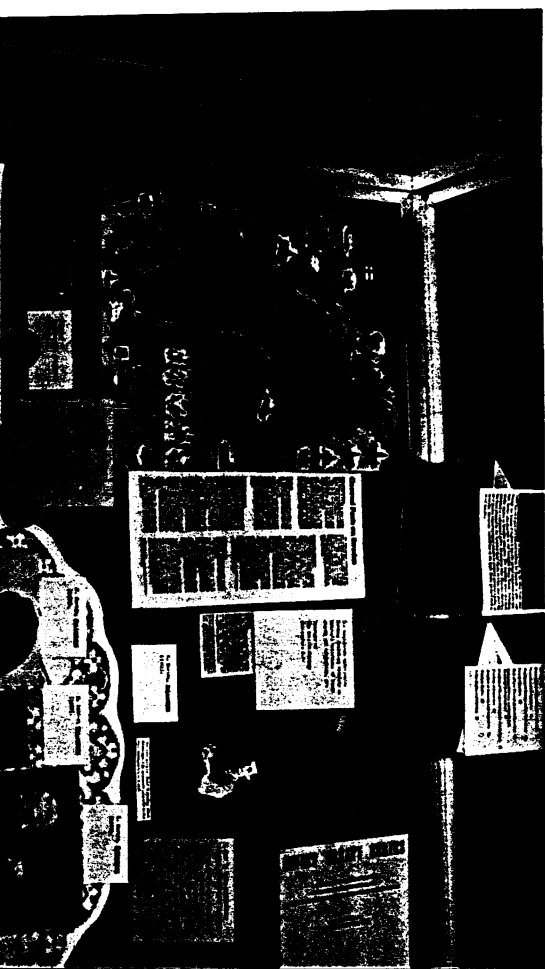
No. 10 Courtesy of Leona T. Feldman

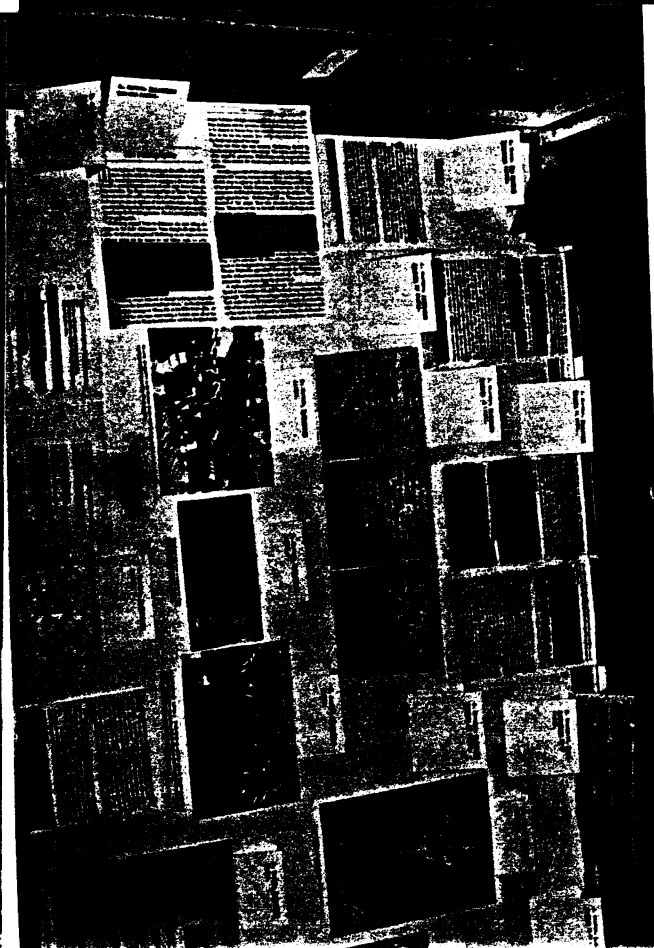
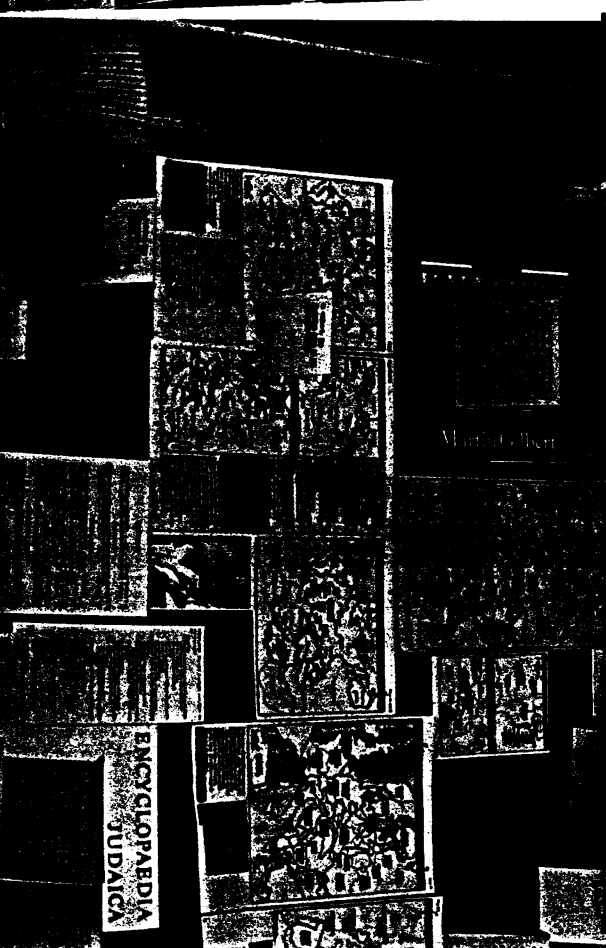
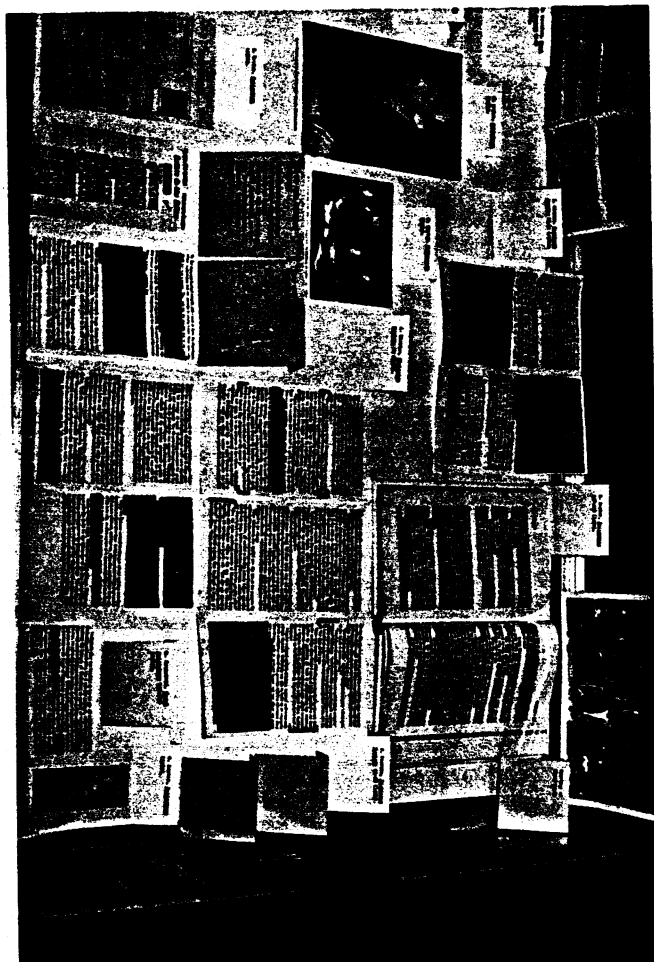
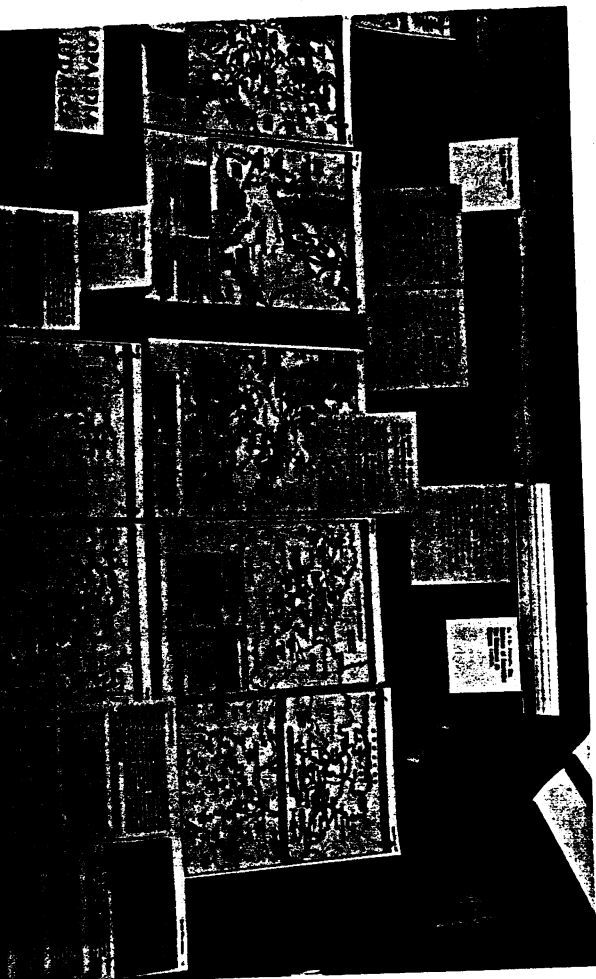
Thanks to the following consultants and contributors:

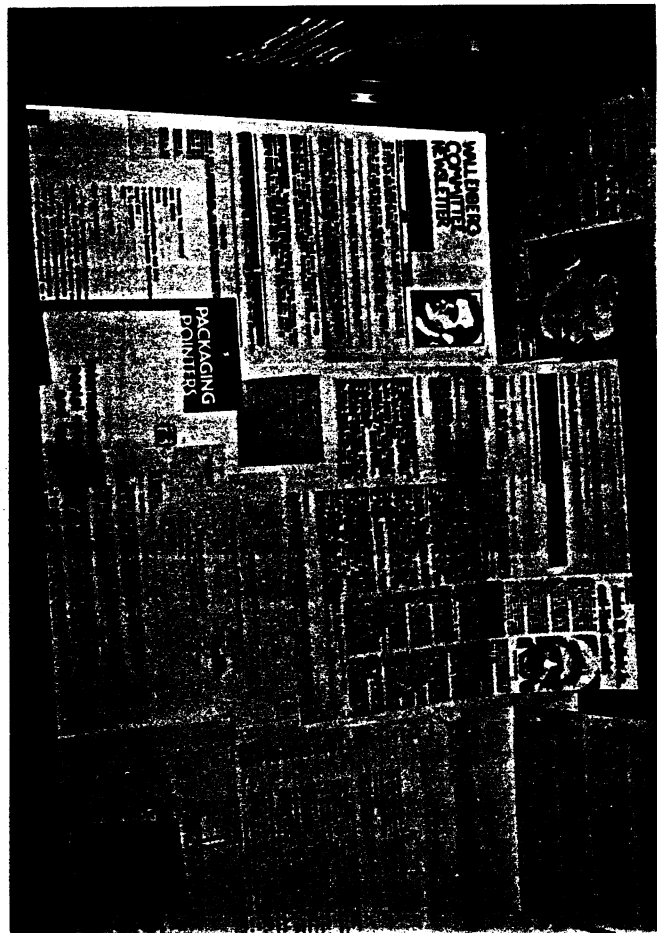
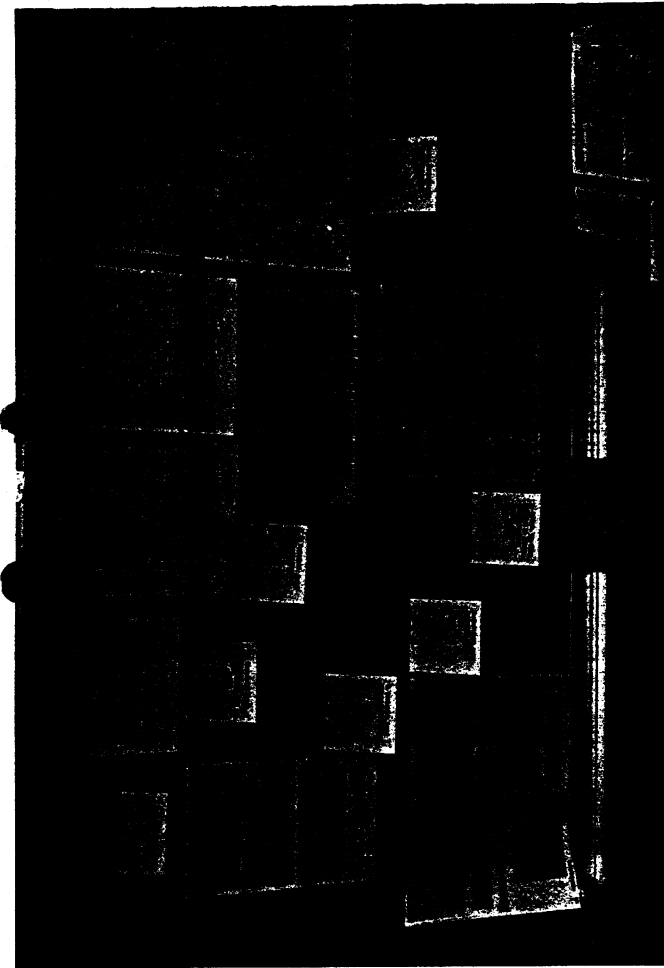
Phyllis Apparies, Klein Branch, Jewish Ys and Centers
Cynthia R. Arkin, Biddle Law Library
Keith B. Braun, Penn Law '84
Judith F. Buncher, Department of State
Ronald E. Day, Biddle Law Library
Joshua Eilberg, Wallenberg Committee of Greater Philadelphia
Leona T. Feldman, Wallenberg Committee of Greater Philadelphia
Kenneth A. Gakus, Biddle Law Library
Chris M. Hancock
David Harel, Rubicon Film Productions Inc.
Irv Homer, WWDB-FM
Donald R. Johnson, Delaware Swedish Colonial Society
Joyce P. Johnson, Delaware Swedish Colonial Society
Elenore Lester
Joanne O'Hara, Biddle Law Library
Carlos I. Rodriguez, Biddle Law Library
Richard Sloane, Biddle Law Library
Morris Wolff, Delaware Law School

American Swedish Historical Foundation and Museum, 1900 Pattison
Avenue, Philadelphia PA 19145
Biddle Law Library, University of Pennsylvania Law School
Raoul Wallenberg Association, Stockholm, Sweden
Scandinavian Airlines System
Simon Wiesenthal Center, Los Angeles
Swedish Embassy, Washington, D.C.
University of Michigan, Ann Arbor, Architecture Library
Wallenberg Committee of Greater Philadelphia

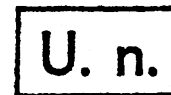
Politiska avdelningen
Enhet 1

Dnr 11V	Avd Grupp Mål P 2 Eu ^I
------------	--------------------------------------

1984-07-13

Ambassadör Sven Hirdman

TEL AVIV

HEMLIGT

Wallenberg-vittnet Kalinski

(2 bil.)

p 2 Eu^I pol

Broder,

Jag översänder för säkerhets skull kopia av Faxéns respektive
Malms rapport inför Din kontakt med Kalinski. Vilka uppfölj-
ningsfrågor som bör ställas är väl ganska givet.

Hans Magnusson

Kopia: [Osvald, Pol 1
Julin, "
Magnusson, "

E.p. 1984-07-16 lina

ma

Ifylles av postexp

Avsändt med

☒ av kurtir

☐ ett kurtir

☐ luftpost

☐ vanlig post

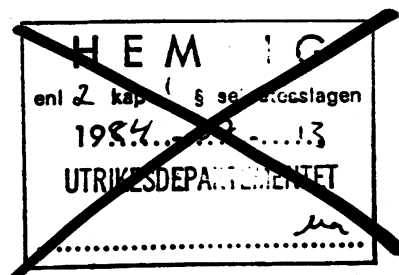
Avsändt datum

Sign

1984-07-13

HEMLIG

Wallenberg-vittnet Kalinski

Generalkonsulatet i New York har 1984-06-26 inrapporterat
följande:

LIC D-3042 15.000-4 1982.12

1. I GAAR KVAELL RINGDE MIG ABRAHAM KALINSKI, KAEND FOER UD
GENOM SITT VITTNESMAAL FRAAN DEC 1978 I WALLEMBERG-SAKEN.
KALINSKI STOD I EN TELEFONKIOSK PAA KENNEDY-FLYGPLATSEN I BEGREPP
ATT RESA TILL WIEN. HAN HADE DAERFOER INTE MOEJLIGHET ATT TALA
MED MIG DIREKT. PAA EN BLANDNING AV TYSKA OCH JIDDISH BERAETTADE
K. ATT HAN NU HADE INFORMATIONER OM ATT WALLEMBERG SKULLE HA
BEFUNNIT SIG I CELL NR 7 I VLADIMIR-FAENGELSET SAA SENT SOM I
DECEMBER 1982. HAN VILLE INTE PER TELEFON ANGE PAA VILKA VAEGAR
HAN FAATT
DENNA INFORMATION.

2. KANLINSKI AER FR O M ONSDAGEN DEN 27:E JUNI I WIEN OCH BEREDD
ATT TALA MED FOERETRAEDARE FOER SVENSKA MYNDIGHETER. HANS ADRESS
AER:

C/O FRAU KONICEK, ENGERTHSTRASSE 238, STIEG 18 - 19
1020 WIEN, TELEFON: 222 - 26 91 63

K. STANNAR I WIEN NAAGRA DAGAR. DET AER MOEJLIGT ATT K. OCKSAA
KOMMER TILL STOCKHOLM. SKULLE SAA SKE HAR JAG UPPMANAT HOMOM

ATT TA KONTAKT MED OSVALD, UD. EFTER SIN RESA I EUROPA AATER-
VAENDER HAN TILL ISRAEL. HAN KAN DAER NAAS PAA FOELJANDE ADRESS:

P.O. BOX 374, WOLFSON STREET 33 A
NAHARYA TELEFON: 04 - 92 93 87

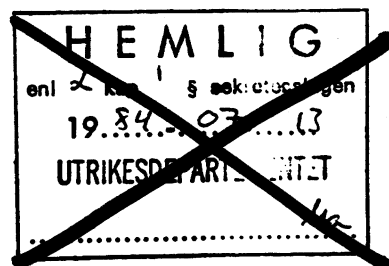
K. KAENNER HIRDMAN SEDAN DE FOERST SAMMANTRAEFFADE HAER I NEW
YORK 1978.

FAXEN

1984-07-13

HEMLIG

Wallenberg-vittnet Kalinski

Ambassaden i Wien har 1984-06-29 inrapporterat följande:

KALINSKI BESOEKTE MIG IGAAR. HAN RESER NAESTA VECKA HEM TILL ISRAEL. HAN VISSTE INTE ATT HIRDMAN, SOM HAN JU TRAEFFAT 1978, NU AER AMBASSADOER DAER. HANS SAETT ATT BERAETTA AER GANSKA ROERIGT. BETRAEFFANDE SENASTE UPPGIFTEN OM WALLENBERG FRANKOM FOELJANDE.

1. KALINSKI "AER TILL HUNDRA PROCENT OEVERTYGAD OM" ATT WALLENBERG I SLUTET 1982 FORTFARANDE FOERVARADES I CELL 17, PAA FOERSTA VAANINGEN I ANDRA BLOCKET I VLADIMIRFAENGELSET (BLOCKET KALLAS OCKSAA FOER SJUKHUSET EFTERSOM SJUKAVDELNINGEN FINNS PAA FJAERDE VAANINGEN). WALLENBERG HAR SUTTIT DAER SEDAN 1955 DAA HAN LIKSOM KALINSKI FLYTTADES DIT FRAAN ALEXANDROVSKIJ ZENTRALFAENGELSET NAERA IRKUTSK (DETTA FAENGELSE REVS PAA GRUND AV KRAFTVERKSBYGGET BRATSK). I VLADIMIR SATT WALLENBERG TIDIGARE, NAER KALINSKI VAR FAANGE DAER, I CELL 23 PAA ANDRA VAANINGEN. WALLENBERG HAR LAENGE DELAT CELL MED NIKOLAJ LALIKOV, SOM FAENGLADES VID 14 AARS AALDER DAERFOER ATT HAN VAR VITTNE TILL KATYN- MASSAKERN. I VLADIMIR FANNS BL. A. OCKSAA FOERRE LETTISKE UTRIKESMINISTERN WILHELM MUNTERS OCH GENERAL KUPRIANOV. KUPRIANOV HADE EFTER FRIGIVNINGEN (NAER HAN NAESTAN VAR BLIND) DIKTERAT MINNEN FOER DOTTERN TILL EN AV SINA VAENNER, EN (JUDISK) MAJOR I LENINGRAD. KALINSKI SADE SIG VARA I BESITTNING AV MANUSKRIFTET. PUBLICERING KUNDE INTE SKE SAA LAENGE FRU KUPRIANOV LEVER.

2. KALINSKI HADE FAATT UPPGIFTEN ATT WALLENBERG 1982 FORTFARANDE FOERVARADES I VLADIMIR-FAENGELSET AV FOERRE DETTA CHEFSLAEKAREN VID FAENGELSET FRU JELENA BUTOVA. DENNA VAR "FAANGARNAS AENGEL" OCH HADE VARIT SNAELL MOT KALINSKI. HON VAR DAA GIFT MED EN BRUTAL OCH

FORTS

ALKOHOLISERAD KGB-OFFICER. HON PENSIONERADES VID UTGAANGEN AV 1982 OCH FLYTTADE DAA TILL YURYEV POLSKY, NAERA VLADIMIR, DAER HON AERVT ETT LITET HUS OCH DAER HON FORTFARANDE BOR. NAER KALINSKI FRIGAVS FICK HAN ARBETE VID TRAKTORFABRIKEN I VLADIMIR 1959-1968. UNDER DENNA TID TRAEFFADE HAN IBLAND BUTOVA SEDAN HAN FLYTTAT TILL MOSKVA (DAER HAN 1968-1975 HADE HOEGT AVLOENAT ARBETE FOER AUTO-EXPORT OCH SVARADE FOER FOERETAGETS KATALOGER) FICK HAN NAAGRA GAANGER BESOEK AV BUTOVA. HAN BRUKADE OCKSAA HANDLA AAT HENNE I BERIOSKA-AFFAERER I MOSKVA. HAN HADE FAATT ETT TIOTAL BREV FRAAN HENNE UNDER SENARE AAR. DE VAR ALDRIG UNDERTECKNADE MED HENNES RAETTA NAMN. INNEHAALLET VAR SKICKLIGT KRYPTERAT. BREVEN VAR AVSAENDA FRAAN OLIKA ORTER, BLAND ANNAT KIEV, TILL NAAGON KONTAKTPERSON SOM MEDFOERDE DEM TILL FINLAND. I MAJ 1983 FICK KALINSKI GENOM ETT SAADANT BREV, SOM HAN ABSOLUT VISSTE KOM FRAAN BUTOVA, VETA ATT WALLENBERG OCH LALIKOV FANNS KVAR I CELL 17 NAER BUTOVA PENSIONERADES.

3. KALINSKI UNDERSTROEK EMFATISKT ATT BUTOVAS NAMN INTE FICK NAEMNAS. OM SVERIGE AVSAAG AGERA BORDE INTE HELLER SAEGAS ATT UPPGIFTERNA AVSAAG SLUTET AV 1982 (DAA BUTOVA FORTFARANDE VAR I TJAEINST) UTAN VI BORDE TALA OM "BOERJAN AV 1983".

4. KALINSKI AER MYCKET FOERGRYMMAD PAA SIMON WIESENTHAL. HAN ANSER DENNE OFTA BLUFFAR OCH SLAAR MYNT AV SIN VERKSAMHET. VIDARE HADE WIESENTHAL OFFENTLIGEN ANTYTT KALINSKI SKULLE VARA EN "USA-ISRAELISK PROVOKATOER". KALINSKI UTTALADE SIG OCKSAA NEGATIVT OM "ALLA DESSA WALLENBERG-KOMMITTEER". DE OENSKADE PUBLICITET OCH SKADADE DAERIGENOM MOEJLIGHETERNA ARBETE FOER EN FRIGIVNING.

KALINSKI TALADE FLERA GAANGER OM ATT HAN SAMARBETAT MED ISRAELISKA UTRIKESMINISTERIETS RYSKA AVDELNING. ISRAELS AMBASSAD I WIEN SADE HAN SIG INTE HA KONTAKT MED. AV SVENSKAR KAENNER HAN TYDLIGEN BENGT FRIEDMAN. HAN HADE NYLIGEN BESOEKT DENNES DOTTER I NEW.YORK.

DET AER OMOEJLIGT ATT AV EN TIMMES SAMTAL DRA SLUTSATSER OM KALINSKIS TROVAERDIGHET. ATT HAN FRAMSKICKATS AV NAAGON FOER ATT PLANTERA EN UPPGIFT (SOM FOERST ETT TAG FOERESVAEVADE MIG) TROR JAG INTE. MAN SKULLE VAE I SAA FALL VAEJJA NAAGON SOM KUNDE UTTRYCKA SIG REDIGARE.

MALM

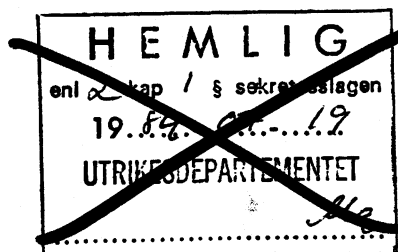
1984-07-19

P2EU1

POL

Ex till:

Pösch
S O Petersson
Osvald, Pol 1
Tham, "
Julin, "
H Magnusson, "
J Palmstierna, "
9/ma Amb Hirdman, Tel Aviv

HEMLIG

Wallenberg

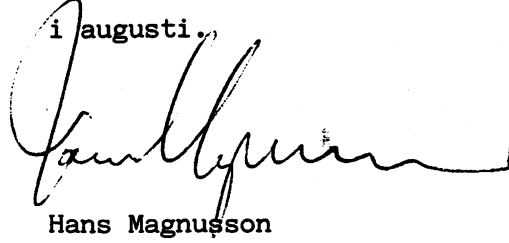
EXPEDIERA	
sv. kurir	
utl. kurir	
luftpost	
vanl. post	

Rabbi Frederick Werbell, nu i USA bosatt men i Sverige uppväxt medförfattare till den 1982 utgivna boken "Lost Hero; The Mystery of Raoul Wallenberg", besökte igår undertecknad. Han uppgav därvid att det var på hans uppmaning som A Kalinski i slutet av juni kontaktat generalkonsul Faxén i New York och lämnat uppgiften att Wallenberg skulle ha varit i livet så sent som i december 1982. Werbell gjorde från början gällande att Kalinski först hade berättat hela historien för honom. Under mitt samtal med Werbell blev jag dock mycket tveksam till om detta verkligen varit fallet. Werbell angav, med ett undantag, själv inte någon detalj ur Kalinskis berättelse och kände uppenbarligen inte till en punkt jag i förbigående antydde. Istället var W främst ute efter att från oss få konkret information om vilka nya Wallenbergvittnen som dykt upp under senare år. Jag svarade honom i allmänna ordalag, utan att ge några namn.

Den detalj som Werbell uppgav att Kalinski hade redovisat nämndes ej under K:s samtal med Malm i Wien. Det gällde Wallenbergvittnet Kaplan (aktuell i slutet av 70-talet) som nu enligt Kalinski släppts från fängelset och bodde i Moskva.

Werbell sade sig också ha talat med en f d NKVD-officer som nu levde i Israel och som till honom lämnat sensationella uppgifter om hur det gått till vid arresteringen av Wallenberg och under tiden närmast därefter. Mannen var dock enligt Werbell knappast trovärdig och han var inte beredd att namnge honom. (Kommentar: Det kan här i själva verket röra sig om Popescu, som intervjuades i Israel 1983 och som ej bedömdes som tillförlitlig.)

Slutligen berättade Werbell att hans bok inom kort skall filmatiseras av NBC och Paramount. Syftet med hans besök på UD var uppenbarligen att få ytterligare underlag för någon artikel i samband med filmatiseringen. Han kontaktar ordinarie Wallenberghandläggare i augusti.

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'Hans Magnusson', is written over the text 'i augusti.' and extends to the right.

Hans Magnusson

Pol F

57:
at ersant enl. telefon-
Sambal m H. Magnusson 840807

aa 8

ORIGINAL

INKOPPT

'84 JUL 24 14:56

10590C UDSTH S
22933 SVENSK DK

DK
P 2 Ku^I

SVENSK KOEPENHAMN 1984-07-24

Pol

CABINET STOCKHOLM

272 FOER MAGNUSSON POL 1 FRAAN LANDBERG

RE WALLENBERGBREVET PAA BORNHOLM ERT 121 P 2

TACK FOER DELGIVNING AV KOPIA AV ''WALLENBERGBREV'' AV 840706

KOPIAN AER VI INTE INTRESSERADE AV EFTERSOM BREVET KOM HAERIFRAAN
OCH KOPIA FINNS PAA AMBASSADEN. DAEREMOT TACKSAM ERFARA NAER
ORIGINALET KAN AATERSAENDAS DAA VI SOM FRANGAAR AV HBR LANDBERG-
OSVALD SKALL AATERLAEMNA DETTA TILL UPPHITTAREN.

WOLLIN

SVENSK DK

UTRIKESDEPARTEMENTET HS	Ärende:							
Kopia till: Kabs Polch Pol 1 XXXX	Åtgärd: (se regler på blankettkopia)	 <table border="1" data-bbox="1125 268 1452 414"> <tr> <td>P</td> <td>2</td> <td>Eu</td> <td>I</td> </tr> </table>			P	2	Eu	I
P	2	Eu	I					

AMBASSADEN TEL AVIV 1984-07-30

UD STOCKHOLM

FOER POL I

RE RAOUL WALLENBERG.

JAG TRAEFFAR KALINSKI I MORGON TISDAG KL 13.00.

HIRDMAN

 ++++++

POL

aa

UTRIKESDEPARTEMENTET GW	Ärende:			
Kopia till: Kabs Polch Pol 1 XXXX	Åtgärd: (se regler på blankettkopia)	 P 2 Sut		

AMBASSADEN TEL AVIV 1984-08-01

UD STOCKHOLM

STRAENGT FOERTROLIGT FOER
POL 1.

B R A A D S K A N D E

RE RAOUL WALLENBERG.

JAG INTERVJUADE KALINSKI IGAAR. MED DEN KURIR SOM NAAR
ER PAA MAANDAG 6 AUGUSTI FAAR NI EN FULLSTAENDIG UPP-
TECKNING AV SAMTALET. HAER DE VIKTIGASTE PUNKTERNA:

1. JAG TROR KNAPPAST ATT KALINSKI AER FRAMSKICKAD AV
NAAGON UNDERRAETTELTSETJAENST. HANS HISTORIA AER DOCK
DENNA GAANG MINDRE OEVERTYGANDE AEN 1978. JAG VILL
INTE UTESLUTA ATT HAN KAN HA FABRICERAT BREVVAEXLINGEN
MED BUTOVA I SYFTE ATT AANYO DRA TILL SIG UPPMAERKSAM-
HET OCH KOMMA AAT SINA VEDERSAKARE SAASOM WIESENTHAL
OCH ANDRA INOM RAOUL WALLENBERG-KAMPANJEN. KALINSKI
LEVER AV OCH PAA JOURNALISTER.
2. HAN VISADE MIG BREVET FRAAN BUTOVA MEN VAEGRADE LAATA
MIG BEHAALLA DET ELLER TA EN KOPIA. DET VAR DATERAT
8 JUNI 1983, HADE SKICKATS MED PRIVATKURIR FRAAN

FORTS.

Kopia till:

Kabs

Polch

Pol

UHD

Åtgärd: (se regler på blankettkopia)

- 2 -

VLADIMIR VIA TALLINN TILL HELSINGFORS, DAER DET HAEM-TATS AV KALINSKI I SEPTEMBER 1983. ANLEDNINGEN TILL ATT HAN INTE TIDIGARE VISAT DET FOER OSS VAR ATT HAN AV-AATTS AV DEN SVENSKA RW-KOMMITTEN.

3. KALINSKIS BREVVAEXLINGME BUTOVA HAR PAAGAATT SEDA 1981. I DET AKTUELLA BREVET MTALAS RW SM SILVIA OCH UPPGES SITTA I CELL 17 PAA BOTTENVAANINGEN I VLADIMIR-FAENGELSET TILLSAMMANS MED KATYN-VITTNET LAJIKOV. RW:S HAELSA SKULLE ENLIGT BUTOVA VARA RAETT BRA. FOER-UTOM RW SKULLE BL A TVAA BELGISKA OCH EN TYSK KRIGS-FAANGE FORTFARANDE SITTA I VLADIMIR.
4. KALINSKI HAR BERAETTAT OM BUTOVAS BREVUPPGIFTER FOER HANOS WEBER PAA SR:S UTLANDSRADIO HOESTEN 1983, FOER SVENSK-AMERIKANSKA RABBINEN WERBELL I NEW YORK SAMT I VAGARE FORM FOER FRU SONNENFELT I SVENSKA RW-KOMMITTEN.
5. KALINSKI TROR SIG INTE KUNNA SKAFFA FRAM NAAGON MER INFORMATION OM RW VIA BUTOVA. HANS IDE AER ATT VI PAA BASIS AV HANS UPPGIFTER SKULLE GOERA EN NY FRAM-STAELLNING TILL RYSSARNA, DAER VI SKULLE SAEGA ATT DET KOMMIT TILL VAAR KAENNEDOM ATT RW I BOERJAN AV 1983 SATT I CELL 17 PAA NEDRE BOTTEN I VLADIMIR-FAENGELSET TILLSAMMANS MED DEN NU 52-AARIGE LAJLIKOV, VILKEN SOM BARN BEVITTNAT KATYN-MASSAKERN.

HIRDMAN

ÄRENDE:

UTRIKESDEPARTEMENTET
ES

KOPIA TILL:

UTR MIN
KABS
POLCH
POL 1

ATGÄRD:

Betr. åtgärd se bif.
delgivningslista

INK UTRIKESDEP		
[REDACTED]		
1984-08-22		
Ayd	Gr	MA
P	2	EU

POL

INKOM UD 1984-08-02 [REDACTED]

AMBASSADEN BUDAPEST 1984-08-02

UD STOCKHOLM [REDACTED]

RE WALLENBERG

I ANSLUTNING TILL 132 A 1984-08-02 ANG LUTERSKA VAERLDSFOERBUNDETS
SJUNDE KONGRESS KAN NAEMNAS ATT FOERBUNDETS GENERALSEKRETERARE CARL
MAU, FOERUTOM I SITT UTTALANDE INFOER KONGRESSEN, OCKSAA HAR TAGIT
UPP WALLENBERGFRAAGAN MED DEN FOER KYRKOFRAAGOR ANSVARIGE UNGERSKE
STATSSEKRETERAREN MIKLO. ENLIGT VAD MAU SAGT MIG SKULLE MIKLOS
DAERVID HA REAGERAT FOERSTAAENDE INFOER OENSKEMAALET OM KLARHET
ROERANDE WALLENBERGS OEDE. MAU TOG DAEREMOT INTE UPP WALLENBERG VID
SAMMANTRAEFFANDET MED KADAR.

PALME

[REDACTED]

UTRIKESDEPARTEMENTET

☐ RAPPORT ☐ HANDBREV ☐ TELEGRAM ☒ YPM ☐ ÖVR

Politiska avdelningen

Enhet Datum

Handläggare

Godkännes

Ort/Datum/Nr eller namn

Angående

 HEMLIGSTÄMPLAS

Delges för kännedom

utan bil

**jämte
samti bil**

jämte
bil nr

järnte bil
där så angivits

**bil kan lånas
på UD tel:**

☐ Konungen	☐ Statssekr	☐ IMPOD	☐ Svenska FN-förbundet
☐ Regeringen 20 ex	☐ IM-enh A	☐ Swedfund	☐ Östekonomiska byrån
☐ Statsministern	☐ I-sekr A	☐ LO/TCO:s bist nämnd	☐ Bankföreningen
☐ Chef Fö	☐ I-enh Fi	☐ Sv kyrkans mission	☐ Exportr
☐ Chef I	☐ I-enh Fö	☐ IVA	☐ Industriförb
☐ Statsrådet	☐ I-sekr I	☐ STU	☐ Grossistförb
☐ Statsrådet	☐ I-sekr	☐ Svensk kärnbränsle AB	☐ Sthlms Handelsk 2 ex
☐ Statsrådet	☐ I-sekr	☐ Statens kärnkraftsinsp	☐ LO
☐ Riksdagens talman	☐ I-sekr	☐ Statens strålskyddsst	☐ AIC
☐ Utrnämnd/Utrutsk/Europa- rådsdel 53 ex	☐ SSLP, Fö	☐ Televerket	☐ TCO
☐ Utrikesnämnden 23 ex	☐ KMI	☐ Statens rymddeg	☐ SAF
☐ Utrutsk 33 ex	☐ Fö	☐ Invandrarverket 2 ex	☐
☐ Europarådsdel 12 ex	☐ Ch Fst/Op 5	☐ Forskningsberedningen	☐
☐ Utrutsk kanslichef	☐ Arméstaben FN-avd	☐ Miljövärdberedningen	☐
☐ Förutsk kanslichef	☐ FOA 2 ex	☐ I-sekr Naturvårdsverk	☐
☐ Riksdagsman	☐ SIPRI	☐ Sekr f framtidsstud	☐
☐ Riksdagsman	☐ EKN	☐ Nordiska Rådets sv del	☐
☐ Riksdagsman	☐ KK 5 ex	☐ Svenska institutet	☐
☐ Statssekr Fö	☐ Riksbanken	☐ Nordiska Afrika inst	☐
☐ Statssekr	☐ SIDA	☐ Latinamerikainst	☐
☐ Statssekr	☐ BITS	☐ Utrikespol institutet	☐
☐ Statssekr	☐ SAREC	☐ Europainstitutet	☐

☐	Större beskickningar FN-representationen	9 ex	☐ Beijing ☒ Bonn	☒ London ☒ Moskva	☒ Paris ☐ Tokyo	☒ Washington 2 ex ☐ FN-repr
☐	Norden	4 ex	☐ Helsingfors	☐ Köpenhamn	☐ Oslo	☐ Reykjavik
☒	Övriga Östeuropa	6 ex	☐ Belgrad ☐ Berlin A	☒ Budapest ☐ Bukarest	☐ Prag ☐ Sofia	☐ Warszawa
☐	Övriga Västeuropa och Kanada	16 ex	☐ Ankara ☐ Athen ☐ Bern	☐ Bryssel ☐ Dublin ☐ Haag	☐ Lissabon ☐ Madrid ☐ Ottawa	☐ Rom ☒ Wien ☐ Bryssel-del ☐ Genève-del ☐ Nedrustn-del Genève ☐ Strasbourg-repr ☐ Paris-del
☐	Nordafrika	5 ex	☐ Alger	☐ Kairo	☐ Rabat	☐ Tunis ☐ Tripoli
☐	Mellanöstern	8 ex	☐ Abu Dhabi ☐ Amman	☐ Bagdad ☐ Beirut	☐ Darnaskus ☐ Jeddah	☐ Kuwait ☐ Tel Aviv
☐	Övriga Asien och Australasien	18 ex	☐ Bangkok ☐ Canberra ☐ Colombo	☐ Dhaka ☐ Hanoi ☐ Islamabad	☐ Jakarta ☐ Kuala Lumpur ☐ Manila	☐ New Delhi ☐ Panmunjom ☐ Pyongyang ☐ Seoul ☐ Singapor ☐ Teheran
☐	Övriga Afrika	13 ex	☐ Abidjan ☐ Addis Abeba	☐ Dar-es-Salaam ☐ Gaborone	☐ Harare ☐ Kinshasa	☐ Lagos ☐ Luanda ☐ Lusaka ☐ Maputo ☐ Monrovia ☐ Nairobi ☐ Pretoria
☐	Latinamerika	12 ex	☐ Bogotá ☐ Brasília	☐ Buenos Aires ☐ Caracas	☐ Guatemala ☐ Havanna	☐ Lima ☐ Managua ☐ Mexico ☐ Montevideo ☐ Quito ☐ Santiago
☐	Vissa lönade konsulat	17 ex	☐ Antwerpen ☐ Barcelona ☐ Berlin Gk	☐ Chicago ☐ Frankfurt ☐ Hamburg	☐ Hongkong ☐ Istanbul ☐ Leningrad	☐ Los Angeles ☐ Minneapolis ☐ Montreal ☐ München ☐ New York Gk ☐ Rio de Janeiro ☐ San Francisco ☐ Sao Paulo

☐ Utrikesministern ☐ Wretborn ☐ Utrikeshandelsmin ☐ Kabinettssekr ☐ Chef kabsekr kansli ☐ Anderman ☐ Chef Pol avd ☐ Chef Pol 1-5 ☐ Chef Pol	☐ Transportsekt ☐ Folkrättsakkunnige ☐ Statssekr f utr hand ☐ Chef H-enh ☐ Förhandlingsgruppen ☐ KSA ☐ Chef Rättsavd ☐ Chef R ☐ Expeditionschefen	☐ Statssekr f int u-samarb ☐ Chef multilat enh ☐ Chef bilat enh ☐ Chef planerings enh ☐ Bistandsinspektören ☐ Chef protokollet ☐ Chef press- o inf enh ☐ Chef pressbyrån ☐ Chef inf byrån	☐ Chef SSB ☐ Rapportöversikten ☐ Regeringspärmen ☐ Theorin ☐ Edeen ☐ Wahlbäck ☐ Marling ☐ Bekeris ☐ Hjärpe	☐ Norström ☒ O. Bald pol ☒ H. Hoppinen ☒ J. J. J. J. ☒ J. J. J. J. ☐ ☐ ☐ ☐ Åter enh ex						
Antal ex skr 17	sidor 1	Antal ex bil 	sidor 	Kopierad den 84-08-08	sign PR	Distribuerad den 84-08-08	sign RT	Åtg postexp kurir ☐ luftpost ☐	datum 	sign

Prot

Prot/Hammarström/it
kopia till hovmarskalk
Ahren, Kungl Slottet

exp

1984-08-03/6

ORIGINAL TELEGRAM

INHOUD

'84 AUG -2 21:54

⊕

10590V UDSTH S
LOS ANGELES 1984-08-02

DNR

P

2

Euf

CABINET STOCKHOLM

M Y C K E T B R A A D S K A N D E

NR 193 ✓ FOER PROTOKOLLET FOER OMEDELBAR VIDAREBEFORDRAN HOVMARSKALK
LENNART AHREN. FRAAN GENERALKONSUL MARGARETA HEGARDT.

UTKAST TILL UTTALANDE VID MINNESHOEGTID FOER RAOUL WALLENBERG

CIT RAOUL WALLENBERG IS ONE OF OUR SWEDISH COUNTRYMEN WHO IS
MOST WIDELY KNOWN IN THE UNITED STATES AND AROUND THE WORLD.
HIS MEMORY LIVES STRONG IN THE HEARTS OF MANY PEOPLE IN MANY
COUNTRIES INCLUDING THE UNITED STATES OF AMERICA.

FOR ALL CITIZENS OF SWEDEN, RAOUL WALLENBERG WILL ALWAYS BE A
SYMBOL OF PEACE AND HUMANITY.

I SEND MY GREETINGS TO ALL OF YOU WHO MEET TODAY AT THE COMMEMO-
RATION OF RAOUL WALLENBERG.
SLUTCIT

HEGARDT

SVENSK LOS ANGELES KL 11.50

SVENSK LSA

.....

⊕

10590V UDSTH S
SVENSK OTT

LONDON

Överlämnas för kännedom av
UTRIKESDEPARTEMENTET
Pol. I

C 3 AUG. 1984

.....*S. Julin*.....

Beträffande ägare se delgivningslista

Kanslirådet Julin

UTRIKESDEPARTEMENTET

V435

INKOM UD		
1984-08--3		
AVD.	GR.	MAL.
P	2	EU

Den brittiska Wallenberg-kommittén
(\$ bil)

POL

Broder,

./. Kanske kan det vara av visst intresse för Dig att ta del av bifogade färskas medlemsblad från den brittiska Raoul Wallenberg-kommittén om dess aktiviteter. Värt att lägga märke till kan vara skrivelsen från FCO till kommittén om hur Wallenberg-ärendet så sent som i våras togs upp av den biträdande brittiske utrikesministern Rifkind med hans sovjetiske kollega Kornienko. Däremot nämndes Wallenberg inte specifikt av Sir Geoffrey Howe vid samtalet med Gromyko i Moskva i början av juli.

Lars-Åke Nilsson

UTRIKESDEPARTEMENTET

☐ RAPPORT ☒ HANDBREV ☐ TELEGRAM ☐ PM ☐ ÖVR

Politiska avdelningen

Enhet

Datum

Handläggare

Godkännes

Ort/Datum/Nr eller namn

Angående

L. A. Nilsson - Julin 840731

En brevläsare Wallenberg kommer till

☐ HEMLIGSTÄMPAS

Delges för kännedom

utan bil

☒ jämte
samt bil☐ jämte
bil nr☐ jämte bil
där så angivits☐ bil kan lånas
på UD tel:

Bil	utan bil	jämte samt bil	jämte bil nr	jämte bil där så angivits	Bil	Bil
☐ Konungen	☐ Statssekr	☐ IMPOD	☐ Svenska FN-förbundet			
☐ Regeringen 20 ex	☐ IM-enh A	☐ Swedfund	☐ Östekonomiska byrån			
☐ Statsministern	☐ I-sekr A	☐ LO/TCO:s bist nämnd	☐ Bankföreningen			
☐ Chef Fö	☐ I-enh Fi	☐ Sv kyrkans mission	☐ Exportr			
☐ Chef I	☐ I-enh Fö	☐ IVA	☐ Industriförb			
☐ Statsrådet	☐ I-sekr I	☐ STU	☐ Grossistförb			
☐ Statsrådet	☐ I-sekr	☐ Svensk kärnbränsle AB	☐ Sthlms Handelsk 2 ex			
☐ Statsrådet	☐ I-sekr	☐ Statens kärnkraftsinsp	☐ LO			
☐ Riksdagens talman	☐ I-sekr	☐ Statens strålskyddsinst	☐ AIC			
☐ Utränämnd/Utrutsk/Europa- rådsdel 53 ex	☐ SSLP, Fö	☐ Televerket	☐ TCO			
☐ Utrikesnämnden 23 ex	☐ KMI	☐ Statens rymddeleg	☐ SAF			
☐ Utrutsk 33 ex	☐ Fst	☐ Invandrarverket 2 ex				
☐ Europarådsdel 12 ex	☐ Ch Fst/Op 5	☐ Forskningsberedningen				
☐ Utrutsk kanslichef	☐ Arméstaben FN-avd	☐ Miljövärdberedningen				
☐ Förutsk kanslichef	☐ FOA 2 ex	☐ I-sekr Naturvårdsverk				
☐ Riksdagsman	☐ SIPRI	☐ Sekr f framtidsstud				
☐ Riksdagsman	☐ EKN	☐ Nordiska Rådets sv del				
☐ Riksdagsman	☐ KK 5 ex	☐ Svenska institutet				
☐ Statssekr Fö	☐ Riksbanken	☐ Nordiska Afrikainst				
☐ Statssekr	☐ SIDA	☐ Latinamerikainst				
☐ Statssekr	☐ BITS	☐ Utrikespol institutet				
☐ Statssekr	☐ SAREC	☐ Europainstitutet				

☐ Större beskickningar FN-representationen 9 ex	☐ Beijing	☐ London	☐ Paris	☒ Washington 2 ex	
	☐ Bonn	☒ Moskva	☐ Tokyo	☐ FN-repr	
☐ Norden 4 ex	☐ Helsingfors	☐ Köpenhamn	☐ Oslo	☐ Reykjavik	
	☐ Belgrad	☒ Budapest	☐ Prag	☐ Warszawa	
☐ Övriga Östeuropa 7 ex	☐ Berlin A	☐ Bukarest	☐ Sofia		
	☐ Ankara	☐ Bryssel	☐ Lissabon	☐ Rom	☐ Genève-del
	☐ Athen	☐ Dublin	☐ Madrid	☐ Wien	☐ Nedrustn-del Genève
☐ Övriga Västeuropa och Canada 16 ex	☐ Bern	☐ Haag	☐ Ottawa	☐ Bryssel-del	☐ Paris-del
☐ Nordafrika 5 ex	☐ Alger	☐ Kairo	☐ Rabat	☐ Tunis	☐ Tripoli
	☐ Abu Dhabi	☐ Bagdad	☐ Damaskus		
☐ Mellanöstern 8 ex	☐ Amman	☐ Beirut	☐ Jeddah	☐ Kuwait	☒ Tel Aviv
	☐ Bangkok	☐ Dhaka	☐ Jakarta	☐ New Delhi	☐ Seoul
	☐ Canberra	☐ Hanoi	☐ Kuala Lumpur	☐ Panmunjom	☐ Vientiane
☐ Övriga Asien och Australasien 18 ex	☐ Colombo	☐ Islamabad	☐ Manila	☐ Pyongyang	☐ Singapore
	☐ Abidjan	☐ Dar-es-Salaam	☐ Harare	☐ Lagos	☐ Teheran
☐ Övriga Afrika 13 ex	☐ Addis Abeba	☐ Gaborone	☐ Kinshasa	☐ Luanda	☐ Lusaka
	☐ Bogatá	☐ Buenos Aires	☐ Guatemala	☐ Lima	☐ Monrovia
	☐ Brasilia	☐ Caracas	☐ Havanna	☐ Managua	☐ Nairobi
☐ Latinamerika 12 ex	☐ Antwerpen	☐ Chicago	☐ Hongkong	☐ Los Angeles	☐ Maputo
	☐ Barcelona	☐ Frankfurt	☐ Istanbul	☐ Minneapolis	☐ Mexico
☐ Vissa lönade konsulat 17 ex	☐ Berlin Gk	☐ Hamburg	☐ Leningrad	☐ Montreal	☒ New York Gk
					☐ Quito
					☐ Sao Paulo
					☐ Rio de Janeiro

☐ Utrikesministern	☐ Transportsekt	☐ Statssekr f int u-samarb	☐ Chef SSB	☐ Norström
☐ Wretborn	☐ Folkrättssakkunnige	☐ Chef multilat enh	☐ Rapportöversikten	☒ Julin Pol 1
☐ Utrikeshandelsmin	☐ Statssekr f utr hand	☐ Chef bilat enh	☐ Regeringspärmen	☒ Hagansson u
☐ Kabinettssekr	☐ Chef H-enh	☐ Chef planerings enh	☐ Theorin	☒ La Thomsen a
☐ Chef kabsekr kansli	☐ Förhandlingsgruppen	☐ Biståndsinspektören	☐ Edeen	
☐ Anderman	☐ KSA	☐ Chef protokollet	☐ Wahlbäck	
☒ Chef Pol avd	☐ Chef Rättsavd	☐ Chef press- o inf enh	☐ Marling	
☐ Chef Pol 1-5	☐ Chef R	☐ Chef pressbyrån	☐ Bekeris	
☒ Chef Pol	☐ Expeditionschefen	☐ Chef inf byrån	☐ Hjärpe	
				☐ Ater enh ex

Antal ex skr	Antal ex bil	Kopierad den	sign	Distribuerad den	sign	Atg postexp	datum	sign
11	11	8/8 84	✓	8/8 - 84	✓			

Foreign and Commonwealth Office

London SW1A 2AH

Telephone 01-233 5374

Mr C Shindler
Raoul Wallenberg Committee
80 Stanhope Avenue
LONDON N3

Your reference

Our reference ESA 245/11

Date 10 July 1984

Dear Mr Shindler,

Thank you for your letter of 2 July to the Secretary of State for Foreign Affairs about Raoul Wallenberg. I have been asked to reply.

Minister of State, Mr Rifkind, has raised Mr Wallenberg's case twice with the Russians at Ministerial level over the last eighteen months, once in Moscow in April 1983 and most recently in London in 1984. On neither occasion did they offer any comment.

Given the constraints on the number of names one can mention in the time available, Geoffrey Howe was not able to refer specifically to the case of Raoul Wallenberg when he was in Moscow last week. He did, however, raise the general question of human rights with Mr Gromyko emphasising that this was inevitably an issue which influenced British perception of the Soviet Union. He made clear both privately to Mr Gromyko and publicly in a speech, that we would like to see the Soviet Union live up to its clear commitments in the human rights field in the Helsinki and Madrid documents.

We are, of course, aware of Mr Wallenberg's courageous activities during the Second World War and of reports that he may still be alive in the Soviet Union. Although the matter is primarily one for the Swedish government to pursue, we continue to take a close interest in it, and remain ready to assist the Swedes in their efforts to establish with greater certainty what has happened to Mr Wallenberg.

Yours sincerely,
S J Green

Miss S J Green
Soviet Department

Raoul Wallenberg Committee

President:
Hon. Greville Janner, Q.C., M.P.

Chairman:
Maurice Samuelson, M.A. (Oxon)

Dear Supporter,

The efforts to unravel the saga of the disappeared Swedish diplomat continue.

In this country, the campaign has centred around the travelling exhibition which has attracted many thousands of people. In particular, young people, including schools and youth groups have attended in large numbers. The exhibition has travelled to Brighton, Glasgow, Lampeter, Cardiff, Staines and Ilford during the last six months. Full details of these events are included in the press cuttings.

In Parliament, the case of Raoul Wallenberg has been raised on more than one occasion. The British Government has continued to promote the story of Raoul Wallenberg in meetings with senior Soviet politicians.

In Israel, there has been growing interest. Last August, a symposium took place at the International Christian Embassy in Jerusalem. This was followed by an exhibition at the University of Beersheba organised by the city's Raoul Wallenberg Association.

Dates for future activities

We would urge those who live in cities not yet visited by the Wallenberg Exhibition to stage the display. It has proved to be the most direct way of communicating the exploits of Raoul Wallenberg to the man in the street.

It is always a good idea to organise activities for Wallenberg around a commemorative date. Listed below are such dates:

JANUARY 17TH (1945)	Disappearance of Wallenberg from Budapest
MARCH 19TH (1944)	German entry into Budapest
JULY 9TH (1944)	Wallenberg's arrival in Budapest
JULY 17TH (1947)	According to the current official Soviet account Wallenberg died of a heart attack in the Lubjanka prison
AUGUST 4TH (1912)	Wallenberg born in Stockholm

.....

OCTOBER 15TH	(1944)	Hungarian fascists, the Arrow Cross, stage coup d'etat
OCTOBER 20TH	(1944)	Mass round up of Budapest Jews by Adolf Eichmann
NOVEMBER 8TH	(1944)	Commencement of death marches to the Austrian border.

A GUIDE FOR THE ORGANISATION OF THE WALLENBERG EXHIBITION

The exhibition consists of approximately 25 boards which are texts plus photographs mounted on thin plywood. The dimensions of the boards are generally 4' x 3' and 4' x 4' with a number of double boards. There are holes in the corners of each board and these can be fixed with the screws provided onto stands or screwed into walls. Alternatively they can be mounted on tables. About 100' of wall running space is required.

The people staging the exhibition must be responsible for:

- a) providing exhibition stands or tables;
- b) collecting the exhibition by van or estate car and its return to the storage site or its next location. At least three people are required to load the exhibition;
- c) publicising the exhibition - liaison with the local press and media as well as with local dignitaries.
- d) manning of the exhibition, especially if a bookstall is displayed;
- e) the sale of appropriate books on a sale or return basis. Books are available from the committee and a detailed record should be kept of their sale;
- f) speakers can be booked through the Wallenberg Committee.

Books and Pamphlets

Righteous Gentile	by John Bierman (Penguin paperback)	£1.75
A Taste of Honey	by Colin Shindler (Exhibition pamphlet)	£0.50
The Holocaust	by Martin Gilbert (paperback)	£0.25
Exhibition poster		£0.50

Video and Music

The BBC have given their permission for the use of the video tape of the Man Alive programme 'Missing Hero'. It lasts approximately 50 minutes and is on the VHS system. A seating area, a video recorder and TV are required near the exhibition. Piped music, preferably classical, provides an appropriate background to the exhibition.

Insurance

An annual premium is paid by the Committee. We suggest that local groups contribute £10 towards the expenses. Further details and information from:

Colin Shindler, 80, Stanhope Gardens, London, N3 3NA
Tel: 01.349 1264

Insurance

An annual premium is paid by the Committee. We suggest that local groups contribute £10 towards the expenses.

Further details and information from:

Colin Shindler
80 Stanhope Avenue
London, N3 3NA

Telephone: 01 349 1264

HUNGARY appears to be ready to reinstate the honorary status of the Swedish diplomat Raoul Wallenberg, who, during six months of the closing period of the second world war, saved thousands of Hungarian Jews from Nazi gas chambers.

Despite opposition from Soviet Communist y, a debate has begun Hungary's influential ss to raise a statue to memory of Wallenberg, Budapest, the capital.

Wallenberg, who was arrested by the Soviet Red in Jan. 17, 1945, and died in Moscow, never to be seen again, has been a dramatic "hot potato" for Russians who despite eye witness reports of Wallenberg in a Soviet prison in have repeatedly claimed he died in the Lubianka in 1947.

Now the influential Hungarian union paper, *Magyar Nemzet*, has suggested in an editorial that a large statue be erected after the war to honour Wallenberg should be moved to Budapest, its eulogy to the diplomat replaced and the statue dedicated to "live up to our moral duty."

The move is unlikely to please the Soviet Union, which has repeatedly refused to accept Wallenberg's humanitarian work in Budapest or to give any information on the chain of events which led to Wallenberg's internment. It was not until 1957 that the Soviet Union officially admitted that Wallenberg had been in custody.

Magyar Nemzet's call for the statue to be raised in Stephen's park, on the site of

the Jewish ghetto, follows a detailed history of the monument printed in another influential publication, *Historia*.

Given the tight reins held by Eastern block Governments on their media the two articles show an unusual defiance of Kremlin wishes and underline the independence of the Hungarian Government.

According to *Historia's* columnist Janos Poto, the Wallenberg statue, which showed an athletic man killing a snake and bore the inscription "May this memorial express our eternal thanks," was to have been erected in Budapest on April 8, 1948.

As the Jewish community, Budapest's mayor and Swedish representatives prepared to erect the statue it was disclosed that it had disappeared. Eye-witnesses said that Russian soldiers had removed the monument the night before.

The 15ft statue reappeared in 1950, without its inscription, and was ironically moved to the eastern town of Debrecen where it was erected outside a medicine factory under the title "Man with snake."

It was in Debrecen that Wallenberg and his driver were taken in 1945 to the Russian Red Army headquarters for interrogation.

The articles in both *Magyar Nemzet* and *Historia* are the first, semi-official demands put forward to reinstate the statue and are seen by Western and Eastern diplomats to be a "atmosphere tester" for Soviet reactions.

Wallenberg plea by MPs

By our Parliamentary Reporter

A group of six Conservative and Labour MPs have tabled a motion in the Commons recording the 39th anniversary of the arrest by the Soviet authorities of Mr Raoul Wallenberg, the Swedish diplomat, who rescued some 100,000 Hungarian Jews from the Holocaust.

The signatories — Mr Winston Churchill, Mr Ivan Lawrence, QC, Mr Alec Woodall, Mr Greville Janner, QC, Mr David Sumberg, and Mr Reg Freeson — called on the Soviet authorities to release Mr Wallenberg immediately, and pledged their support to the diplomat's family in their efforts to discover his fate.

Prayer cycle DT 17-1-84

MEANWHILE at Stockholm Cathedral today two of Sweden's leading opera singers, Nicolai Gedda and Sylvia Lindenstrand, are giving a concert in honour of Raoul Wallenberg, the diplomat who saved 100,000 Hungarian Jews from the Nazis in Budapest, only to be arrested by the Russians on Jan. 17, 1945.

Since then, and despite official Soviet claims that he died in Lubianka prison in 1947, there have been many reports that he has been seen alive in the Gulag. Those campaigning for his release have not missed the opportunity provided by the coincidence of the anniversary of his arrest and the start of the Stockholm conference.

In New York, U.N. delegates, including Mrs Jeane Kirkpatrick, are attending a reception in Wallenberg's honour; and in Northern Ireland 20 schools, both Roman Catholic and Protestant, today begin a cycle of prayers for his release.

Ronald Reagan \$10.84

Raoul Wallenberg, the Swedish diplomat credited with saving thousands of Jews from Nazi death camps, has been made an honorary U.S. citizen. A bill authorizing honorary citizenship was signed into law by President Ronald Reagan in October 1981. A ceremony conducted Monday by District Court Judge Mark Costantino in New York formalized Reagan's act. By making him a citizen, the United States can legally make inquiries of the Soviet government into the diplomat's whereabouts. Wallenberg, Swedish consul to Hungary during World War II, provided Swedish passports to many Jews in Budapest. In 1945 he was taken by Soviet officials into what they called "protective custody." There have been persistent reports that he is still alive, but Soviet officials said in 1957 that Wallenberg had died 10 years earlier.

DEVELOPMENTS IN THE WALLENBERG CASE

London, March 1984: Mr. Malcolm Rifkind, MP, Minister of State at the Foreign and Commonwealth Office, raised the Wallenberg case with Mr. Georgiy Kornienko, his Soviet opposite number, together with other Soviet human rights cases in which Britain has an interest.

New York, February 1984: The Assembly of the State of New York voted to observe October 5 every year as Raoul Wallenberg Day.

Jerusalem, July 1984: A World Conference of Jews from Hungary in the first week of July will devote an entire day of its proceedings to Wallenberg's achievements and his own fate. In Haifa, a plaque will be unveiled on the building where, in 1936, he lived for several months while employed as a bank official to gain experience of international commerce.

HUNGARY TAKES NOTE

World-wide concern about Raoul Wallenberg has finally had a response in Hungary, the country where he saved 100,000 Jews between July 1944 and January 1945.

For decades, the Hungarian Communist regime has discouraged discussion of the Wallenberg case for fear of angering the Soviet Union, which maintains that he died in the Lubjanka Prison, Moscow, in July, 1947. Likewise, the Hungarians have officially turned a deaf ear to the well documented claims that Wallenberg was alive many years after the date of his supposed death.

In recent months, however, the Hungarians have started to break the silence about the man who, in the first years after the war, had been a legend in their country. Officially authorised statements in Budapest have also told the Hungarian people that, regardless of the Soviet position, Wallenberg might well be alive.

There are reports, too, that the Hungarian authorities are considering the erection of some kind of memorial in Budapest to Wallenberg's war-time activities there.

The first break in Hungary's silence was a lengthy article in the official journal of the national historical society, Historia. The article investigated the fate not of Wallenberg himself, but of a statue which had been commissioned in Budapest shortly after the war by many of the people he had saved.

But at the last minute, the statue, depicting a man smiting a snake, was spirited away, to turn up years later in another city as a symbol of medical science.

.....

HUNGARY TAKES NOTE (cont.)

The author of the article comments bitterly: "the same thing happened to the monument as to its young inspirer - it disappeared". Wallenberg vanished under obscure circumstances "which have not been cleared up to this day".

An even stronger challenge to the Soviet version of Wallenberg's fate was voiced on May 14, 1984, by Hungary's Chief Rabbi, Laszlo Salgo.

In a sermon commemorating the 40th anniversary of the deportation of 600,000 Hungarian Jews, he acknowledged that he did not know if Wallenberg were alive or dead. "If you are alive somewhere, we send you our wishes for your health and happiness. If, alas, you are dead, may your soul be bound up with the souls of the living", he declared.

Rabbi Salgo's statement was delivered in Hebrew before a 1,000 strong congregation, including many representatives of Jewish communities in the United States, Israel and Western Europe. It was confirmed later that it had the full authorisation of the Hungarian authorities.

In the course of these commemorations, a Hungarian Government Minister said privately he would sympathetically consider suggestions for erecting a plaque or other monument in the Budapest streets, where Wallenberg had offered Swedish diplomatic protection against Nazi and Fascist death squads.

Budapest is likely to hear more about Wallenberg in the first week of August when the city plays host to the World Conference of Lutheran Churches. American church leaders are planning to raise the case at the conference, which coincides with the 72nd birthday of Wallenberg (on August 4th).

Belfast Telegraph 24-8-83

Ulster woman probes riddle of a war hero

AN Ulsterwoman living in London is campaigning to find out what has happened to one of the great heroes of the Second World War, Swedish diplomat Raoul Wallenberg.

Mrs. Rosemary McQuaid (35), who graduated from Queen's University, Belfast, in 1972 with a degree in English and History, is a teacher at a London primary school.

But in her spare time she has researched the case of Wallenberg, who saved 100,000 Hungarian Jews from the Nazis only to be arrested by the Soviet Army in January, 1945.

Mrs. McQuaid says there is good evidence that he is still alive after more than 37 years in prison.

Television journalist John Bierman has written a book based on a documentary about Wallenberg.

And the Prime Minister, Mrs. Margaret Thatcher, on

Wallenberg: Is he still alive?

the occasion of the opening of a Raoul Wallenberg exhibition at the House of Commons, said in October last year that it was tragic the diplomat's fate cannot be established.

Mrs. Thatcher vowed that

the British Government was ready to assist in any initiative to find out what happened to Wallenberg.

Mrs. McQuaid, of Sherriff Road, Hampstead, said: "I want people in Northern Ireland to help in the international campaign to find out Wallenberg's fate by writing to their MPs to bring more pressure on the Russians to say what happened to him.

"I began my work after I was in a car crash in 1975. The person who saved my life was a Jew who happened to have been saved by Wallenberg all those years ago.

"From that time I've researched all newspaper reports and I'm on the international committee to free Wallenberg."

Bierman's book is available in Penguin paperback — and anyone interested in contacting Mrs. McQuaid should write to her at 49a Sherriff Road, Hampstead, London NW6.

Mystery Fate of French Prisoners in Gulag

by Jon Swain
Paris

REVELATION that several dozen Frenchmen have been held in the Soviet Union against their will since 1945 is casting a shadow over the planned visit to Moscow next month by President Mitterrand. But there have been no demands for the postponement or cancellation of the trip on this score. The French see the visit as probably their only real chance to persuade the Russians to free prisoners.

The government has been bombarded with letters and petitions from relatives seeking information about their loved ones since the news broke here that some are probably still alive.

The 222 villagers of Bois-les-Aulnois, in northern France, last week wrote to Mitterrand to draw him to the case of Paul Catrain. Captured when the Germans overwhelmed France in 1940, Catrain was sent to a prison camp in east Prussia. After the war, his mother and his sisters were told he had been killed in a bombardment in Lublin, Poland. "We engraved his name on the war memorial, said a little prayer, and thought that was the end of the matter," said Jean Delourme, the mayor of the village.

Imagine our joy - and astonishment - when three years ago his sister received a frantic plea for help from her brother smuggled out of Russia. Catrain wrote that he was living in Strikhovitsky, in the Ukraine, and was desperate for repatriation. Apparently he had spent many of the last 40 years in Russian labour camps.

The villagers wasted no time in alerting the French authorities; but the Russians discredited every request for a meeting with Catrain.

The villagers assumed Catrain's was an isolated case, a bureaucratic oversight in the chaos of post-war Russia. Their campaign for his repatriation continued, but failed to attract wide attention - until it emerged that Catrain is only one of several dozen men whose repatriation the French are negotiating.

Interest in these forgotten men was revived by a French Kremlinologist, Patrick Meney. In a study of the Gulag system in the Soviet Union, Meney claims that thousands of Frenchmen disappeared in post-war purges in Stalin's Russia, despite Russian undertakings to the Allies that all foreigners found by the Red Army would be repatriated.

The French foreign office admits it is aware that dozens of Frenchmen are being held against their will. "We have been beavering away discreetly for years trying to obtain Russian agreement for their repatriation", said a diplomat. "It is a delicate matter and we prefer to operate without a blaze of publicity."

Seventeen Frenchmen, the foreign office admitted last week, had come out of the Soviet Union over the past three years after protracted negotiations. The cases of another 23 are still being bargained over.

But it is the Russians, through an apparent blunder, who have made the most significant revelation about missing Frenchmen. In a furious attack on Meney, the Novosti News Agency has revealed that 348 French nationals are buried in a cemetery at Kirsanov, 280 miles north-east of Stalingrad.

Novosti said they fought in the Waffen-SS and died in Russian prison camps after the war. "French diplomats had refused to visit this cemetery because the dead were looked upon as traitors", it said.

Last week the French foreign office angrily denied it had ever been told of the cemetery, and demanded permission to visit the graves immediately. One diplomat said: "If there are 348 Frenchmen buried at Kirsanov, who knows how many more are buried or living elsewhere in Russia?"

RAOUL WALLENBERG

Honorary Citizen
of the
United States

Righteous
Gentile

The Raoul Wallenberg Committee of the United States

The Committee has two goals:

- (1) To free Raoul Wallenberg and allow him to return to his home and family in Sweden.
- (2) To make his extraordinary deeds in Hungary known, so that the name Raoul Wallenberg will become synonymous with heroism and humanitarianism.

The Committee is a non-profit organization whose funds go towards carrying out its goals through lectures, publications, audio-visual materials, prizes and the development of school curricula. The Committee intends to make Raoul Wallenberg's name instantly recognizable so that he will become a hero-model for our youth and a cause which will inspire the American public to demand his release from cruel imprisonment in the Soviet Union after almost 40 years.

As an affiliate of the Anti-Defamation League of B'nai B'rith, the Raoul Wallenberg Committee of the United States has become the focal point for Wallenberg efforts throughout the world. Assisted by the 29 ADL regional offices in the United States and the ADL offices in Paris and Jerusalem, we are able to carry out both parts of our program in a meaningful way.

A first fruit of these efforts is that the United States Administration, with the approval of the Swedish government, has engaged itself in the matter directly. In November, 1980, the American delegation to the Conference on Security and Cooperation in Europe raised the question of Raoul Wallenberg in Madrid. The American support for Raoul Wallenberg was further confirmed when on October 5, 1981, President Ronald Reagan signed a bill making Raoul an honorary citizen of The United States. This act commits our government to take a leadership position to secure the release of our only living honorary citizen.

USA

Nun's Yom Kippur fast

from VICTOR MALKA, Paris

This Friday, Sister Marie Catherine, the mother superior of a convent in Rimont, south-east France, moves her Catholic habit and begins her Yom Kippur fast. Last week she celebrated Rosh Hashana.

The extraordinary story began early a year ago, when, at the age of 30, Sister Marie Catherine visited Jerusalem and the Western Wall of the Temple Mount and returned to France to marry.

She described her feelings to her mother, Mrs Emma Szentes, who was secretary to the wartime Swedish diplomat, Mr Raoul Wallenberg, in Budapest during the Second World War.

Mr Wallenberg, who saved 100,000 Jews from the Nazis during the Second World War, was arrested by the Russians when they advanced on Budapest in 1945. The Soviet Union claims that he died in a Soviet prison after the war, but a number of former prisoners have reported seeing him.

Mrs Szentes, who now lives in London, herself saved the lives of 10 Jewish children by persuading Adolf Eichmann, the man responsible for implementing the Nazis' Final Solution (the extermination of European Jewry), to hand over the children in exchange for all the money in her possession.

Mrs Szentes took her daughter to the side and told her solemnly: "I'm going to tell you something that I've

never told anybody for more than 40 years, even my children... Although we are a Hungarian Catholic family, we are of Jewish origin.

"In 1938, when we understood the danger of Nazism, we converted to Christianity. That explains how you felt in Israel. Who knows how long our ancestors' faith remains attached to our souls?"

Staggered by this discovery, Sister Marie Catherine began to study Judaism and had several meetings with a rabbi in nearby Châlons-sur-Saône.

Later, a leading New York rabbi sent a specialist in Judaism, Mrs Atara Hasofer, to give Sister Marie

Catherine a broader knowledge of the religion.

From then on, Sister Marie Catherine's order has been known as "The Little Sisters of Israel." Mezuzot have been affixed to all the doorposts at the convent, and kiddush is recited every Friday evening.

Sister Marie Catherine obtained permission from the bishop to change her name to Miriam, and was also allowed to add the Shield of David to her rosary.

Miriam said: "The apostles lived in exactly the same way in the early years of the Church. They went to the synagogue while preaching the Gospel."

Wallenberg trophy won

The success of the Raoul Wallenberg Exhibition held in Brighton prompted a donation of £500 by the Ross McWhirter Foundation to perpetuate the lifesaving ideals that characterised both Raoul Wallenberg and Ross McWhirter. The donation was used to commission an inscribed trophy, given by the Wallenberg Committee to the St John Ambulance, Sussex area, to be awarded to the winner of an annual first aid competition.

The trophy is of a fine sculpted head of Mr Wallenberg in fibre glass with bronze finish executed by Miss Marilyn Panto, a member of Brighton and Hove Jewish community's arts society, whose work is attracting considerable acclaim and who donated her services.

The first recipient of the trophy was 16-year-old nursing cadet Kathryn Trower, who gained maximum marks in competition with 100 adults. Introducing the Mayor of Brighton, Councillor Charles Jermy, who made the presentation, Prince Tomislav, Commander of St John's Sussex Area, declared that Raoul Wallenberg ranked with Sir Winston Churchill as the two most outstanding figures of the twentieth century.

Mr Krister Bringeus, Political Secretary at the Swedish Embassy, affirmed his government's conviction that Mr Wallenberg is still alive. Among the guests at the reception and presentation were Brighton Councillor Robert Cristofoli, the chairman, and members of the local Raoul Wallenberg Committee.

£27m Wallenberg suit filed

from WALTER RUBY, New York

The family of Raoul Wallenberg, the young Swedish diplomat who saved 100,000 Hungarian Jews from the Nazis and was arrested by Russian troops in Budapest in January, 1945, filed a suit against the Soviet Government in the district court in Washington.

Mr Wallenberg's whereabouts have been wrapped in mystery and the suit filed by Professor Guy von Dardel, Mr Wallenberg's half-brother and his legal guardian, seeks damages of more

than £27 million from the Soviet Union, representing £714,000 for every year since his arrest.

The money would be awarded to Mr Wallenberg if he is still living, or to his family if he has died in captivity.

Mr Wallenberg was held by the Red Army when it captured Budapest. Mr Andrei Gromyko, the Soviet Foreign Minister, claimed in 1956 that Mr Wallenberg had died in prison in the Soviet Union in 1947, but reports have persisted through the years that he has been seen in Soviet camps or jails.

Mr Morris Wolff, the lawyer representing the Wallenberg family,

explained to the "Jewish Chronicle" that he was basing his case on the US Foreign Immunities Act, which "provides that, in certain limited instances, the assertion of sovereign immunity by a foreign government in the US is not sufficient as a defence."

Mr Wolff said that the detention in Russia of Mr Wallenberg, an accredited diplomat, violated a process (diplomatic immunity), occurring "not only in the Soviet Union, but in the US and elsewhere... International law guarantees diplomatic immunity and the right not to be arrested."

Wallenberg saluted

From our Correspondent Glasgow

Glasgow's City Chambers was the venue for the combined Raoul Wallenberg and Soviet Jewry exhibition organised by the local 35s Group. In the foyer of the chambers, the exhibition was declared open by Lord Provost, Dr Michael Kelly, through the symbolic severing of a strand of barbed wire.

He paid tribute to Mr Wallenberg's heroism during the war in rescuing thousands of Jews from the Nazis' clutches.

Mrs Suzanne Freedman, chairman of the 35s, added her tribute.

Dr Jack E. Miller, former Glasgow Jewish Representative Council Soviet Jewry convener, said that apart from honouring Mr Wallenberg, the exhibition focused on the plight of Russia's Jewish minority, which was

ISRAEL

האגודה למען ראול ולנברג, באר-שבע
בחסות פרופ' אפרים קציר,
הנשיא הרביעי של מדינת ישראל

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
Ben-Gurion University of the Negev

Raoul Wallenberg Association, Beer-Sheva
under the patronage of **Prof. Ephraim Katzir**,
Fourth President of Israel.

You are cordially invited to the opening ceremony of the Exhibition:

"A Tribute to Raoul Wallenberg"

which will take place on April 26, 1984, at 6 p.m.

in the Archaeological Exhibit Hall, Zalman Aranne Central Library, New Campus, Beer-Sheva

Program

Greetings: Shlomo Gazit, President, Ben-Gurion University of the Negev

Guest of Honor: His Excellency, Mr. Sven Hirdman, Ambassador of Sweden

Address: Mr. Dov Shilansky, Deputy Minister, Prime Minister's Office

Speakers: Mr. Eliyahu Nawi, Mayor of Beer-Sheva

Mr. Laszlo Szamosi, Secretary to the International Red Cross (Budapest 1944-1945)

Prof. Francis de Körösy, Chairman of The Raoul Wallenberg Association, Beer-Sheva

*Residence of the President
of Israel*

To Mr. Reuben Rose
Editor, Voices Israel

*Gratitude and appreciation for editing and
sending the President's Office the remarkable
material of the Symposium on Raoul Wallenberg.*

Jerusalem, January 1984.

Reit. 19. 2. 1984.

P 2 Eul
(P51)

DAVID SPANIER, IRV, INTERVIEWING MR MALCOLM RIFKIND ABOUT
THE VISIT OF MR G.M. KORNIENKO - 29 MARCH 1984

Q: If we turn now from political issues to human rights - did you raise human rights questions?

A: I most certainly did and I emphasised that this was not only the concern of the British government but also of Parliament and of public opinion generally. I think there were two areas that I wanted to emphasise. One was the need for a more responsive attitude on the part of the Soviet Union to the problems of Soviet Jewry. There has been an almost total clampdown on the right of Soviet Jews to emigrate from the Soviet Union and this is something which is not consistent with international obligations that the Soviet Union entered into at the time of the Helsinki agreement. And in addition I drew attention to certain specific individual cases. People like Anatoly Sharansky, Ida Nudel, Josef Begun, who have been persecuted because of their own beliefs and desires. And I also mentioned the continuing problem of Raoul Wallenberg, the Swedish diplomat who disappeared 40 years ago, and as you will be aware there has still not been any conclusive evidence as to his fate and that is something which clearly one would like to see clarified.

PARLIAMENT

Q: All these individual cases are human tragedies and worth pursuing in fact Western leaders have taken them up for many, many months. Do you get any sign of understanding on the Soviet side?

A: When one raises individual human rights cases one I am afraid never expects to get an immediate response from the Soviet authorities because their formal position is that this is their internal affair and they are not prepared to discuss or negotiate on issues of that kind. What one hopes to do on these occasions is really to register with the Soviet authorities that if they are anxious to improve the climate between East and West these are areas where movement by them would be welcomed and appreciated in the United Kingdom and elsewhere in the West and would contribute towards a considerable improvement in the atmosphere and we hope they will take that message on this occasion.

Q: Finally, looking ahead, do you think that your two days of talks have prepared the way for Sir Geoffrey Howe's visit to Moscow in July. How do you see that meeting shaping up?

A: I think the Soviet authorities are looking forward to that meeting. Mr Kornienko had a meeting with Sir Geoffrey Howe this morning - a short meeting but one which also helped prepare for Sir Geoffrey's visit to Moscow and what we look forward to is a continuing improvement in this level of dialogue. Frankly so that we can reach the stage where the contact at ministerial level between British and Soviet Ministers is so regular that you won't think it necessary to interview us on it when it happens. That would be a very desirable objective.

Q: Thank you very much.

Sir Bernard Braine: Will my right hon. and learned Friend confirm that the British delegation at the Madrid conference made strong protests to the Soviet representatives about the continued harassment of Soviet citizens who have tried to monitor infringements of the Helsinki accord by their own Government? Will he also say whether the opportunity was taken to make further representations to the Soviet authorities about the fate of Mr. Raoul Wallenberg, the brave Swede who saved 100,000 Jews from the Nazis and was imprisoned by the Soviets? They have declined ever since to say whether the man is alive or dead. Are not the world and Wallenberg's family owed an explanation of what has happened to him?

Sir Geoffrey Howe: Our delegation in Madrid took a number of opportunities to raise individual cases of the kind to which my hon. Friend refers. The case of Raoul Wallenberg was raised most recently by the Minister of State, Foreign and Commonwealth Office, my hon. Friend the Member for Edinburgh, Pentlands (Mr. Rifkind), when he saw the Soviet Deputy Foreign Minister, Mr. Kornienko in Moscow last spring.

An exhibition on Raoul Wallenberg, the Swedish diplomat who saved thousands of Jewish lives during World War II, was held at Sinclair House earlier this week. The exhibition is now at South-West Essex Reform Synagogue, Newbury Park, and will subsequently be staged at the North-East London Religious Centre, Ilford Lane

Cardiff plan to honour war hero

THE RAOUL WALLENBERG (Cardiff) Committee may campaign for a city street to be named after the Swedish-born diplomat who saved thousands of Jews escape the terror of Nazi-occupied Hungary during World War II.

This follows their successful organising of an exhibition commemorating his efforts at St David's Hall last week. More than 2,500 leaflets were handed out and at least 1,200 people signed visitors' book which will eventually be handed to the Soviet Embassy. A spokesman for the concert hall said the display had the highest attendance ever since the opening of the building in October.

Raoul Wallenberg the Jewish diplomat is thought to have saved 10,000 lives in war-torn Budapest but disappeared mysteriously at the end of the war. There have been rumours as recently as 1980 that he is a Soviet psychiatric patient. The national Raoul Wallenberg Committee, made up of all faiths, put on the touring exhibition about the man and his humanitarian work. The exhibition was originally opened in London 18 months ago. Since then it has been shown all over Britain and

Echo Reporter

thousands of signatures have been collected for the Soviet Embassy in an attempt to find out his fate.

Raoul Wallenberg has been remembered in street names in many parts of Europe — and Jerusalem. The Cardiff committee, which meets on Wednesday, will now discuss the possibility of making the first moves for similar recognition in the Welsh capital.

CARDIFF

Award for a teenager with caring touch

TEENAGER Kathryn Trower was last night awarded the new Raoul Wallenberg award by the Mayor of Brighton, Coun. Charles Jermy.

Kathryn, 16, of South Street, Eastbourne, won the award after achieving the highest marks in the Sussex County First Aid Competition held in March.

The award ceremony, which will be an annual event, was organised by the St. John Ambulance Association and Brigade, in which Kathryn is a cadet.

The award has been presented by the Ross McWhirter Foundation, who commissioned the bust of Wallenberg to honour him.

Wallenberg is estimated to have saved 100,000 Hungarian Jews from the Nazis during World War Two, but soon

after was imprisoned by the Russians in 1945.

Wallenberg was working as a Swedish diplomat at the time of his arrest, and the Swedish government believe he may still be alive somewhere inside the Soviet Bloc.

Kathryn said last night: "I was very surprised to win the award and it is a great honour."

College's Swedish unit is opened

THE only place in Wales where Swedish is taught to degree-level was officially opened yesterday.

The opening of the Swedish unit within the German department of St David's University College, Lampeter, was marked by the planting of a birch tree in the college grounds by the Swedish Ambassador to Britain, Mr Leif Leifland.

The teaching of Swedish has been concentrated at Lampeter following the closure of Swedish departments in the University colleges of Cardiff, Aberystwyth and Bangor.

The head of the German department at Lampeter, Professor Carl Lofmark, said, "Now that Scandinavian studies have ceased in the other University of Wales colleges we want to ensure that the teaching of Swedish will not disappear from Wales altogether."

"From now on there will always be Swedish students in Lampeter. British students here will exchange with undergraduates from Stockholm and Umea universities, and Swedish

studies will remain firmly on the map of Wales."

The college has received generous backing from Swedish sources to enable it to develop a new language course using computer techniques to publish the literary journal, the *Swedish Book Review*, whose editor is Dr Laurie Thompson, head of the new Swedish unit in Lampeter.

Yesterday's ceremony coincided with the opening at the college's Canterbury Building of a five-day exhibition on the work of Swedish diplomat and Lutheran, Raoul Wallenberg, who saved the lives of an estimated 100,000 Hungarian Jews in wartime Budapest by a combination of reckless heroism and subtle diplomacy.

In January 1945 he was arrested by the advancing Soviet Army and taken to Russia. Despite Soviet claims that he died in 1947, a vast body of evidence indicates that he survived for many years after.

The exhibition shows what he has achieved, what happened to him and what is being done to force the Russian government to re-open the case.

LAMPETER

BRIGHTON

Dokumentationsenheten

1984-08-03

Dnr	Avd	Grupp	Mål
366		P 2	Eu ^I

Generalkonsuln Faxén

NEW YORK

U. n.

Material rörande Raoul Wallenberg
(4 bil.)

Broder,

./.

Fru Lagergren har ringt och bett oss, att vi för en utställning rörande Raoul Wallenberg på Public Library i mars nästa år skulle översända dels de två tryckta vitböcker, som departementet gett ut, dels kopia av den översättning till engelska av den första vitboken som finns på dossier. Det önskade materialet översändes härjämte.

./.

Beträffande den engelska översättningen har den inte skett i departementets regi och inte granskats av departementet. Den återfinnes som sagt på dossiern jämte närslutna missiv. Jag känner inte till vilka kontakter, som kan ha föregått översändandet. Men eftersom handlingen ifråga givetvis är öppen, har vi aldrig tvekat att lämna ut den på begäran. Jag vill på detta vis bara för alla eventualiteter meddela, att det är fråga om en "unofficial translation".

Wilhelm Carlgren

cc: Fru Nina Lagergren

exp. 84-08-03

Fylls av postexp

Avskrift med

☒ sv kurtir

☐ uti kurtir

☐ luftpost

☐ vanlig post

Avisänd datum

6/8-84

Sign

SWEDISH EMBASSY

TEL AVIV

1984-08-03

Nr/135

*Pol I / Julin/ee
1984-08-09. Ex titl:
Ch. Pol I
Julin
Raoul Wallenberg fön.*

INK UTRIKESDEP		
Dnr...../.....		
1984-08--6		
Avd	Gr	Mål
P	2	EU

Brev rörande Raoul Wallenberg

POL

a + b överlämnas av ambassaden
Tel Aviv till departementssekre-
teraren Magnusson, Pol I, Utrikes-
departementet för kännedom.

Mi

Sven Hirdman

18, Juli, 1984

An die schwedische Gesandtschaft
in Israel
Tel-Aviv.

INK. AMB. TEL AVIV
D. No 15/271
19 84.08.01
AVD. 2 GR. 18 MAIL Wallenberg

Geehrte Herren!

Vor mir liegt eine isr. Zeitung mit dem Foto von Raul Wallenberg u. die Nachricht über ein Lebenszeichen von ihm (Flaschenpost!)

Mir lässt die Erinnerung an eine Begegnung die ich in Russland mit einem Menschen hatte, der sowohl äusserlich als auch Art u. Charakterzüge mit R.W. hatte, keine Ruhe.

Zuerst meine Geschichte. Bin 1919 in der Bukovina, ein Teil der öster.-ungar. Monarchie geboren. Von Sept. 40 bis Februar 45 war ich in Lagern u. Ghettos von Transnistrien (Ukraina) verschickt. Meine Familie ging dort zu Grunde. Von Febr. 45 bis März 46 war ich in Russl. bei einer milit. Arbeitseinheit, zum Bau von Flugplätzen in den Orten Veliki-Luki u. in den Steinbrüchen von Isotscha (Provinz Kalinin). Wir wohnten in unterirdischen, aus Holzpfeilen gebauten Unterständen (russ. "Zemlianka"). Hier lagen wir nach der Arbeit auf gemeinsamen Holzpritschen, in langen, kalten u. dunklen Räumen. Die Insassen setzten sich aus Menschen verschiedenen Alters zusammen. Hier waren Deserteure, entlassene Verbrecher, politische u. für die Front unsichere Elemente. Russen, Polen, Finnen, Balten, Mongolen. Unsere Gruppe gehörte zu den von deutsch.-rumän. Gebieten, die dann von den vordringenden roten Truppen befreit wurden. Unsere Arbeitseinheit unterstand der Г. У. А. С. Ч. К. В. Д.. In unseren Unterstand wurde eines Tages ein kleines, separates Zimmerchen eingerichtet. Dieses schien für einen besondern Zweck oder für eine besondere Person gebaut worden zu sein.

Eines Tages zog ein junger Mann in das Zimmerchen ein, von dem es hiess er wäre Feldscher (Sanitätler). Er war zart, ungefähr 165 hoch, intelligent, ohne Brille u. hatte ein Gesicht, das hier nicht hineinpasste. Er war Wortkarg u. misstrauisch. Über seine Vergangenheit zu sprechen war ihm unangenehm u. er wich aus. Sein Alter schien zwischen 35 - 37 zu sein. Er behandelte kleine Verletzungen oder leichte Erkrankungen. Er stand unter Aufsicht u. musste sich oft melden.

Ich befreundete mich mit ihm u. verbrachte manche Stunde, nach schwerer Arbeit in seinem Zimmerchen, das sauber u. eine persönl. Note aufwies. Sein Hobby war die Jagd u. er erhielt auch die Erlaubnis für ein Jagdgewehr. Er fuhr zu einem Teich, wo sich Wildenten aufhielten, erlegte 2-3 u. brachte die Beute heim. Bereitete das Fleisch zu u. ich bekam oft davon ein Stück. Ich leistete ihm verschiedene kleine Dienste. Sein Benehmen, seine saubere Kleidung zeugten davon das er "Jemand" war, den man besonders vorsichtig behandeln musste, jedoch nicht frei lassen durfte. Zum Beispiel in dem Speisesaal, das einige Km entfernt lag, durfte er mit den "Chefs" zusammen speisen. Die besondere Behandlung fiel jedem auf, jedoch wusste keiner, was oder wer dahinter war. Auch vor mir hütete er sich. Man konnte in dieser Situation nie wissen! Wir unterhielten uns in deutsch, er sprach auch etwas russisch. Er frug mich einmal wie es mir gelungen sei als Jude am Leben zu bleiben. Ich konnte aus ihm nichts erforschen.

Ich wurde daraufhin nach Leningrad in einem deutschen Gefangenenlager als Dolmetscher versetzt u. verlor so jede Verbindung mit ihm.

Ersuche dieses Schreiben an das "Raul Wallenberg" Komitee weiter zu leiten. Vielleicht führt es diesmal zum Aufdecken einer Spur.

Mit bestem Dank,

Ihr

Hirschberg Elias

Hirschberg Elias
Dganin Ave. 47
26215
Kyriat-Haim
ISRAEL

SWEDISH EMBASSY
TEL AVIV

August 3, 1984

Hirschberg Elias
Dgania Ave. 17
26215 Kyriat-Haim

Lieber Herr Hirschberg,

Vielen Dank für ihr Brief vom 18 Juli. Ich möchte
Sie gern treffen und schlage vor dass Sie die Bot-
schaft anrufen um eine passende Zeit fastzustellen.

Mit bestem Grüss

Sven Hirdman
Botschafter

Politiska avdelningen

1984-08-07

Dnr	Avd	Grupp	Mål
58V	P	2	Eu-7

Bilagor: M i s o från Gen.
kons. i New York 1984-06-26
"Wallenberg-vittnet Kalinski"
samt hbr Hirdman- Magnusson
1984-08-03 med samma rubrik.

Ambassadrådet Lars-Åke Nilsson
LONDON

HEMLIG ENL SEKRL

Raoul Wallenberg
(2 bil.)

Ett hjärtligt tack såväl för Dina kommentarer till Ostrowskis vittnes-
mål som för Ditt handbrev den 31 juli 1984 angående den brittiska
Wallenberg-kommittén.

Wallenberg-ärendet tar ju, som Du själv bättre än de flesta vet, lätt
plötsliga och oanade vändningar.

Tidigare i somras uppringdes Faxén i New York från Kennedy Airport
av Abraham Kalinski, som påstod sig ha bevis för att Raoul Wallenberg
skulle ha varit vid liv och setat i Vladimir-fängelset så sent som
1983. Kalinski intervjuades därefter av Dag Malm i Wien och Sven
Hirdman i Tel Aviv. Jag bifogar deras samtalsuppteckningar.

En hel del frågor av ansenlig räckvidd inställer sig onekligen.
Själv har jag inte haft tid att tankemässigt eller på annat vis ta
mig an dem eftersom jag återvände från semester igår.

Som en första åtgärd skulle jag vilja be Dig och Leif Leifland begrunda
det bifogade materialet och snarast låta mig få del av er bedömning
av de frågor det ger upphov till.

Sven Julin

ee

Ifylles av postexp

Avsändt med

☒ sv kurir☐ uti kurir☐ luftpost☐ vanlig post

Avsändn datum

8/8-84

Sign

LH

Dok.enh.

Depr Carlgren/LS

Arkivexemplar

Dnr	141	Avd	P	Grupp	2	Mål	Eu ^I
Stockholm, August 9, 1984							

Professor Levi Yahil
P.O. Box 4058
JERUSALEM 91040
Israel

(Tack för material om Raoul Wallenberg)

Dear Professor Yahil,

Thank you very much for sending me the off-print on Raoul Wallenberg. I find it very useful. It clarifies some points about the background of the Wallenberg mission, concerning which our documentation is very sparse.

Yours sincerely,

Wilhelm Carlgren

Doss.ant.: Materialet översänt till bibl., UD.

Ifylles av postexp

Avsändt med

☐

sv turir

☐

utl turir

☒

luftpost

☐

vanlig post

Avsänds datum

84-08-09

Sign

LC

SVERIGES AMBASSAD
BUDAPEST

1984-08-02

Nr 132

P 82
R 18 W

Överlämnas för kännedom av
UTRIKESDEPARTEMENTET

08 AUG. 1984

...*delgivning*...

Utrikesdepartementet

Beträffande åtgärd se delgivningslista

POL

INK UTRIKESDEP		
Dnr...../.....		
1984-08--3		
Avd	Gr	1791
P	82	C

P 2 EU - Q

Lutherska världsförbundets sjunde kongress

(2 bil)

Lutherska världsförbundets sjunde kongress öppnades i Budapest söndagen den 22 juli och pågår till den 5 augusti. De frågor som har allmänpolitiskt intresse har dock redan i huvudsak avslutats.

Det är första gången Lutherska världsförbundet håller kongress i ett östeuropeiskt land. Detta anses innebära en betydande uppmuntran för de lutheranska kyrkorna i östeuropa, inte minst för den relativt lilla ungerska kyrkan med knappt en halv miljon medlemmar. För den ungerska politiska ledningen innebär den ungerska kyrkans värdskap ett säkerligen välkommet tillfälle att inför omvärlden demonstrera den ungerska statens respekt för religionsutövning och för de kyrkliga samfunden. Den ungerska staten har uppenbarligen i väsentlig grad bidragit finansiellt och organisatoriskt för att säkerställa framgångsrika arrangemang. Ungerske vice-presidenten Rezső Trautmann var närvarande vid invigningen och var senare värd för en påkostad mottagning i ungerska parlamentet. Att just Trautmann valdes för dessa uppgifter torde sammanhånga med att han inte är partimedlem. János Kádár har dock tagit emot ledande representanter för Lutherska världsförbundet för ett samtal.

Till förbundets ordförande för den kommande sju-årsperioden valdes den ungerska kyrkans ledare, biskop Zoltán Káldy. Valet var omstritt. Káldy lanserades av de lutheranska kyrkorna i några östeuropeiska länder, dock icke den östtyska, samt av några afrikanska kyrkor. Káldy blev biskop i ungerska lutheranska kyrkan 1958, på förslag av ungerska regeringen, efter det att biskop Ordass, som fängslats under Stalintiden men återinsatts i samband med 1956 års revolution, tvingats avgå. Káldy har samarbetat nära med de ungerska myndigheterna och är medlem av det ungerska parlamentet och dess utrikesutskott. Han är känd som en auktoritär ledare. Bland kritikerna av Káldys kandidatur fanns de som med oro såg på den dubbla lojalitet i öst-västfrågor som hans medlemskap i det ungerska parlamentets utrikesutskott skulle kunna leda till. Andra uttalade oro för hans ledarstil. Ett brev från en ungersk präst i exil cirkulerade i vilket såväl den i ungerska kyrkan praktiserade teologin som kyrkans arbetsformer kritiserades skarpt. Káldys anhängare fann det naturligt att liksom vid flera tidigare kongresser välja värdlandets lutheranska ledare till ordförande. Många såg nog Káldy som en värdig kyrkoledare. Bland delegaterna från u-länderna vägde kritikernas invändningar lätt.

Kritikerna förmådde heller inte uppställa någon stark motkandidat. I en första röstomgång föll en amerikansk och en kanadensisk kandidat bort. I en följande röstomgång mellan de två kandidater som erhållit de högsta röstetalen, Káldy och den danska lekmannadelegaten Bodil Sölling, vann den förre med 174 röster mot 124. Valet av Káldy torde ha registrerats med stor tillfredsställelse hos den ungerska politiska ledningen.

Det faktum att kongressen ägde rum i Budapest ledde till att viss uppmärksamhet ägnades åt Raoul Wallen-

bergs insatser och vidare öde. Ett antal rykten cirkulerade om olika slags manifestationer i Wallenberg-frågan. Slutligen begränsades dock aktiviteterna till följande.

./1

Under en av kongressens första dagar höll Lutherska världsförbundets generalsekreterare, amerikanen Carl Mau ett anförande i vilket han hyllade minnet av flera personer. I det sammanhanget läste han upp en senare cirkulerad text om Wallenberg (bil 1) i vilket han bl a yttrade "We have great sympathy for his family and many others have not given up hope that he may still be alive. We have joined those who ask for clarity as to his whereabouts". Han uppmanade också till böner för Wallenberg på hans födelsedag den 4 november. Den cirkulerade texten anger felaktigt uttalandet som ett "LWF statement". Rätteligen är det enbart generalsekreterarens.

./2

I samband med behandlingen av en dagordningspunkt om förhållandet mellan lutheraner och judar gjorde den svenske delegationsledaren, ärkebiskop Werkström, vidare ett längre uttalande (bil 2) vilket i första hand tog upp Wallenbergs insatser för att rädda deportationshotade judar som ett föredöme i ansvars-tagande för medmänniskor. I uttalandet konstateras att Wallenberg försvann och det sägs att "vare sig han lever eller är död minns vi hans insats etc". Uttalandet följdes av en lång applåd. Inga andra talare under dagordningspunkten tog upp Wallenberg, icke heller den ungerske rabbinen eller företrädare för det judiska världssamfundet.

Beträffande kongressfrågor av allmänpolitisk betydelse kan slutligen nämnas att två "vita" sydafrikanska lutheranska kyrkor suspenderades på grund av att de tillämpade rasdiskriminering.

Thomas Palme

1984-08-03

B.L.N.S. 1
Hör Julin-Kelhis
84-08-15/22
Bil. nr 7 H.C.
Julin Örn 84-08-15

Departementssekreteraren Magnusson
Pol I
UTRIKESDEPARTEMENTET

S. Julin:

Hör Julin-Nilsson
London 1984-08-07
Julin/Kel = /

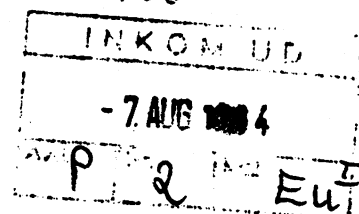
HEMLIG OCH STRÄNGT FÖRTROLIG

Hör E. Nisa
Lapsgården 84-08-29
Julin/Kel

Wallenberg-vittnet Kalinski
Vårt krypto 109 84-08-01
(1 bil)

Hör E. Rikspolis-
styrelsen 84-08-30
Candell

Broder,

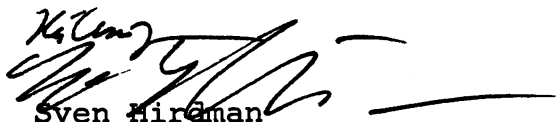
./.

I anslutning till tidigare telegrafiska rapport sänder jag en fullständig uppteckning av mitt samtal med Kalinski. Samtalet fördes på en blandning av ryska och tyska. Kalinski var liksom förut ganska osammanhängande i sin framställning.

Som jag skrev i telegrammet vill jag inte utesluta att han kan ha fabricerat det hela för att dra till sig uppmärksamhet och komma åt sina vedersakare inom RW-kampanjen. Men det skulle ju också kunna vara sant... Ni får väl kontrollera de uppgifter som går att kontrollera och eventuellt instruera mig att ställa ytterligare frågor till Kalinski. Om jag får fram något mer om hur hans trovärdighet kan bedömas idag, skall jag återkomma.

Ni bör be Leif Leifland om ett utlåtande om Kalinskis berättelse.

Det vore intressant att få veta vilka slutsatser Ni kommer till.

Sven Hirsman

1984-08-03

HEMLIG OCH STRÄNGT FÖRTROLIG

Wallenberg-vittnet Kalinski

Den 31 juli intervjuade jag på ambassaden Abraham Kalinski med anledning av hans senaste uppgifter lämnade till generalkonsul Faxén i New York och till ambassadör Malm i Wien.

Kalinskis berättelse

Kalinski satt i Vladimir-fängelset 1955-59. Efter sin frigivning bodde han kvar i Vladimir till 1967. Under åren i Vladimir lärde han nära känna fängelseläkaren Butova, som var god mot fångarna. (Jf Kalinskis tidigare berättelser 1978-79).

Fru Butova är född 1921 och således 63 år. Hon pensionerades i slutet av 1982 och bor nu i byn Jurijs Polskije utanför Vladimir. På samma plats ligger det s k Jasjtjenije Institutet, som officiellt uppgavs vara ett veterinärinstitut men i verkligheten var ett centrum för tillverkning av BC-stridsmedel. Butovas man, en brutal typ, hade arbetat där.

Kalinski ville inte uppge fru Butovas exakta adress för mig. Han underströk flera gånger att hennes person måste skyddas.

1981 hade Kalinski lyckats få fram ett brev till Butova. Han hade fått tre brev från henne sedan dess. Korrespondensen hade gått från Butova med privatkurir till Tallinn och färja till Helsingfors, där breven hämtats respektive lämnats hos en kontaktperson av Kalinski.

Det för oss intressanta brevet från Butova är daterat den 8 juni 1983. Det hämtades av Kalinski i september i Helsingfors 1983. Kalinski visade mig brevet, läste det högt för mig och lät mig också läsa det själv. Däremot ville han inte låta mig ta en kopia av hänsyn till Butova.

Brevet var skrivet med blått bläck på ett urrivet blad ur en anteckningsbok, ungefär 15 x 20 cm. Det verkade inte gammalt. Det förvarades i ett ofrankerat och oadresserat ryskt kuvert.

Brevet var skrivet med överenskomna kodord, förklarade Kalinski. Fru Butova talade om sig själv i mansform, Raoul Wallenberg omtalas som "Silvia" o s v. På ett ställe i brevet står det att "Silvia" för några dagar skall resa till Moskva för att handla i varuhuset för barn (Detskij Dvorets). Kalinski frågade om jag visste vad det betydde och när jag svarade, att eftersom Detskij Dvorets låg vid Dzersjinskij Plosjtjad där också KGB låg, detta måste betyda att Wallenberg skulle förhöras på KGB, smålog han för- tjust.

Brevet inleds med att brevskrivaren säger sig ha följt alla mottagarens, d v s Kalinskis, instruktioner. Beträffande Silvia sägs att hon/han nu sitter i cell 17 på första våningen, d v s bottenvåningen, i Vladimirfängelset tillsammans med Kolja. Kolja = Ljalikov, som är omtalad i Kalinskis vittnesmål den 20 december 1978. Ljalikov hade som tio-åring bevittnat Katynmassakern 1940, dömts som 14-åring och inspärrats för resten av livet.

Kalinski förklarade att det var särskilt olycksbådande att RW nu satt med Ljalikov. Eftersom ryssarna aldrig erkänt Katynmassakern, skulle de aldrig någonsin släppa honom fri. Han påpekade vidare att RW flyttats ned från den förhållandevis komfortabla andra våningen (cell 23 enligt tidigare vittnesmål) till den kalla bottenvåningen, mittemot cellerna för dödsfångarna.

Butova skriver dock i brevet att Silvias hälsa är ganska god (neplochije zdorovije) och vidare att hon/han som nämnts ovan skall resa till Moskva för ett par tre dagar.

Kalinski säger sig vara helt säker på att brevet verkligen är från Butova. Han känner igen hennes handstil, säger han.

Ehuru det inte står i brevet, uppger Kalinski att ytterligare bl a följande personer sitter kvar i Vladimir förutom RW och Ljalikov:

- Förre borgmästaren i Smolensk Mensjagin, som samarbetat med tyskarna.
- Den tyske generalen Paumvitz, som arbetat för under- rättelsechefen Schnellenberg i det tyska utrikesministeriet.
- Två belgier, som samarbetat med tyskarna under kriget.

Den för oss kände georgiern Gogoberidze, som frigavs 1967, vore nu död.

Enligt Kalinski hade Butova inte längre tillträde till fängelseområdet. Det var omöjligt att kontakta Butova personligen, eftersom Vladimiroområdet var stängt för utläningar. Brevet den 8 juni 1983 var det senaste han mottagit från Butova.

Kalinskis åtgärder

Efter det att Kalinski hämtat brevet i Helsingfors i mitten av september 1983 hade han besökt Stockholm. Han hade där visat det för Hanos Weber på utlandsradion (som var den som först tipsade oss om Kalinski 1978). Han hade vidare berättat en del av fru Butovas historia för fru Sonnenfelt i den svenska RW-kommittén. Hon hade avrått honom från att kontakta UD. Kalinski var överhuvud mycket besviken på RW-kommitténs agerande och på den roll som Simon Wiesenthal kommit att spela i hela RW-kampanjen. Wiesenthal och ett antal andra personer, bl a en Hein Lichtenstein som skri-

vit en bok om RW-ärendet 1981, hade ifrågasatt Kalinskis uppgifter och antytt att han vore sovjetisk agent.

I juni 1984 hade Kalinski varit i New York och där träffat den svensk-amerikanske rabbinen Werbell, som också skrivit en bok om Raoul Wallenberg. Kalinski hade visat brevet för Werbell, som uppmanat honom att kontakta svenska UD. Det var orsaken till att Kalinski ringt Faxén. Kalinskis uppfattning var att Werbell var "ein anständiger Mann".

Den 11 juli i år hade Kalinski åter varit i Helsingfors. Han sade inte klart om det hade att göra med korrespondensen med Butova.

Om Jan Kaplan

Jan Kaplan (se PM 1978-12-22) vore nu fri och bodde i Moskva. Han hade varnats av KGB för sin befattning med RW-ärendet och var mycket rädd. Detta berättade Kalinski i största förtroende.

Kaplans dotter Anna Bilder bor kvar i Herzliya i Israel och kan förmodligen kontaktas.

Kalinskis förhållanden

Kalinski hade enligt egen utsago gott om pengar. Den amerikanske diplomaten Walter Stoessel - tidigare ambassadör i Moskva och biträdande utriksminister - hade hjälpt Kalinski att få ett pensionskapital från amerikanska staten, eftersom amerikanerna varit medskyldiga till att Kalinski arresterats av ryssarna. Detta bör lätt kunna verifieras genom ett samtal med Stoessel, förutsatt att han inte dött nyligen.

Av ett brev från amerikanska generalkonsulatet i München, som Kalinski visade mig, daterat 1979-80 framgår däremot, att enligt vederbörande Kalinski inte kunde göra några ekonomiska anspråk gällande mot amerikanska staten.

Kalinski visade mig även ett brev från en diplomat på västtyska ambassaden i Moskva 1976, Manfred Boeckel. Brevet var ställt till Kalinskis syster fru Tepmann och innehöll diverse personliga dokument som Kalinski skulle ha lyckats lämna på ambassaden, medan han bodde i Moskva, för vidarebefordran till systemen.

Under det senaste året hade Kalinski bl a haft nära kontakt med journalisten Jürgen Widsell i Aftonbladet, vilket resulterat i en stor artikelserie om Andropov i oktober 1983.

Eftersom Kalinski 1979 berättat för mig att han detta år varnats av den sovjetiska säkerhetstjänsten genom en polsk agent, frågade jag om han mottagit några nya varningar sedan dess. Det var inte fallet.

Kalinski berättade vidare att han varit i kontakt med specialister på sovjetiska frågor i israeliska utrikesministeriet.

Kalinski, som är 67 år, bor i ett eget hus i Nahariya och inbjöd mig att besöka honom där. I slutet av september åker han utomlands igen.

Kalinskis förslag

Kalinski föreslog att svenska regeringen skulle göra en ny framställning till Sovjetunionen på basis av hans senaste uppgifter. Butovas namn fick under inga förhållanden nämnas men man skulle kunna säga att det kommit till svenska regeringens kännedom att Raoul Wallenberg i början av 1983 satt i cell 17 i Vladimirfängelset tillsammans med den 54-årige Ljalikov, som bevittnat Katynmassakern.

Kalinski hävdade som sin personliga uppfattning att RW mycket väl fortfarande kunde vara i livet. Man lever länge i sovjetiska fängelser, sade han, och hänvisade till prästen Slepoj från Lvov. som efter att suttit i decennier i ryska fängelser nu arbetade i Vatikanen. Han visade mig även en

tidningsartikel om en tysk, som uppgavs ha suttit 36 år i ett ryskt fängelse.

Kalinski erbjöd sig inte att skaffa fram några ytterligare uppgifter om RW från Butova. Det var enligt honom omöjligt.

Sven Hiram

Politiska avdelningen

Dnr	Avd	Grupp	Mål
1984-08-09 NPH		P 2	Eu I

Konsuln Sören Freij

SYDNEY

POL

U. n.

Raoul WallenbergHbr Freij - Magnusson 1984-06-29 *slu*
(1 bil.)*P. 2. Eu I*
POL

Broder,

Ditt ovan citerade brev har tyvärr fått vänta på svar p.g.a. semesterperioden.

Svaret på Din fråga (om vi önskar få del av skrivelser och framställningar rörande Raoul Wallenberg) är ja. Vi bevakar Wallenberg-ärendet så aktivt som är möjligt, och allt som förknippas med hans namn och leverne är av intresse för oss och för Raoul Wallenberg-föreningen.

Vad gäller skrivelsen från Sydneys Raoul Wallenberg Committee har man gjort en framställning om ett bidrag till en staty. Svaret måste bli avböjande eftersom vi för svensk del blott reser statyer över hädangångna personer. Och tills vi bevisats om motsatsen utgår vi från att Raoul Wallenberg lever.

./.

Jag bifogar en rästomme till svar som mutatis mutandis kan användas även vid framtida tillfällen.

Sven Julin

ee

Ifylles av postexp

Avsändt med

☒ av kurir☐ uti kurir☐ luftpost☐ vanlig post

Avsänds datum

10/8-89

Sign

JH

Eddy Christensson
943, Coffey Drive
Crestwood, Missouri 63126
USA

Tack för Ditt brev angående Raoul Wallenberg.

Svenska regeringen får ofta brev från personer i Sverige och utlandet som intresserar sig för Raoul Wallenbergs öde. Mobiliseringen av svensk och internationell opinion för att förmå de sovjetiska myndigheterna att sprida ljus över denna fråga är av stor betydelse och ett viktigt komplement till den svenska regeringens ansträngningar.

Den svenska regeringen har som bekant gjort ett flertal framställningar på hög nivå till de sovjetiska myndigheterna angående Raoul Wallenberg. Beklagligtvis har dessa blott upprepat att Raoul Wallenberg dog i fängelset 1947; detta trots alla vittnesmål vi har framlagt om att han var i livet mycket senare.

Jag kan försäkra Dig att svenska regeringen tar varje tillfälle att försöka få klarhet i Raoul Wallenbergs öde.

Med vänlig hälsning

Olof Palme

UTRIKESDEPARTEMENTET ES	Ärende:	
Kopia till: Kabs Polch Pol 1 PHS Julin	Åtgärd: (se regler på blankett(kopia)) <i>Bil 2 Hgr. Julin - Örn</i> <i>84-08-15.</i> <i>Bil nr. 1 Hgr. Julin - Hirdman</i> <i>84-08-15 / Pk I / es</i>	 P 2 EU I

AMBASSADEN LONDON 1984-08-10

POL

UD STOCKHOLM

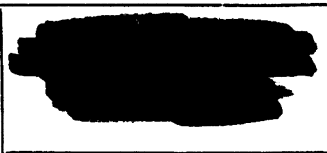
 FOER JULIN, POL FRAAN NILSSON

RE DITT HANDBREV 1984-08-07 OM RAOUL WALLENBERG

P R I M O LEIF LEIFLAND OCH JAG HAR NOGGRANT LAEST OCH DISKUTERAT KALINSKIS SENASTE VITTNESMAAL ENLIGT BILAGORNA TILL DITT OVAN CITERADE HANDBREV. SOM TIDIGARE AER FENOMENET KALINSKI FOERBRYLLANDE HAN PRESENTERAR DETALJER SOM T-DER PAA STOR FOERTROGENHET MED WALLENBERG-AERENDET, OCH SAELLAN GAAR DET ATT BESTAA HONOM MED FELAKTIGHETER I RAMBERAETTElsen.

BREVET FRAAN FRU BUTOWA GER DOCK ANLEDNING TILL EN RAD FRAAGOR. VARFOER DROEJDE KALINSKI AENDA FRAAN SEPTEMBER 1983, DAA HAN MOTTOG BREVET, TILL JUNI 1984, INNAN HAN KONTAKTADE SVENSKA MYNDIGHETER OM DEN SENSATIONELLA UPPGIFTEN ATT WALLENBERG SKULLE HA VARIT VID LIV SAA SENT SOM 1982? STAEMMER DET FOER OEVRIKT ATT WEBER ODH FRU SONNENFELT REDAN HOESTEN 1983 FICK DEL AV INNEHAALLET I BREVET, OCH VARFOER HAR DE ISAAFALL INTE KONTAKTAT DEPARTEMENTET? DET BORDE INTE MOETA NAAGOT HINDER ATT DIREKT FRAAGA DEM. VIDARE AER DET FOERSTAAS EN SVAGHET I KALINSKIS VITTNESMAAL ATT HAN INTE LAET HIRDMAN KOPIERA FRU BUTOVAS BREV. VI ANTAR ATT KALINSKI MED HAENSYN HAERTIL INTE HALLER AER BEREDD UNDRKASTA REET KRIMINALTEKNISK UNDERSOEKNING. PAA LAEMPLIGT SAETT KAN J KALINSKI ERINRAS OM ATT HAN SAA SENT SOM 19799-80 TILLAET ATT DE ROEDA KORS-KORT, SOM HAN UNDER FAANGENSKAPEN I SOVJETUNIONEN UVAEXLADE MED SIN SYSTER I ISRAEL, BLEV FOEREMAAL FOER SVENSK KRIMINALTEKNISK UNDERSOEKNING.

EN YTTERLIGARE FRAAGA ATT STAELLA TILL KALINSKI KAN VARA, HUR DET KOMMER SIG ATT HAN OCH FRU BUTOVA KUNDE UTVECKLA ETT SYSTEM MED KODORD.

UTRIKESDEPARTEMENTET	Ärende:		
Kopia till: Kabs Polch Pol UHD	Åtgärd: (se regler på blankettkopia) - 2 -		

VIDARE KAN ANTECKNAS ATT, SOM HIRDMAN SKRIVER, DET VIA ANNA BILDER BOER KUNNA KONTROLLERAS OM KAPLAN VERKLIGEN AER FRISLAEPPPT.

S E C U N D O DE UPPGIFTER SOM KALINSKI NU LAEMNAT RAECKER, ENLIGT VAART FOERMENANDE, KNAPPAST SOM GRUND FOER EN NY FRAMSTAELLNING HOS DEN SOVJTTSKA REGERINGEN. DETTA BORDE NI KUNNA SAGA KALINSKI, SAMTIDIGT SOM NI UPPMANAR HONOM ATT VARA MER SAMARBETSVILLIG GENOM ATT BESVARA FRAAGOR AV DEN TYP SOM SKISSERATS HAER UNDER PRIMO.

AATERIGEN, KALINSKI AER EN FOERBRYLLANDE MAN. VILKA SYFTEN DRIVER HONOM? ANMAERKNINGSVAERT AER ATT KALINSKI GENTEMOT DEN SVENSKA REGERINGEN ALDRIG FRAMFOERT NAAGRA KRAV SOM SKULLE KUNNA TOLKAS SOM OM HAN AGERADE FOER EKONOMISK VINNING SKULL.

LEIFLAND OCH JAG HAR Vael, AVSLUTNINGSVIS, UNDER AARENS LOPP KOMMIT ATT SAETTA ALLT FLER FRAAGETECKEN FOER KALINSKIS TILLFOERLITLIGHET OCH VAERDE SOM WALLENBERG-VITTNE. INTE FOER ATT HAN SKULLE MEDVETET FABULERA, AEN MINDRE DAERFOER ATT HAN SKULLE VARA NAAGON AGENT PROVOCATEUR - MENHHAN FRAMSTAAR ALLTLMER SOM EMOTIONELLT INSTABIL. I SIN IVER ATT SPELA EN ROLL TYCKS KALINSKI HA SVAART ATT KONTROLLERA SINA UTTALANDEN OCH AKTIVITETER. EN SAA NOGGRANN KONTROLL SOMMOEJLIGT BOER DAERFOER, SOM SAGT, SKE AV HANS UPPGIFTER.

LEIFLAND

UTRIKESDEPARTEMENTET
ILA

Ärende:

Kopia till:

Kabs

Polch

Pol 1

~~WHO~~

Åtgärd: (se regler på blankettkopia)

Ex (i PM-först) t. K. Wallenberg
förhållanden, by hand =
P.L. I / Julich / EE 1984-08-22

P

2

Eu

AMBASSADEN TEL AVIV 1984-08-10

UD STOCKHOLM

FOER POL I

HBR HIRDMAN-MAGNUSSON 840803

POL

RE WALLENBERG-VITNET KALINSKI.

JAG HADE BETT EN GOD VAEN PÅ ISRAELISKA UM:S OESTAV-
DELNING DISKRET KOLLA KALINSKIS PERSON. OERN GJORDE
EN LIKNANDE KOLL 78-79. VEDERBOERANDE MEDDELADE MIG
IDAG ATT RESULTATET VAR "QUITE NEGATIVE" FOER KALINSKIS
DEL. MAN HADE KOMMIT TILL SLUTSATSEN ATT HAN VAR EN
AEVENTYRARE. DOCK HADE MAN INGET BELAEGG FOER ATT HAN
AGERADE FOER ANDRAS RAEKNING. DETTA BESTYRKER MINA
EGNA MISSTANKAR. TACKSAM ER BEDOEMNING.

HIRDMAN

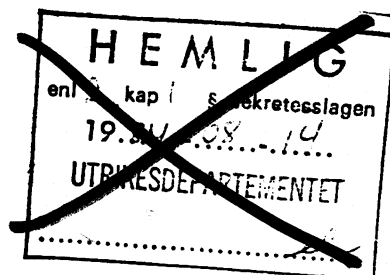
1984-08-10

Bil. nr. 3 Hbr
Julin - Örn
84-08-15/ee
Bil. nr. 2 Hbr
Julin - Hirdman
84-08-15/ee

Ex. f.k. till:

Kab.sekr. ✓
polch. ✓
Ch. Pol I ✓
Julin ✓

ex. f.k. 84-08-14/ee

HEMLIG ENL SEKRL

Wallenberg-vittnet Kalinski

Pol I / Julin / ee
1984-08-15
Bil nr 2 Hbr Julin
Kellis 84-08-15/ee

I det följande lämnas vissa synpunkter på det vittnesmål som Kalinski lämnade ambassadör Hirdman i Tel Aviv den 31 juli 1984 (hbr. Hirdman-Magnusson 1984-08-03).

1. Det brev i vilket Vladimirfängelsets f.d. läkare Butova uppger att Raoul Wallenberg skulle vara vid liv är daterat den 8 juni 1983 och avhämtades av Kalinski i Helsingfors i september 1983, alltså för närmare ett år sedan. Varför har Kalinski dröjt så länge med att kontakta UD? Sedan han kommit i besittning av brevet besökte han Stockholm och hade därvid kontakt med Hanos Weber vid utlandsradion samt Raoul Wallenberg-föreningens "executive secretary" Sonia Sonnenfelt. (Underligt nog inte med någon representant för familjen). Enligt Kalinski var det fru Sonnenfelt som avrådde honom från att kontakta UD. Varför? Och varför hörde inte Weber av sig till oss? Det var ju han som tipsade oss om Kalinski-spåret 1978. Man skulle kunna tänka sig att fru Sonnenfelt för Raoul Wallenberg-föreningens räkning ansåg det lämpligare att agera med hjälp av State Department eftersom Raoul Wallenberg är amerikansk (heders)-medborgare. Något amerikanskt initiativ har dock, såvitt vi vet, inte tagits bortsett från att utrikesminister Schultz i sitt inledningsanförande vid CDE-konferensen i januari i år fällde några allmänt positiva ord om Wallenberg. Inför Hirdman uppgav Kalinski att han var mycket besviken på Raoul Wallenberg-kommitténs agerande. Det är möjligt att det skurit sig mellan honom och fru Sonnenfelt. Båda tycks vara volatila personligheter. Kalinskis kontakt med generalkonsul Faxén i New York den 25 juni i år skedde på anmaning

av den svensk-amerikanske rabbinen Frederick Werbell (tillsammans med Thurston Clarke författare till den 1982 publicerade boken "Lost Hero", New York), med vilken han diskuterat Butovas brev.

Det enklaste och rättframmaste sättet att få svar på frågan torde var att kontakta Hanos Weber och Raoul Wallenberg-föreningen. De uppgifter som därvid framkommer bör kanske dubbelcheckas mot Kalinski.

2. Uppgiftslämnaren fru Butova figurerade redan i Kalinskis vittnesmål 1978, vari han angav att han träffade henne i Vladimir även sedan han släppts från fängelset. (Kalinski kvarbodde i Vladimir 1959-1968). Det tycks inte finnas någon anledning att betvivla hennes existens, förmodligen ej heller Kalinskis bekantskap med henne. (Även om det verkar underligt att en fånge i ett fängelse av Vladimirs storleksordning skulle kunna knyta en så nära kontakt med en fängelseläkare att den upprätthölls efter frigivningen). En annan fråga, som vi inte torde kunna få klarhet i, är varför hon tog risken att med hjälp av hemliga kurirer meddela sig med Kalinski beträffande Raoul Wallenberg. Av tidigare vittnesmål att döma är Kalinski en oberäknelig person, och hon torde ha kunnat inse att hennes förfarande skulle kunna få obehagliga följder. - Låt vara att Kalinski är utomordentligt angelägen om hennes uppgiftslämnarskydd. - Till saken hör att hon använt kodord som det förmodligen inte skulle erbjuda KGB svårigheter att dechifrera.

3. Ett ytterligare spørsmål är Butova-brevets autenticitet. Endast en grafologisk undersökning kan besvara den frågan, och möjligheten till en sådan torde vara utesluten så länge vi inte kan få tag på ett skriftprov som bevisligen härstammar från Butova och som kommit oss till handa på ett för oss acceptabelt och för Butova betryggande sätt. Vidare vägrar ju Kalinski att släppa ifrån sig brevet, enligt uppgift av omtanke om Butovas person. Butova kan inte kontaktas av oss. Att hon via Kalinski gav tillåtelse till en svensk representant att träffa henne i t.ex. Moskva eller Vladimir (förorten där hon bor är stängd för utlänningar) får väl betraktas som uteslutet.

4. Det må vara att Kalinski inte vill avhända sig Butovas brev, men vi bör be Hirdman söka få tillåtelse att skriva av det för hand så att vi kan göra en grundlig analys av den ryska texten.

5. Enligt Kalinskis uppgift till Hirdman skulle han ha gott om pengar till följd av att den tidigare amerikanske ambassadören och biträdande utrikesministern Walter Stoessel hade hjälpt honom till ett pensionskapital; en amerikansk diplomat var enligt Kalinski medskyldig till att ryssarna arresterade honom. Uppgiften kan vara av intresse för bedömningen av Kalinskis trovärdighet. Vi bör därför söka få den verifierad av State Department, inte minst mot bakgrund av Hirdmans uppgift (han känner ju vederbörande sedan tidigare) att "Kalinski lever av och på journalister". - I sammanhanget kan f.ö. erinras om att Kalinski enligt uppgift till Hirdman under det senaste året haft nära kontakt med journalisten Jürgen Widsell på Aftonbladet, vilket skulle ha resulterat i en stor artikelserie om Andropov i oktober 1983. Uppgiften om artiklarna (två stycken) stämmer, men den torde i det sammanhang det nu gäller inte äga någon större specifik vikt. Det finns större auktoriteter på Andropov än Kalinski. Med Widsell tycks han i alla fall, av Hirdmans uppteckning att döma, inte ha talat om Raoul Wallenberg. Och vi skall naturligtvis inte tillfråga Widsell.

6. Däremot skulle det vara intressant att från Kalinski erfara om han talat om Butovas brev med andra personer än de som nämndes under samtalet med Hirdman (Weber, Sonnenfelt, Werbell), och i så fall vilka. Andra journalister t.ex.? Det skulle kunna ge en aspekt på frågan om Kalinskis kontakter och leda oss vidare.

7. Kalinskis bevekelsemotiv torde, schematiskt sett, vara antingen humanitära eller egoistiska eller en kombination av båda. Gentemot UD har han, så vitt jag vet, aldrig framställt några ekonomiska anspråk; huruvida mot familjen, Raoul Wallenbergföreningen, journalister eller andra med intresse för saken och ekonomiska medel till förfogande är en öppen fråga. Nina Lagergren bör kunna ge besked på den punkten. Av betydelse i sammanhanget är den bitterhet som Kalinski vädrade inför Hirdman beträffande Simon Wiesenthal, som skulle ha ifrågasatt Kalinskis tidigare uppgifter och antytt att han vore sovjetisk (alternativt amerikansk-israelisk) agent. Han nämnde också en västtysk författare, Heiner Lichtenstein (Raoul Wallenberg: Retter von hundertausend Juden, Köln 1982) som likaledes ifrågasatt hans trovärdighet. (Lichtenstein: "Ich habe Zweifel daran, dass alle

Bekundungen Kalinskis bei der Suche nach Wallenberg hilfreich sind und im vollem Umfang der Wahrheit entsprechen"). Det är mig obekant vad för slags reservationer Simon Wiesenthal har om Kalinski, och jag har svårt att bedöma om vi utan att ge något på hand om den senaste händelseutvecklingen skulle kunna få fram något på denna punkt från Wiesenthal. Förmodligen (?) skulle vi kunna räkna med hans diskretion, men vi kunde riskera Kalinskis samarbetsvilja om han erfor att vi kontaktat hans "rival" Wiesenthal.

Lichtensteins betänkligheter kan vi ta lättare på. Hans bok är ganska lättviktig när det gäller hantering av fakta, och några vägande specifika bevis mot Kalinskis trovärdighet presterar han inte.

Frågan huruvida Kalinski med hjälp av Butovas brev söker hävda sig i olika avseenden, står, liksom den om hans eventuella ekonomiska intressen, öppen.

8. Tanken att Kalinski skulle vara en sovjetisk agent är för befängd för att förtjäna uppmärksamhet. Däremot kan man hypotetiskt spekulera i tanken att han skulle vara framsänd av t.ex. CIA i syfte att åsamka den sovjetiska regeringen obehag. Den förefaller emellertid långsökt och överdrivet konspiratorisk. Både ambassadör Malm (som intervjuade Kalinski i Wien då denne var på genomresa från New York till Israel) och Hirdman avfärdar tanken på att Kalinski skulle agera för någon annan stats syften.

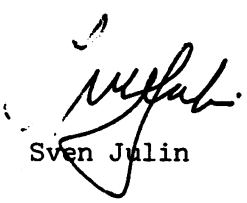
9. En jämförelse av Malms och Hirdmans uppteckningar av respektive samtal med Kalinski innehåller vissa divergenser. De är dock inte större än att de torde förklaras av Kalinskis omvittnat orediga framställningssätt.

10. Jan Kaplan nämndes i vittnesmålet: "Han hade varnats av KGB för sin befattning med Raoul Wallenberg och var mycket rädd". Bakgrunden är följande.

Kaplan (av judisk härstamning) var antikhandlare i Moskva. 1974 häktades han för någon förseelse och dömdes till 8 års fängelse. 1977 släpptes han fri p.g.a. hälsoskäl och ringde då sin i Israel bosatta dotter. När hon oroat sig för hans hälsa svarade han ungefär:

"Tre år är väl ingenting. Sommaren 1975 träffade jag på sjukhuset (i Butyrkafängelset i Moskva) en svensk som varit fånge i 30 år och han mådde riktigt bra". Det var Kalinski som satte oss på spåret till Kaplan. Denna sökte efter samtalet med dottern smuggla ut ett brev om, enligt vad fru Kaplan skrev till dottern, "någon schweizare eller svensk som heter Wallenberg". Försöket misslyckades och Kaplan arresterades av KGB. Enligt Kalinski är han nu fri. Kalinskis och Kaplans vittnesmål föranledde oss att i januari 1979 rikta en framställning till den sovjetiska regeringen om en förnyad undersökning. Ryssarna svarade ganska omgående med en hänvisning till 1957 års besked att Wallenberg avled 1947. Innan de konfronteras med konkreta, ovedersägliga bevis rörande Wallenberg kommer de med all säkerhet att vidhålla denna uppgift.

11. Ovan har angivits vissa förslag till åtgärder. Enligt min mening står ett sammanträffande med Raoul Wallenbergföreningen och Hanos Weber högst på listan.

Sven Julin

Avsändningsort

Pol I/Kr S Julin/ee

Ärende

Wallenbergvittnet Kalinski

Datum

1984-08-15

Änd

P

Grupp

2

MÅ

E 11 L

Adress

SVENSK TEL AVIV DNR.....

POL

Text

För Hirdman från Pol I ang. Wallenbergvittnet Kalinski.

Primo. Tack för Din utmärkta uppteckning av samtalet med Kalinski.

Secundo. Den ger förvisso upphov till ett flertal frågor och utgör i nuvarande skick inget underlag för en meningsfull démarche hos de sovjetiska myndigheterna. Vi kurirsänder Leifland/Nilssons och Julins kommentarer.

Tertio. Följande följdfrågor inställer sig.

Alfa. Kalinskis vittnesmål står ju och faller med brevet från Butova och dettas autenticitet. Vi vore tacksamma om Du ville kontakta Kalinski ånyo för att i första hand få honom att låna ut originalet, i andra hand kopiera brevet, i tredje hand skriva av det. Kalinski bör därvid erinras om att vi är helt och hållet beroende av hans samarbetsvilja för att kunna komma vidare med det uppslag han lämnat oss eftersom hittillsvarande upplysningar inte är tillräckliga för ett initiativ. Han kan tryggt utgå från att vi kommer att skydda Butovas identitet. Du kan också erinra honom om att han år 1979 lånade oss ett tjugotal Röda Korspostkort.

Beta. På vilket vis har Kalinski lyckats komma överens med Butova om ett system med kodord?

Gamma. Har Kalinski vidarebefordrat sina uppgifter till några andra än de i vittnesmålet angivna personerna (Weber, Sonnenfelt, Werbell)?

Delta. Vi vore tacksamma om Du ville kontakta Anna Bilder för att verifiera uppgiften att Jan Kaplan nu skulle vara frigiven.

Quarto. Vi söker få bekräftelse från State Department av uppgiften om Walter Stoessels medverkan till ett pensionskapital åt Kalinski.

CABINET

Ex. till Julin

Ifylles av telegramredaktören

Politiska avdelningen
Enhet I

1984-08-15

Dnr	Avd	Grupp	Mål
Nr. 123			F 2 E u I

Bilagor:

1. Hbr. Hirdman-Magnusson 84-08-03

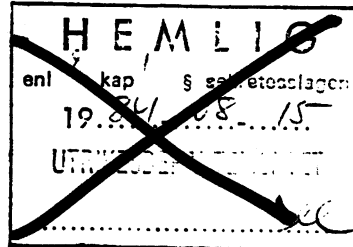
3. PM/Julin/Pol I 84-08-10

4. Hbr Julin-Hirdman 1984-08-15

5. Hbr Julin-Kettis 84-08-15

Ambassadören Torsten Örn

MOSKVA

U. n.

HEMLIG ENL SEKRL

Wallenberg-vittnet Kalinski

(5 bil.)

Broder,

Wallenberg-frågan tar ju lätt snabba och nya turer. Som Du ser av bifogade uppteckning av ett samtal som Sven Hirdman haft med den från ett tidigare vittnesmål kända Abraham Kalinski har denne kommit med nya, anmärkningsvärda uppgifter. Tyvärr ger de upphov till allt för många frågetecken för att vi, åtminstone än så länge, skall kunna tänka på en meningsfull démarche. Vi arbetar dock vidare med de upplysningar vi erhållit, som Du kan se av bilagda material. Vi har ännu inte lyckats få kontakt med familjen, som är bortrest till nästa vecka.

Vi kommer givetvis att hålla ambassaden fortlöpande orienterade om händelseutvecklingen.

Sven Julin

ee

Ifylles av postexp

Avsändt med

☒ av kurir☐ uti kurir☐ luftpost☐ vanlig post

Avsändn datum

Sign

16/884

OKS

Politiska avdelningen
Enhet I

1984-08-15

Dnr Nr 12	Avd P 2	Grupp Eu	Mål I
--------------	------------	-------------	----------

Bilagor:

1. [REDACTED]
2. PM/Pol I/Julin 84-08-10
3. Hbr. Julin-Kettis 84-08-15

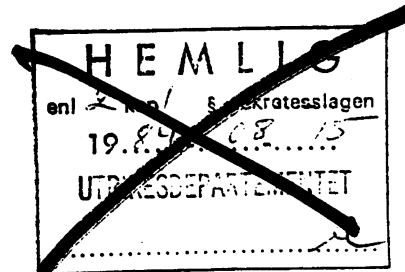

Ambassadören Sven Hirdman

TEL AVIV

U. n.

HEMLIG ENL SEKRL

Wallenberg-vittnet Kalinski
(3 bil.)

Broder,

I anslutning till dagens krypto med vissa följdfrågor som Din intervju med Kalinski gav upphov till översänder jag bifogat dels Leifland/Nilssons, dels mina egna kommentarer till Din uppteckning. Jag bilägger även kopia av mitt handbrev till Pär Kettis i Washington beträffande Kalinskis ekonomiska mellanhavanden med amerikanska staten.

Nina Lagergren torde vi inte kunna få kontakt med förrän i nästa vecka. Vi torde få anledning att återkomma.

Sven Julin

ee

Ifylles av postexp

Avsändt med

☒ av kurir☐ uti kurir☐ luftpost☐ vanlig post

Avsändt datum

Sign

16/884

CJ

Politiska avdelningen
Enhet I

1984-08-15

Dnr N50V	Avd P	Grupp 2	Mål Eu I
-------------	----------	------------	-------------

Bilagor:

1. Hbr Hirdman-Magnusson 84-08-03
2. Bif PM 78-12-03

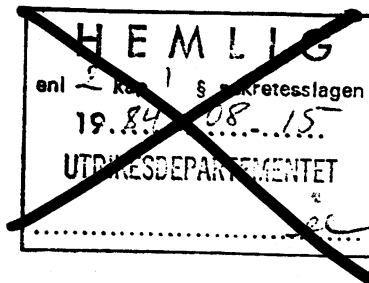

Ministern Pär Kettis

WASHINGTON

U. n.

HEMLIG ENL SEKRL

Wallenberg-vittnet Kalinski
(2 bil.)

Broder,

./1

Som framgår av bifogade uppteckning av ett samtal som Sven Hirdman haft med exilpolacken Abraham Kalinski har nya, till synes anmärkningsvärda uppgifter framkommit om Raoul Wallenberg. Tyvärr verkar det som om de flesta inte skulle tåla en närmare granskning, men vi borrar naturligtvis vidare på varje punkt där detta är möjligt.
- Vi skulle behöva ambassadens bistånd i ett avseende.

Kalinski uppgav för Hirdman att den amerikanske diplomaten Walter Stoessel skulle ha hjälpt honom att erhålla ett pensionskapital från amerikanska staten emedan det, åtminstone enligt Kalinski, var en amerikansk diplomat som bar skulden till att han på sin tid arresterades av NKVD. Å andra sidan skulle det amerikanska generalkonsulatet i München någon gång 1979-1980 i ett brev till Kalinski ha hävdad att han inte kunde resa några ekonomiska anspråk mot den amerikanska staten.

Vi vore tacksamma om det gick att få Kalinskis uppgifter verifierade på diskretast tänkbare sätt. En direktkontakt med Stoessel, om han

Ifylles av postexp

Avsändt med

☒ av kurir☐ uti kurir☐ luftpost☐ vanlig post

Avsändn datum

Sign

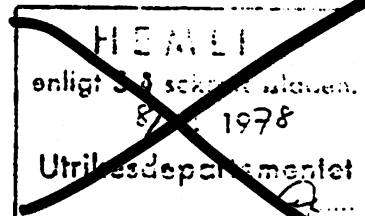
16/8 84

[Signature]

78-12-03 Pol I
Hirdman, GN
t: kabinetssekr.
prof. Carlgren
kr Hirdman
up. 8.12.78/g

Översättning från ryskan av ds Göran Jacobsson
av Abraham Kalinskis redogörelse om Wallenberg,
överlämnat till ambassadrådet Wilkens vid ambassa-
den i Tel Aviv av Kalinski 1978-12-03

1 (3)

Korta data om Abraham Kalinski

Från 1943 befann jag mig i Moskva i egenskap av Ständig
militär representant för den Polska Armén vid SSSR:s
Folkkommissariat för försvaret.

I början av maj 1944 skrev jag tillsammans med dåvarande
hallåmannen vid polska radion B. Marko, /senare direktör
för det judiska historiska institutet i Warszawa/ ett brev
till USA:s president Roosevelt. I detta brev baserade vi
oss på tillförlitliga uppgifter, som vi samlat ihop, och
berättade för presidenten om några märkliga brott som de
sovjetiska myndigheterna begått och fortsatte att begå mot
det judiska och det polska folket under kriget. I detta
brev gav jag detaljerade uppgifter om det brutala mordet
på 15.000 polska officerare från Starobeljskij, Kozeljjskij
och Östasjovskij^x lägren i Katynskogen i mars-april 1940.

Detta brev överlämnade jag personligen till min granne på
hotell "Metropol", chefen för konsulära avdelningen vid USA:s
ambassad i Moskva Paul Michael DUDKO, f.v.b. till dåvarande
USA-ambassadören i Moskva Averell HARRIMAN, för att han
skyndsamt skulle sända det vidare till presidenten. DUDKO,
som nästan dagligen kom in till mig på rummet, sade till mig
att han utfört min begäran samma dag. Men då jag arresteras
några dagar senare låg redan detta brev på bordet hos
dåvarande NKGB-chefen för SSSR, Merkulov.

På basis av ytterligare omständigheter och under förhören
blev det klart, att DUDKO hade överlämnat mitt brev till
NKGB. Dessutom var alla samtal, som jag och DUDKO fört i
bilen och under promenader, fullständigt kända för NKGB.
Ett kort brev som jag lyckades skicka till honom från
fängelset genom min fru hade han också överlämnat till NKGB.
Han rapporterade också till NKGB om de samtal som ägde rum

handstil:
g tillåter att man
blicherar allt detta
ksom mina vittnes-
l om den svenska
plomaten Wallenberg
press, radio och TV,
kl. angivande av
la nämnda personers
mn, även mitt namn.
78-12-04
raham Kalinski

i mitt rum, där sovjetiska filmarbetare och författare samlades, vilka var vänner till min bortgångna fru - T.S. ZLATOGOROVA, som var en känd scenarioförfattare. Även min fru arresterades senare och tog sitt liv i fängelset.

Nu har jag fått möjlighet att resa till USA där jag tänker träffa f.d. ambassadören i Moskva A. Harriman och G. Kennan i denna fråga. Min advokat i München, dr. Günter Ossman försöker utverka ersättning av de sovjetiska myndigheterna. Jag satt i fängelse utan dom i nästan 15 $\frac{1}{2}$ år. Nu bor jag sedan 1976 i Haifa i Israel.

/A. Kalinski/

x x x x

I kapitel IX ("Statliga gangsters") i min kommande bok "185 månader i NKGB:s-MGB:s-KGB:s tortyrkamrar" finns beskrivningar av människorov, som utförts av sovjetiska Tjeka-gangsters på sovjetockuperat territorium, liksom i de väst-ockuperade delarna av Tyskland och Österrike. Majoriteten av de gripna människorna har inte begått något brott. Ofta hade dessa människor inte ens någon politisk roll, som t.ex. Olga Pursch, som rövades bort från Wiens västsektor på sin bröllopsdag. Denna unga österrikiska blev offer för ett misstag från Tjeka-gangsternas sida. De förväxlade henne med ett annat avsett offer, hustrun till en trotskist. Men när detta misstag uppenbarades i Moskva, släpptes inte Olga Pursch. Jag korresponderade med henne (naturligtvis illegalt) 1952, dvs då hon suttit arresterad "av misstag" i sju år. Det är intressant att se denna unga vackra österrikiskas öde, som blev ett tragiskt offer för den "ideologiska" striden mellan Stalin och Trotskij...

Jag skriver i kapitel IX om några (de mest skrämmande men ofta anekdotiska) fallen av bortförande från de sovjetiska tjeka-gangsternas sida. Där skriver jag också om allt det, som jag på ett tillförlitligt sätt fått veta om svensken Raoul Wallenbergs öde. Hans enda brott bestod i att han, enligt cellkamraternas berättelser, en mycket ädel man, försökt rädda ett antal ungerska judar från Hitlerbödeln Eichmann.

Här följer det som jag hittills fått veta om svensken Raoul Wallenbergs öde:

TA=rysk förkortn.

Första gången hörde jag talas om honom genom den judiske författaren och tidigare korrespondenten för den Judiska Nyhetsbyrån (ITA) David Wiedrowski 1951 i ett fängelse i Verchneursk (Tjeljabinsk-oblasten). Wiedrowski fördes till min cell direkt från en cell där han suttit tillsammans med Wallenberg och det fria Lettlands utrikesminister fram till 1940, herr Munters./Denne fick jag träffa 9 år senare i frihet i staden Vladimir. Därifrån fick han inte återvända till sitt hemland Lettland under mycket lång tid./ Huvudsakligen satt jag i ensamcell, men tidvis tilldelades jag cellkamrater, uppenbarligen var man rädd för mitt "psykiska tillstånd".

Wiedrowski berättade för mig, att det i denna cell förutom Munters satt "en mycket intressant och sympatisk man", svensken Wallenberg. Enligt Wallenbergs egna ord hade följande hänt med honom: I början av 1945 hade Wallenberg arresterats av de sovjetiska myndigheterna i Budapest, kvarhållits några dagar i arrest vid den sovjetiska kommandaturen och tillsammans med en stor grupp människor som arresterats i Budapest skickad till Moskva. I Lubjanka satt han ~~om ett~~ år och sändes därifrån till fängelset i Verchneursk. Wallenberg fick före avfärden en "dom" in contumaciam (en ~~särskild~~ överläggning) innebärande att han "dömdes" till 25 års fängelse för "spioneri". Wiedrowski berättade för mig med Wallenbergs ord, att denne för Tjekans undersökningsdomare i Lubjanka påvisat att han aldrig sysslat med spioneri och att han varit i Ungern för att försöka rädda judar. Wiedrowski anmärkte med bitter ironi: "denne ädle svensk visste inte att räddning av judar för tjekisterna liksom för Gestapo utgjorde en 'straffbar handling' ...". Denna berättelse av

1945
Lubjanka
1946
Verchne-
ursk
och Wiedrowski

1953 Verchneuralst → Vladimir Schöggel (H4) 1955 II

1953
Irkutskij
Central
enl Munters,
Kuprijanov

1955
Vladimir
enl Munters,
Kuprijanov

den judiske författaren Wiedrowski bekräftades senare mera detaljerat av den ovannämnde herr Munters 1959 då han var i frihet. 1953, berättade Munters, hade man förflyttat Munters, Wallenberg och f.d. 1.sekr för Karelskfinska kommunistpartiets centralkommitté Gennadij Nikolaevitj KUPRIJANOV från Verchneuralskfängelset till Aleksandrovskij Central, ett gammalt tsarfängelse i Irkutskoblasten. (Kuprijanov mötte jag i november 1975 i hans lägenhet i Pusjkino utanför Leningrad, där han gav mig en liten bok som han skrivit i fängelset för publicering. Den hade ett kusligt innehåll...Denna bok finns nu i översättning hos herr Stumpfall (Stumpfahl?) från Strauss' CSU i München, Lazarettstrasse 33.) Där förenades de med en ungre, f.d. general-sekreteraren för småbrukarpartiet, Bela Kovács. 1957 var man tvungen att i anslutning till byggandet av ett kraftverk (troligen Bratsk) dränka det område, där detta kusliga fängelse fanns och likvidera fängelset. Alla fångar i Aleksandrovskij Central fördes bort och fördelades på två fängelser: Vladimirfängelset 185 km från Moskva och Novotjerkasskfängelset ca 30 km från Rostov. Under förflyttningen förenades med den grupp där Wallenberg, Munters och de andra nämnda personerna fanns, enligt vad Munters sagt mig, den lettiske pastorn Frejs och en litauisk katolsk präst (vars namn jag glömt). De fördes via staden Gorkij till Vladimirfängelset.

I början av 1956 då jag satt i cell 21 i andra sjukhusblocket i Vladimirfängelset fördes till mig den georgiske socialdemokraten Simon Gogoberidze (en tidigare politisk emigrant som på bedrägligt sätt förts till SSSR). Innan han kom till mig satt han i block 3 i samma fängelse tillsammans med Wallenberg och Mamulov, en tidigare medhjälpare till överbödeln Berija. Gogoberidze berättade för mig att man fört Raoul Wallenberg och Mamulov tillsammans med honom dit och placerat dem i cell 23 i block 2 bredvid oss.

Även om block 2 kallades för "sjukhusblocket" så satt det inte bara sjuka där utan huvudsakligen särskilt isolerade fångar. I samma block satt en syster till Stalins fru, Evgenija Alillujeva, en bror till Ordzjonikidze, Ljalikov, - ett ögonvittne till Katynbrottet mot de polska officerarna, som jag skriver om i kapitlet "Tjekisternas brott i Katyn" - samt andra som hade beteckningen "särskilt farliga statsförbrytare".

1959-10-29, 2¹ år efter min officiella rehabilitering, släpptes jag ur fängelset men utan rätt att resa till mitt hemland Polen. Då jag släpptes, satt Raoul Wallenberg och f.d. sekreteraren i Georgiens centralkommitté och en av Berijas medhjälpare Sjarija kvar i cell 23, block 2, i Vladimir-fängelset.

*Butova
K. Vladimir
h. 11 1968*

~~Då jag av Vladimir-fängelsets chef läkare Butova, som jag ofta träffade i staden Vladimir, där jag bodde till 1968,~~ fått reda på att Simon Gogoberidze släppts, reste jag till Tbilisi för att tala med honom, när jag var på semester i Tschaltubo. (Parentetiskt vill jag påpeka att inget skulle ha hindrat Brandt, Palme och Kreisky och andra "kamrater" i socinternationalen att under sina besök i Moskva tala med sådana socialdemokratiska veteranfångar som Simon Gogoberidze. Om de hade önskat det, skulle de vid sådana samtal fått reda på mycket mer om den sovjetiska "socialismen" än vid samtal med "klassbröderna" i Kreml.)

Jag och Gogoberidze talade om fängelsekamrater. Vi kom ihåg de kamrater som gått under i fängelserna och dem som satt kvar och vilka hade att fylla de namnlösa gravar, där de sovjetiska bödlarnas offer vilar med en stock vid foten i stället för en gravsten.

Jag frågade Gogoberidze om många av dem som var kvar i fängelset, däribland bödeln Berijas medhjälpare - Mamulov och Sjarija, vilka jag lämnade i block 2. (Den Mamulov som

1967
Gogoberidze
Här har Kalinski
kanske hoppat över
något led!

nämns hos A Solzjenitsyn, är hans yngre bror, som var chef för ett läger nära Moskva). Gogoberidze svarade att Mamulov och Sjarja inte var kvar, men att svensken Raoul Wallenberg satt i cell 23 liksom en överste, som gick omkring på rastgården i den grå vaktens överstemössa (detta kunde man endast se i smyg, man fick 10-15 dagars arrest om man tittade ut genom fönstret).

Detta är några upplysningar om den ädle svensken Raoul Wallenbergs tragiska öde, han som blev ett offer för lögnaktiga och grymma tjekebödlar.

A.K.

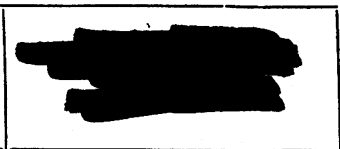
PS. Med tanke på vad judiska dokumentationscentrets direktör Simon Wiesental i Wien sagt, nämligen att "Wallenberg även efter 1957 satt kvar som fånge i 'hemlighållna' sovjetiska läger för utlänningar ..." måste jag med fullständig övertygelse förklara: Det finns inga "hemlighållna läger för utlänningar". Utlänningar som enligt tjekesternas mening måste ha sträng isolering sitter endast i slutna fängelser, av typ Vladimir, Novotjerkassk, Verchneural'sk, Orlovskij osv., där jag själv hölls i 15 år 5 månader och 17 dagar. På sådana villkor satt (och sitter kanske fortfarande) Raoul Wallenberg. Dessutom hamnar en sådan som Wallenberg aldrig tillsammans med utlänningar i samma cell. I läger är det dessutom inte möjligt att ens vid den strängaste regim uppnå en sådan isolering som i fängelset. Till läger skickas sådana fångar som man vill straffa och "undervisa" genom tungt och tröttande arbete på en ranson som innebär halvsvält. I sovjetiska arbetsläger är fångarna ständigt hungriga och sömniga. Levnadsvillkoren är mycket sämre än i fängelserna trots att det inte heller där är ett paradiset... Men i lägren finns det trots den hårda regimen ett slags "hål" till friheten, ibland genom fria arbetare i lägret men ibland t.o.m. genom vakterna. I fängelserna är varje förbindelse med friheten helt utesluten. Men till skillnad från de sovjetiska arbetslägren tas man

/

inte till arbete klockan 4 på morgonen, man måste inte stå i kö i kölden för en "balanda" (se Gulagarkipelagen och andra verk), man jagar inte i darrande köld till arbete illa klädda fångar, man driver dem inte till kallt bad, där det genast efter intvålning "slutar" med hett vatten. I fängelset är levnadsbetingelserna mycket bättre och lugnare, renare och "bekvämare" än i lägren. Men priset för dessa "bekvämligheter" är högt - en fullständig isolering.

I sovjetiska arbetsläger måste man ha en stark fysik för att stå ut och inte gå under av tröttande arbete, hunger och köld. I fängelset krävs en psykisk och moralisk "stabilitet" för att stå ut med den absoluta isoleringen, Naturligtvis får man inte tro att man får äta sig mätt i fängelserna. Men där förlorar fångarna inte kalorier. Därför lever man länge i fängelset. Av dessa ovannämnda skäl höll sig Raoul Wallenberg vid liv och vi skall hoppas att han hålls i fängelse och inte i läger.

A.K.

UTRIKESDEPARTEMENTET MB	Ärende:	
Kopia till: Kabs Polch Pol 1 1000X	Åtgärd: (se regler på blankettkopia) <i>Ex (i PM-förin) t.</i> <i>Raoul Wallenberg-fällen.</i> <i>m. bcd 1984-08-22.</i> <i>Pol I / S. Julin / ee</i>	 P 2 Eu

AMBASSADEN TEL AVIV 1984-08-17

POL

UD STOCKHOLM

FÖR POL I

RE WALLENBERG-VITNET KALINSKI.

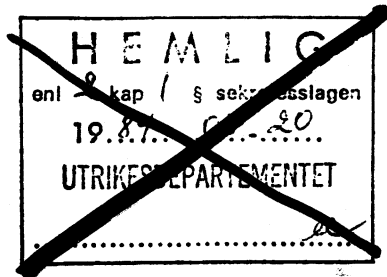
JAG TRAEFFAR KALINSKI IGEN MAANDAG KL 15.00.

ETT AMERIKANSKT TV-BOLAG HAR INTERVJUAT HONOM I VECKAN
 OCH HAN TRAEFFAR ETT NYTT TV-GAENG PAA TISDAG. DE LAER
 FRAEMST VARA INTRESSERADE AV HANS UPPGIFTER OM BC-FABRI-
 KEN I VLADIMIR. HAN AER UTE EFTER PUBLICITET.

HIRDMAN

1984-08-20

Ex till:

Kab.sekr. ✓
Polch. ✓
Ch. pol I ✓
Julin ✓

HEMLIG ENL SEKRL

Amb. Warszawa

(u.n.)

Wallenberg-vittnet Ostrowski

Polacken Adolf Ostrowski tog i våras på omvägar kontakt med ambassaden i Warszawa för att meddela att han hade vissa upplysningar om Raoul Wallenberg. Anledningen var att han hört talas om denne på Voice of Americas polskspråkiga sändningar.

Amb. Moskva

(u.n.)

Amb. Tel Aviv

(u.n.)

Ett sammanträffande mellan Ostrowski och ambassadör Thyberg kom till stånd i maj 1984 (hbr. Thyberg-Eliasson 1984-05-22). Ostrowski berättade därvid att han hade suttit som fånge i det sovjetiska strafflägret Norilsk i Sibirien 1945-56 samt att han genom en polsk präst i lägret fick kontakt med en person som han tror var Raoul Wallenberg. Wallenberg kom till Norilsk 1948 eller 1949 och hade där fått ett relativt lätt jobb som eldare. Enligt Ostrowski bör Wallenberg ha varit i lägret omkring tre år från 1948/49, men det kunde också ha varit längre. Enligt Thyberg kände Ostrowski igen Wallenberg på ett foto som visades honom. Han (Wallenberg) hade lämnat vissa uppgifter om sin person till ovannämnde präst som skulle bestyrka hans identitet.

Ostrowskis vittnesmål bär i många avseenden sanningsenlighetens prägel och ambassadör Thyberg fann ingen anledning tro att han fabulerade, ej heller att han var ute efter materiella fördelar.

En svaghet i Ostrowskis vittnesmål är bristen på detaljer. Uppgifterna om Wallenberg - att han greps i Budapest, att han setat i fängelse i Moskva, att han var svensk diplomat och kom från en rik familj - kan Ostrowski lätt ha fått från annat håll;

EXPEDIERA	
för	för
av	22 8,54
ant kunn	CH
inlämnat	
ant. oost	

de är ju allmängods. Vidare är det värt hålla i minnet att vi generellt utgått från att Wallenberg åren efter 1947 av de sovjetiska myndigheterna har exponerats för minsta möjliga antal medfångar. Hypotesen har varit att han suttit i slutna fängelser. Är det då troligt att Wallenberg hållits i ett läger, där det enligt Ostrowski fanns cirka 4.500 fångar? Om så vore förefaller det sannolikt att vi under åren skulle ha fått kontakt med någon eller några medfångar eller att han fått ut ett meddelande.

Det bör vidare erinras om att enligt vittnet Abraham Kalinski, som framträdde 1978, skulle Wallenberg ha tillbringat åren 1946-1953 i fängelset i Verchneural'sk. Kalinskis vittnesmål har tillmätts speciell betydelse och föranledde vår senaste démarche gentemot Sovjetunionen beträffande Wallenberg i januari 1979. Enligt andra, icke verifierbara, vittnesmål skulle Wallenberg dock de aktuella åren ha ~~befunnit~~ sig på andra platser. Detta är första gången som Norilsk-lägrät kommer in i bilden, och ytterligare ett frågetecken har hopats till de svårbedömda uppgifter vi har om Wallenbergs vistelseort i början på 1950-talet.

Jag hade idag tillfälle att diskutera Ostrowskis vittnesmål med halvsystemen Nina Lagergren, verksam inom Raoul Wallenberg-föreningen. Hon delade min uppfattning om dettas apokryfiska värde och anförde att vi knappast vore betjänta av att söka arbeta vidare med det och pressa ut ytterligare detaljer. Utsikterna att nå definitiv klarhet var ändå för begränsade.

Sven Julin

ee

Avaändningsort

Pol I/Kr Julin/ee

Ärendes

Wallenberg-vittnet Kalinski

Datum

1984-08-20

Avd

P

Grupp

2

ÄM

EU

POL

Adress

SVENSK TEL AVIV

DNR.....

Text O M E D E L B A R T

För Hirdman från julin ang. Wallenberg-vittnet Kalinski.

Har just samtalat med Nina Lagergren. Hon delar våra reservationer om Kalinskis senaste vittnesmål och håller med om att vi inte kan komma vidare förrän Kalinski ställt brevet från Butova till förfogande. Du kan därför vädja till Kalinski från familjen härom.

På fråga uppgav Lagergren att Kalinski aldrig hade riktat några ekonomiska anspråk mot familjen. Att Sonnenfelt i Wallenberg-föreningen avrått Kalinski från att kontakta UD hösten 1983 skulle ha berott på att hon uppfattade departementet som en "byråkratisk myndighet som bara hemligstämplar".

CABINET

Ex till Kab.sek.
Polch.
Ch. pol I
Julin

Ifylles av telegramexpeditören

UTRIKESDEPARTEMENTET

Ärende:

Kopia till:

Kabs

Polch
Pol 1

~~XXXXX~~

Åtgärd: (se regler på blankettkopia)

Beträffande åtgärd i delgivningssammanhang

P

2

EuT

AMBASSADEN TEL AVIV 1984-08-21

POL

UD STOCKHOLM

FOER JULIN, POL I

RE WALLENBERG-VITNET KALINSKI.

1. EFTER VISS PLAEDERING FRAAN MIN SIDA GAV KALINSKI MIG BUTOVAS BREV IGAAR. JAG LOVADE ATT VI SKULLE BEHANDLA DET STRAENGT FOERTROLIGT. ENDAST ETT PAR TRE BETRODDA TJAENSTEMAEN I UD SKULLE FAA SE DET OCH BUTOVAS NAMN ICKE ROEJAS FOER NAAGON UTOMSTAAENDE. HAN SKULLE GIVET-VIS FAA TILLBAKA BREVET. JAG SKICKAR IN DET MED KURIREN PAA FREDAG OCH SKALL FOERSOEKA TYDA HUVUDDelen DESS-FOERINNAN.
2. VI MAASTE FAA ETT OBEROENDE VITNESMAAL OM BUTOVAS EXISTENS OCH KARAKTAER. JAG SKALL FOERSOEKA LETA UPP NAAGON ANNAN F D VLADIMIR-FAANGE HAER. ENLIGT KALINSKI KALLADES BUTOVA AV FAANGARNA FOER "GRETA", TROTS ATT HENNES RAETTA NAMN VAR ELENA BUTOVA. HON SKALL HA VARIT KIRURG.
3. ROERANDE BREVVAEXLINGEN MED BUTOVA SADE KALINSKI ATT DET FANNS EN F D AANE, SO NU BOBB I MOSKVA, SOM TJAENS-GJORD SOM KURIR. DENNE STOD I FOERBINDELSE MED BUTOVA OCH ANDRA KONTAKTPERSONER SOM KALINSKI HADE I SOVJTUNIONEN. NAER DET FANNS NAAGOT MEDDELANDE FOER KALINSKI, FOR VEDERBOERANDE TILL LENINGRAD OCH POSTADE ETT OSKYLDIGT VYKORT TILL KALINSKI, SOM REGEL UNDER ETT ANTAGET NAMN

UTRIKESDEPARTEMENTET	Ärende:		
Kopia till: Kabs Polch Pol UHD	Åtgärd: (se regler på blankettkopia) - 2 -		

SOM DENNE HADE I NAHARIYA. VYKORTET BETYDDE ATT ETT BREV HADE VIDAREBEFORDRATS AV MOSKVAMANNEN MED NAAGON U PASSAGERARE FRAAN TALLINN TILL HELSINGFORS. I HELSINGFORS KUNDE KALINSKI HAEMTA FOERSAENDELSEN HOS EN ANNAN BETRODD PERSON. ALLT I BAESTA SPIONROMANSTIL... KALINSKI VISADE MIG ETT SAADANT VYKORT SOM HAN FOER FEM DAGAR SEDAN MOTTAGIT FRAAN LENINGRAD. DET INNEBAER ATT NAAGOT FINNS ATT HAEMTA I HELSINGFORS, DOCK INTE FRAAN BUTOVA DENNA GAANG.

4. KALINSKI UPPGAV ATT HAN URSPRUNGLIGEN VIA DENNA KURIR-KORRESPONDENS GIVIT BUTOVA TVAA KODINSTRUKTIONER. HON SKULLE TALA OM SIG SJAE[✓]LV I MANLIG PERSON OCH BETECKNA WALLE[✓]NBERG SOM SILVIA. PAA MIN FRAAGA VERKADE HAN INTE UTE[✓]SLUTA ATT HAN SKULLE KUNNA SKICKA ETT NYTT MEDDELANDE TILL BUTOVA.
5. KALINSKI HADE BERAETTAT NAERMARE OM BUTOVAS BREV ENDA[✓]ST FOER HANOS WEBER I STOCKHOLM. FOER FRU SONNENFELDT OCH RABBINEN WERBEL HADE HAN I VAGARE ORDALAG NAEMNT ATT HAN HADE NYA UPPGIFTER FRAAN VLADIMIR MEN INTE UPPGETT BUTOVAS NAMN. INGEN ANNAN SKULLE VARA INFORMERAD. DE TV-INTERVJUER HAN NU HOELL PAA MED FOER ABC OCH NBC AVSAAG UTE[✓]SLUTANDE DET PAASTAADDA BC-FORSKNINGSINSTITUTET/FABRIKEN UTANFOER VLADIMIR.
6. KALINSKI UPPGAV ATT HAN VARNATS AV ISRAELISKA SAEKERHETS-TJAENSTEN FOER SINA AKTIVITETER. HAN TRODDE ATT MAN PAA ISRAELISKT HAALL VAR OROLIG FOER ATT HANS VERKSAMHET KUNDE

Kopia till:

Kabs

Polch

Pol

UHD

Åtgärd: (se regler på blankettkopia)

- 3 -

SKADA ANSTRAENGNINGARNA ATT FAA UT JUDAR FRAAN SOVJET-
UNIONEN.

7. KALINSKI GAV MIG ANNA BILDERS TELEFONNUMMER. HON HAR
DISPONERAT HANS LAEGENHET I WIEN DE SENASTE VECKORNA MEN
SKULLE SNART KOMMA TILLBAKA.
8. KALINSKI HADE DENNA GAANG MED SIG DE ROEDA KORS-KORT
HAN SKICKAT FRAAN FAENGELSET TILL SYSTEMEN. DE VERKAR
HELT AUTENTISKA OCH I TVAA AV DEM NAEMNER HAN EN "SVENSK".
VAR DET DE VI HADE FOER UNDERSOEKNING I STOCKHOLM?
KALINSKI VERKAR OEVERHUVUDTAGET Vael DOKUMENTERAD.
9. EN NY UPPGIFT KALINSKI HADE DENNA GAANG VAR ATT HAN UNDER
SIN MOSKVATID SKULL
E HA SMUGGLAT UT TUSENTALS DOLLAR MED
HJAELP AV JUGOSLAVISKA DIPLOMATER.
10. MED KURIREN SAENDER JAG FOERUTOM BUTOVAS BREV EN UPP-
TECKNING AV SAMTALET SAMT DIVERSE HANDLINGAR SOM KALINSKI
LAEMNAT MIG. JAG AER INTE OEVERTYGAD OM BREVETS AEKTHET
MEN VISSA AV KALINSKIS UPPGIFTER SKULLE JU KUNNA VARA
RIKTIGA.

HIRDMAN

UTRIKESDEPARTEMENTET

☐ RAPPORT ☐ HANDBREV ☒ TELEGRAM ☐ PM ☐ ÖVR

Politiska avdelningen
Enhet D

Enhet Datum

Handläggare

Gedkännes

Ort/Datum/Nr eller navn

Tel Aviv 1984-08-21 No 126

Angående

Angående
Wallen beg-uttnet Kalinski

HEMLIGSTÄMPLAS

Delges för kännedom

utan bil

**järnte
samt bil**

järnte

järn- och
järntillämpningar

**bil kan lånas
på UD tel:**

Bil

QUESTIONS

R

☐ Konungen	☐ Statssekr	☐ IMPOD	☐ Svenska FN-förbundet
☐ Regeringen 20 ex	☐ IM-enh A	☐ Swedfund	☐ Östekonomiska byrån
☐ Statsministern	☐ I-sekr A	☐ LO/TCO:s bist nämnd	☐ Bankföreningen
☐ Chef Fö	☐ I-enh Fi	☐ Sv kyrkans mission	☐ Exportr
☐ Chef I	☐ I-enh Fö	☐ IVA	☐ Industriförb
☐ Statsrådet	☐ I-sekr I	☐ STU	☐ Grossistförb
☐ Statsrådet	☐ I-sekr	☐ Svensk kärnbränsle AB	☐ Sthlms Handelsk 2 ex
☐ Statsrådet	☐ I-sekr	☐ Statens kärnkraftsinsp	☐ LO
☐ Riksdagens talman	☐ I-sekr	☐ Statens strålskyddsinst	☐ AIC
☐ Utränämnd/Utrutsk/Europa- rådsdel 53 ex	☐ SSLP, Fö	☐ Televerket	☐ TCO
☐ Utrikesnämnden 23 ex	☐ KMI	☐ Statens rymddelegate	☐ SAF
☐ Utrutsk 33 ex	☐ Fst	☐ Invandrarverket 2 ex	☒ <i>Kina Lagergren</i>
☐ Europarådsdel 12 ex	☐ Ch Fst/Op 5	☐ Forskningsberedningen	☒ <i>Rödl Wallenberg- föreningen</i>
☐ Utrutsk kanslichef	☐ Arméstaben FN-avd	☐ Miljövarsberedningen	
☐ Förutsk kanslichef	☐ FOA 2 ex	☐ I-sekr Naturvårdsverk	
☐ Riksdagsman	☐ SIPRI	☐ Sekr f framtidsstud	
☐ Riksdagsman	☐ EKN	☐ Nordiska Rådets sv del	
☐ Riksdagsman	☐ KK 5 ex	☐ Svenska institutet	
☐ Statssekr Fö	☐ Riksbanken	☐ Nordiska Afrikeinst	
☐ Statssekr	☐ SIDA	☐ Latinamerikeinst	
☐ Statssekr	☐ BITS	☐ Utrikespol institutet	
☐ Statssekr	☐ SAREC	☐ Europainstitutet	

	Större beskickningar FN-representationen	9 ex	☐ Beijing ☐ Bonn	☐ London ☐ Moskva	☐ Paris ☐ Tokyo	☐ Washington 2 ex ☐ FN-repr	
	Norden	4 ex	☐ Helsingfors	☐ Köpenhamn	☐ Oslo	☐ Reykjavik	
	Övriga Östeuropa	7 ex	☐ Belgrad ☐ Berlin A	☐ Budapest ☐ Bukarest	☐ Prag ☐ Sofia	☐ Warszawa	
	Övriga Västeuropa och Canada	16 ex	☐ Ankara ☐ Athen ☐ Bern	☐ Bryssel ☐ Dublin ☐ Haag	☐ Lissabon ☐ Madrid ☐ Ottawa	☐ Rom ☐ Wien ☐ Bryssel-del	☐ Genève-del ☐ Nedrustn-del Genève ☐ Strasbourg-repr ☐ Paris-del
	Nordafrika	5 ex	☐ Alger	☐ Kairo	☐ Rabat	☐ Tunis	☐ Tripoli
	Mellanöstern	8 ex	☐ Abu Dhabi ☐ Amman	☐ Bagdad ☐ Beirut	☐ Damaskus ☐ Jeddah	☐ Kuwait	☐ Tel Aviv
	Övriga Asien och Australasien	18 ex	☐ Bangkok ☐ Canberra ☐ Colombo	☐ Dhaka ☐ Hanoi ☐ Islamabad	☐ Jakarta ☐ Kuala Lumpur ☐ Manila	☐ New Delhi ☐ Panmunjom ☐ Pyongyang	☐ Seoul ☐ Singapore ☐ Teheran
	Övriga Afrika	13 ex	☐ Abidjan ☐ Addis Abeba	☐ Dar-es-Salaam ☐ Gaborone	☐ Harare ☐ Kinshasa	☐ Lagos ☐ Luanda	☐ Lusaka ☐ Maputo ☐ Monrovia ☐ Nairobi ☐ Pretoria
	Latinamerika	12 ex	☐ Bogotá ☐ Brasília	☐ Buenos Aires ☐ Caracas	☐ Guatemala ☐ Havanna	☐ Lima ☐ Managua	☐ Mexico ☐ Montevideo ☐ Quito ☐ Santiago
	Vissa lönade konsulat	17 ex	☐ Antwerpen ☐ Barcelona ☐ Berlin Gk	☐ Chicago ☐ Frankfurt ☐ Hamburg	☐ Hongkong ☐ Istanbul ☐ Leningrad	☐ Los Angeles ☐ Minneapolis ☐ Montreal	☐ München ☐ New York Gk ☐ Rio de Janeiro

☐ Utrikesministern	☐ Transportsekt	☐ Statssekr f int u-samarb	☐ Chef SSB	☐ Norström
☐ Wretborn	☐ Folkrådetssakkunnige	☐ Chef multilat enh	☐ Rapportöversikten	☒ <i>Julin Pol 1</i>
☐ Utrikeshandelsmin	☐ Statssekr f utr hand	☐ Chef bilat enh	☐ Regeringspärmen	☐
☒ Kabinettssekr	☐ Chef H-enh	☐ Chef planerings enh	☐ Teorin	☐
☐ Chef kabsekr kansli	☐ Förhandlingsgruppen	☐ Biståndsinspektören	☐ Edeen	☐
☐ Anderman	☐ KSA	☐ Chef protokollet	☐ Wahlbäck	☐
☒ Chef Pol avd	☐ Chef Rättsavd	☐ Chef press- o inf enh	☐ Marling	☐
☐ Chef Pol 1-5	☐ Chef R	☐ Chef pressbyrån	☐ Bekeris	☐
☒ Chef Pol	☐ Expeditionschefen	☐ Chef inf byrån	☐ Hjärpe	☐ Åter enh

UTRIKESDEPARTEMENTET
Politiska avdelningen
Enhet I

PROMEMORIA ✓

1984-08-21

P 2 E u I

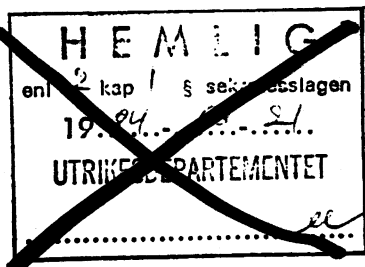
Ex till:

Kab.sekr. ✓
Polch. ✓
Ch. Pol I ✓
Julin ✓

exp. at 84-08-21/a

Amb. Tel Aviv,
(u.n.)

Amb. Moskva,
(u.n.)

HEMLIG ENL SEKRL

Wallenberg-vittnet Kalinski

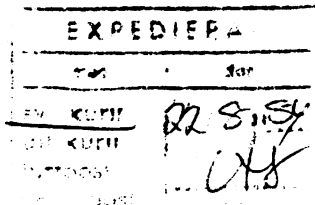
Jag träffade igår Nina Lagergren (Raoul Wallenbergs halvsyster) från Raoul Wallenberg-föreningen och gav henne en kopia av ambassadör Hirdmans PM 1984-08-03 om hans samtal med Kalinski. Jag visade henne även de kryptomeddelanden från Hirdman i vilka Kalinski av en kontaktman inom israeliska UM betecknas som en "äventyrare" respektive uppges nu vara i kontakt med ett amerikanskt TV-bolag.

Jag upplyste henne om de mått och steg som vi hittills har vidtagit för att verifiera sanningshalten av Kalinskis olika utsagor.

Fru Lagergren delade min uppfattning att vittnesmålet i nuvarande skick inte utgör någon hållbar grundval för en démarche hos de sovjetiska myndigheterna. Så länge Kalinski inte vill ställa fängelse-läkaren Butovas brev till förfogande och så länge vi inte kan få dess autenticitet bestyrkt står vi oss slätt i bevisföreningen.

På fråga uppgav fru Lagergren att Kalinski aldrig framställt några ekonomiska anspråk mot familjen. Han tycktes ha tillräckligt med pengar. (Kalinskis uppgift till Hirdman att han fått ett pensionskapital från den amerikanska staten har vi bett ambassaden i Washington att verifiera).

Fru Lagergren bekräftade att Kalinski varit i bråk med andra personer i Wallenberg-kampanjen, men hon kunde inte namnge de inblandades namn p.g.a. minnesluckor. Hon ville inte förneka möjligheten att Raoul Wallenbergs namn vid olika tillfällen kunde användas som

tillhygge i personliga vendettor mellan emotionellt vidlyftiga personer. Detta fick man inom Raoul Wallenberg-föreningen leva med så länge som det tjänade syftet att hålla själva saken vid liv.

Kalinski hade för Hirdman uppgett att han vid besök i Stockholm hösten 1983 (då han just erhållit brevet från Butova) avråtts från att kontakta UD av Raoul Wallenberg-föreningens Sonja Sonnenfelt. Jag frågade fru Lagergren vad anledningen kunde ha varit. Hon föreföll lätt generad och hänvisade till att Sonnenfelt uppfattar UD som en "byråkrati där allt hemligstämplas"; underförstått skulle ärendet ha försvunnit inom departementets väggar sedan det väl hamnat där. Jag sade att Sonnenfelts agerande hade föranlett konfundering; vi önskade upprätthålla ett förtroendeklimat gentemot familjen och gjorde bevisligen allt för att följa varje ledtråd. Denna anmärkning kommenterades ej av fru Lagergren. - Senare på dagen ringde hon mig, antagligen efter ett samtal med Sonja Sonnenfelt, för att i något svävande ordalag förklara att Raoul Wallenberg-föreningen inte önskat besvara UD med en så stökig person som Kalinski.

Sven Julin

1984-08-21

7

Ex till:

Polch. ✓
Ch. Pol I ✓
Prof. Carlgren ✓

Exp. at 84-08-21/22

Tillgång till arkivet

Raoul Wallenbergs halvsyster Nina Lagergren besökte mig igår för att tala om Wallenberg-efterforskningarna. Mot slutet av samtalet sade hon att hon nyligen haft besök av en västtysk forskare, Dr. Fleischhauer, som intresserade sig för Wallenberg-frågan och som också hade besökt UD:s arkiv under ett Stockholmsbesök. Enligt fru Lagergren hade Dr. Fleischhauer spekulerat att det kunde finnas ett eventuellt samband mellan Jacob Wallenbergs kontakter med den tyska motståndsrörelsen mot slutet av kriget och ryssarnas arrestering av Raoul Wallenberg. Hypotesen var att Raoul Wallenberg skulle ha varit orienterad om eller haft ett finger med i spelet om den tyska motståndsrörelsens önskemål om separat fred med västmakterna och att detta hade kommit till ryssarnas kännedom. Fru Lagergren frågade mig hur jag såg på möjligheterna för familjen att med hjälp av en historiker få tillgång till UD:s arkiv för att undersöka om belägg kunde finnas för Dr. Fleischhauers tes. Jag rådde henne att ta kontakt med professor Carlgren.

SJ
Sven Julin

ee

1984-08-23

P2 Eu I

Ex till:

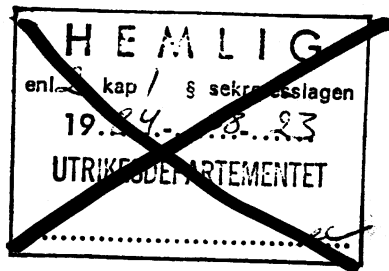
Polch. ✓

Ch. Pol 1 ✓

Ch. Pol 2 ✓

Daag, Pol 2 ✓

Julin ✓

HEMLIG ENL SEKRL

Raoul Wallenberg; inför besök av amerikanska kongressmän

Besökarna är Henry A. Waxman, demokrat från Kalifornien, och Richard C. Shelby, demokrat från Alabama. Det kan erinras om att Raoul Wallenberg 1981 utnämndes till amerikansk hedersmedborgare (något som tidigare blott vederfarits Winston Churchill) på ett initiativ som emanerade från Kalifornien, närmare bestämt kongressmannen Tom Lantos. Den amerikanska Raoul Wallenberg-rörelsen är över huvud taget mycket livaktig.

Efterforskningar och framställningar

Ryssarna meddelade våren 1945 att Raoul Wallenberg stod under deras beskydd, men uppgav 1947 att han inte fanns i Sovjetunionen.

Efterforskningarna tog ordentlig fart 1951, bl.a. till följd av vittnesmål från hemvändande krigsfångar. Åren 1952-57 gjordes 15 skriftliga och 34 muntliga svenska framställningar. Vid besök av Erlander och Hedlund i Moskva 1956 presenterades bevis att Wallenberg befunnit sig i Sovjetunionen. Detta fick till följd, att dåvarande vice utrikesministern Gromyko 1957 lämnade beskedet att Raoul Wallenberg avlidit 1947. Detta besked har ryssarna sedan dess enständigt hållit fast vid. - Chrustjev hotade 1964 att avbryta sitt Stockholmsbesök till följd av vad som från svensk sida sades i Wallenberg-ärendet.

Åren 1958-1978 tillkom betydligt färre vittnesmål av betydelse. Ett markant undantag var de upplysningar som dr. Nana Swarz erhöll

1961 i Moskva av en läkarkollega. De tydde på att Wallenberg var vid liv och gav upphov till förnyade framstötter.

1979 föranledde oss de uppgifter som vi erhöll genom Abraham Kalinski att göra två framställningar till den sovjetiska regeringen. Vi har därefter vid varje besök av någon dignitet påmint om att vi inte betraktar Wallenberg-ärendet som avslutat. Senast detta skedde var vid kabinettssekreterarens besök i Moskva januari 1983 och polchefens besök där i mars 1984. Wallenberg-frågan togs också upp av Sverige 1980 vid ESK-konferensen i Madrid samt 1982 vid FN:s kommission för mänskliga rättigheter (arbetsgruppen för försvunna personer).

Generellt kan om efterforskningarna sägas att de har genomgående bedrivits omsorgsfullt och energiskt. Ingen sten har lämnats ovänd. Varje tänkbart uppslag har utsatts för en inträngande analys och prövning. UD:s Wallenberg-arkiv omfattar närmare 90 dossieer, varav nästan 1/3 har tillkommit sedan 1978. Enbart det material som offentliggjordes 1982 och som täckte perioden 1950-1969 omfattade 13.300 sidor. Arkivet som helhet består av c:a 20.000 sidor. Enbart för tiden från 1960 omfattar vårt kartotek namnen på över 1.000 personer som på något vis har figurerat i samband med Wallenberg-ärendet.

Kalinski-spåret

I slutet av 1978 fick vi kontakt med exilpolacken Abraham Kalinski. Han uppgav sig ha sett Raoul Wallenberg vid ett flertal tillfällen åren 1955-59 i fängelset i Vladimir, 200 km. öster om Moskva. Kalinski satte oss också på spåret till ryssen Jan Kaplan, som i ett telefonsamtal från Moskva till sin dotter i Israel år 1977 uppgav sig ha sett Wallenberg i ett Moskvafängelse 1975. Det var dessa vittnesmål som föranledde de två démarcherna 1979.

Kalinski har i dagarna återkommit. Han uppger att han genom hemlig korrespondens med en f.d. läkare i Vladimurfängelset har erfarit att Raoul Wallenberg skulle ha befunnit sig där så sent som våren 1983 och vara vid relativt god hälsa. (Han skulle i år fylla 72

år). Kalinskis senaste vittnesmål är dock bemängt med ett flertal frågetecken i fråga om tillförlitlighet. Vi är i färd med en grundlig analys av det.

Ovannämnda Jan Kaplan arresterades av KGB, men lär nu vara frisläppt. Av hänsyn till hans person kan vi dock ej kontakta honom.

Sven Julin

ee

1984-08-24

P2 Eu 1

2

Ex till

Kab.sekr. ✓

Polch. ✓

Ch. Pol I ✓

Julin ✓

Raoul Wallenberg; besök i UD av amerikansk kongressman

Amb.
Washington
(u.n.)

Den amerikanske kongressmannen Henry A. Waxman och hans hustru, åtföljda av ambassadrådet Ints Silins besökte den 24 augusti 1984 departementsrådet Osvald för att få en orientering om de svenska efterforskningarna av Raoul Wallenberg.

Osvald lämnade en redogörelse för Wallenberg-affärens bakgrund och utveckling, de framställningar som gjorts till Sovjetunionen och de sovjetiska svaren, alla efterforskningsansträngningar och all den dokumentation som ackumulerats och som till stora delar har offentliggjorts. Han förklarade att svenska framställningar hade gjorts dels när vi fått fram nya, vägande fakta, dels i samband med det normala besöksutbytet (då för att erinra om att saken inte är utagerad för svensk del).

Waxman påpekade att den tysta diplomatin uppenbarligen inte hade avsatt några resultat, och undrade om det inte var dags att byta taktik. Han undrade också om det inte var dags att vända på bevisbördan; att kräva fullödigare bevis från ryssarna att Wallenberg var död.

Osvald hänvisade till att vi betraktar den handlingslinje som vi följt som den som i det långa loppet bär största sannolikheten att ge resultat. Enbart spektakulära utspel skulle knappast leda någon vart.

Osvald underströk avslutningsvis hur seriöst vi arbetar med Wallenberg-frågan och hur allvarligt vi betraktar den.

Sven Julin

EXPEDIERA	
Fr	Sen
sv. kurt	27.8.84
ut. kurt	
luftpost	
enl. post	

Avsändningsort

Pol I/Kr S Julin/ee

Ärendes

Raoul Wallenberg

Datum

1984-08-24

Avd

P

Grupp

2

Mål

EU I

Adress

SVENSK KÖPENHAMN

DNR.....

POL

Text

Från Pol I ang. Raoul Wallenberg.

Vi har upprepade gånger vid olika tider på dygnet ringt det i Landbergs PM angivna telefonnumret i Södertälje, dock utan att få svar. Televerkets nummerbyrå uppger att numret är hemligt.

Vi är angelägna komma i kontakt med den polske flyktingen och skulle vara tacksamma om ni kunde söka få fram hans namn från Diakonissestiftelsens Sygehus. Ni kan därvid understryka att vi önskar få kontakt med honom enbart med anledning av de potentiellt värdefulla upplysningar om Raoul Wallenberg som han kan sitta inne med.

CABINET

Ex till Julin

Ifyll för telegramexpeditören

Klotten

Politiska avdelningen

Enhet I

Ex till

S-O Pettersson

84-08-24/ce

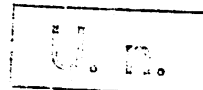
Der	Avd	Grupp	Mål
13V	P	2	Eu I

1984-08-24

Ambassadören Sven Hirdman

TEL AVIV

Wallenberg-vittnet Popescu

(1 bil.)

Broder,

Den från tidigare kontakter med ambassaden bekante rumän-israelen Andrei Popescu har hört av sig med bifogade brev, som vi har erhållit via statsrådsberedningen. Vi avser inte att besvara det, om inte annat för att det knappast är dechiffrerbart. Härtill kommer emellertid också den uppfattning om Popescu som vi tidigare kommit fram till och som redovisades i m.i s. o. den 20 juli 1983.

Sven Julin

ee

Ifylles av postexp

Avsändt med

av kurlr

att kurlr

luftpost

vanlig post

Avsändn datum

Sign

27/8 84

AS

STATSRÄDSBEREDNINGEN
Registratör
Ink. 84. 08. 15
Dnr. 5212/84

Hindman + 84-08-24

Vm. Sveriges

Parlament

Stockholm

Sveriges

Underskriften DEDESCU ANDRE van Hauwer
nach Rivine strasse 1/1 Söfstr. OH. 520-587
hier im Text mbl.

Johann Jacob Jetheth mit Rose Wallenberg
Bucarest am 24 Juli 1944 bis 17 Januar
1945 mit Leonid Brejnev der russische General
schwerer hatgehaft diese Sveriges diplomatische
van Wallenberg.

Mit Wallenberg diese kommunistische Partei
aufgehalten im Sveriges amnestade 15.000
goldenen Kronen die jüdische Golden von Josef
Katz der König von Österreich, und 7 jüdische
Kronen - 2. Rapier - 1. Gyn - 1. Silber
Kronen - 1. Silber - 1. Silber - 1. Silber
mit 100 Gold und 100 Silber Kronen
Kronen u. s. f. - Englische fortstellung - Australien Kronen
Kronen.

Von diese hatgehaft Wallenberg war
is gewesen eine wichtige politische ein-
schicken eine Briefen von Wallenberg mit
eine politische indere von Rescued. Fyde von
wer is gewesen of postuch mit Wallenberg
of Hans Josef Lager von Nordische Kronen.
Johann Jacob eine politische of Hans
Kronen die Sveriges parlament mit

nicht helfende Absicht von Russland ist
von dem russischen Kaiser ist ich noch
wen ich wil of Russland.

Heijthe de Russische Regierung om hier een
hoofdelapt een actiet om ditte groote stadt
Cirkus Bors het Lijgner het hatgeactiet
100.000 dollar mit gold mit biten en of
125.000.000 dollar darsalees watgegeven
nen Leand Brijer om Suedische Oubersede
of Budapest om den hatgeactiet die
Suedische diplomat Raoul Wallenberg.

Ditte Cirkus actiet hatgeactiet die
Geline Brijer hatgeactiet of Lofsp.
Tel om Moscow -

Heijthe CONSTANTIN CERENKO weide
de alle soke wat is geweest mit Raoul
Wallenberg ich mach maken alles so
preussen heijthe Raoul Wallenberg om
Manc Josef Brijer de Russen. Raoul
Raoul of ditte Brijer.

Ditte ganze gouden biten en mit
ik was is geweest om inden of Budapest
watgeactiet of Suedische Oubersede
so kenne te spit wat er is ist te spit.

Ich hatgeactiet mit Wallenberg
so mach ich hatgeactiet een acceptancie
of Ungarische name mit soke name
Turanyi Andras mit ditte is geweest
een inden name wat hatgeactiet

the Swedish Ambassador of Stockholm
not to the of Budapest kept under close
from ENNA SENTED NOTING HANSEN'S
letter of Wallenberg.

You had one page on Swedish
parliament was about Wallenberg's case.
Then the main spin and what was
Lennart Magnusson's letter to the
the Committee and the March 1945
letter of Budapest about Wallenberg
stated that the government was not
the house government of the people
criticized, pictures, and what.

You told us that the Swedish
parliament is not helping which means
that the Swedish government is not
in about Wallenberg's case but that
the government of 1945 was of
Sweden.

You with the commission on the
case is now with Wallenberg.

With much respect.

Arvidsson

Haifa - Israel 1944. July 20.

P.S.

Ich beschneide gelte
mit eine Flugmaschine co ten Israel
kostenlos und nicht 5000 Dollar von
Hotel restaurant of Jerusalem arrive
a game -

Apfelmus? —

1984-08-28

P 2 EU

POL

Kopia bil. t. hbr Julin - Hirdman

84-09-04

Ex till:

Kabs,
Polch,
Ch. Pol I
Julin

Amb. Moskva
(u. n.)

Anmärkningar till "Butovas brev"

1. Handstilen är osäker, föga driven.

2. Fraserna ofta banalt otympliga.

3. Ett antal språkfel kan observeras:

- på ett ställe har skrivits ryskt i = latinskt u i stället för kyrilliskt u (y), vilket kan tyda på att författaren är van vid latinskt alfabet;

- i frasen "jag bor i mammas hus" har adverbialet satts i ackusativ i stället för lokativ;

- ordet regn, dožd', är felstavat och skrivet doždž. Det ser ut som en polonism.

- ordet ponemnožku (någorlunda) är fel skrivet som ponemnožko.

Brevet kan inte gärna vara skrivet av en bildad ryss.

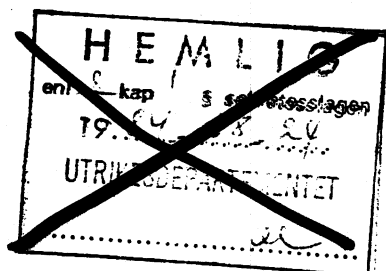

Göran Lundström

Politiska avdelningen

Enhet I

Bilaga:
Skr 142 fr.
Köpenhamn

1984-08-24

Dnr	10270	Avd	Grupp	Mål
		P	2	Eu I

Nina Lagergren

Raoul Wallenberg-föreningen

Arsenalsgatan 8 C

103 22 STOCKHOLM

(Kära Nina)

./. .

Närslutet översänder jag en skrivelse från ambassaden i Köpenhamn som inkom under min semester. Den talar för sig själv.

Jag har upprepade gånger vid olika tider på dygnet ringt det i Landbergs PM angivna telefonnumret i Södertälje, dock utan att få svar. Televerkets nummerbyrå uppger att numret är hemligt och någon Sara Glinter finns inte i telefonkatalogen.

Vi är naturligtvis angelägna att få kontakt med den polske flyktingen i fråga, och har bött ambassaden i Köpenhamn att söka få fram hans namn. Jag återkommer när något nytt föreligger.

Sven Julin

ee

Ifylles av postexp

Avsändt med

sv kurir

utl kurir

luftpost

vanlig post

Avsändn datum

84-08-24

Sign

ee

UTRIKESDEPARTEMENTET MB	Ärende:			
Kopia till: Kabs Polch Pol 1 MDX	Åtgärd: (se regler på blankettkopia)	 P 2 Eu		

AMBASSADEN KOEPENHAMN 1984-08-27

POL

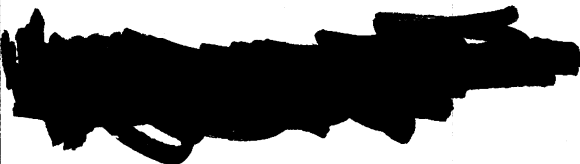
UD STOCKHOLM FOER POL 1.

uag

RE RAOUL WALLENBERG

PASTOR NEERSKOV BORTREST TILL OCH MED TORS DAG, VARFOER
 VI KNAPPAST KAN AATERKOMMA FOERRAEN I BOERJAN AV NAESTA VECKA.

ZETTERQVIST+

Ink 27/8

SVERIGES AMBASSAD

TEL AVIV

1984-08-24

Brev t. Nina
Lagergren 84-08-29/
Julin/ee

Brev t. Rikspolisstyrelsen
84-08-30/ osvald/ee

Kanslirådet Sven Julin

Pol I

UTRIKESDEPARTEMENTET

V77

INKOM UD		
1984-08-27		
AVD.	GR.	MAL.
P	2	Eu

HEMLIG

Wallenberg-vittnet Kalinski

(\$ bil.)

Broder,

I anslutning till mitt meddelande i särskild ordning den 21 augusti vill jag rapportera följande:

"Butovas brev"

./...

Jag bifogar Butovas brev och en råöversättning jag gjort. Det var något ord jag inte kunde, så Ni kan ju ev. låta Göran Lundström kontrollera den.

Brevet väcker flera frågetecken.

1. "Silvia" sägs vara lika gammal som Kolja=Ljalikov, dvs omkring 52 år. Raoul Wallenberg är dock född 1912. Eller innebär det bara att Ljalikov suttit inne ett år längre än Wallenberg? Vem är Koljas "farfar" som uppges vara 80 år och inte säger något? Skall det i stället föreställa Wallenberg?

2. Kalinski har sagt att Butova skriver om sig själv i manlig person. Det stämmer för brevets första hälft men inte för den andra, där han/hon plötsligt börjar tala om sin "man".

...2

Jag tror det är rätt sannolikt att Kalinski har fantiserat ihop brevet. Om Ni vill att vi skall gå vidare, bör jag korsförhöra honom om alla underligheter i brevet.

De röda markeringarna i brevet är Kalinskis.

Ytterligare uppgifter av Kalinski.

Vid samtalet den 20 augusti uppgav Kalinski utöver vad som redovisats i det telegrafiska referatet:

1. De två Röda Kors-kort som han skickat till systemen och vari en svensk nämns är daterade 27 mars respektive 30 augusti 1959, enligt vad han visade mig.
2. Mamulov, som skall ha varit Berijas assistent och sekreterare i den georgiska centralkommittén, skall ha haft något att göra med Raoul Wallenberg. Eventuellt satt han också i Vladimir.
3. Anna Bilders telefonnummer i Herzliya är 052/55 16 52.
4. Kalinskis kontaktman i Leningrad skickar vykort under-tecknade "Perlo".
5. Ett andra namn som Kalinski använder för postförsändelser i Nahariya är Zaikovat.
6. Under sin Moskvatid efter frigivningen från Vladimir lyckades Kalinski i slutet av 1960-talet/första hälften av 1970-talet smuggla ut 10.000-tals dollar från sitt välavlönade arbete som översättare av ryska bilkataloger. Det skedde bl a med hjälp av ett ambassadråd Dimčevski,* som Kalinski nu uppger vara viceminister i Belgrad. Även den tidigare nämnde västtyske diplomaten Manfred Boeckel skall ha hjälpt till med valutatransaktionerna. Boeckel var jude och släkt med Martin Buber. Dimčevskis och Boeckels samröre med Kalinski bör kunna kontrolleras.

* från Jugoslavien

7. Före sin arrestering 1944 hade Kalinski aktivt medverkat till uppsättande av den polska exilarmén Armija Berlinger (?) i Sovjetunionen. Kalinski var ju en av general Anders' officerare. I den egenskapen hade han varit i Tasjkent och där träffat Schönfeldt, som Wiesenthal åberopat sig på.

8. Fängelseläkaren Butovas förnamn var Elena men hon kallades "Greta" av fångarna. En person som enligt Kalinski torde kunna vitsorda hennes existens är den ryske rabbi som nu tjänstgör i Radio Israels ryskspråkiga sändningar och tidigare var en av dem som dömdes för flygkapningen i Leningrad 1970.

Övrig dokumentation från Kalinski

- ./. 1. Ett brev på ryska, daterat Moskva den 2 januari 1984, från en "anonym sovjetisk regeringstjänsteman" till NSC-chefen McFarlane i Washington.
- ./. 2. En polemisk inlägga på ryska av Kalinski om Wallenbergärendet med kritik av Wiesenthal.
- ./. 3. Ett polemiskt brev i samma ärende på ryska av Kalinski ställt till en Heiner Lichtenstein i Köln.
- ./. 4. Utdrag ur en bok på tyska som kritiserar Kalinski.
- ./. 5. Utdrag ur en bok på engelska om Wallenberg.
- ./. 6. En uppsats på ryska av Naum Lillienthal om de tyska krigsförbrytarna.
- ./. 7. Utdrag ur en korrespondens med Szejnfeldt respektive Wiesenthal.

Jag har inte hunnit läsa alla bilagorna.

Sven Hirdman

Originalt sent m.
bud t. ~~RP~~
R: kopolistyrelsen
84-08-30.
dat usaid/a

ЮП 8 июня 1983

Дорогой Аркадий Михайлович!

Это письмо лежит на столе уже не-
сколько месяцев и только теперь я
попытки возможности его отправить,
без уверенности, что оно дойдет к тебе.
Ваши "инструкции" я соблюдаю... Особых
новостей у меня нет, и хорошо что их
нет, ибо у меня, если новости то
только плохие, хороших не бывает.
Моя "жена" такая же как была, ве-
сти ее редко, как и раньше, когда ра-
ботала и, слава богу.

Живу в нашем доме, старенький, но
уютный, подключили газ и в
нем тепло. Сразу как ушел на
пенсию живу здесь. Спокойно и
хороший воздух, вот все его преим.
уществ, но за каждой ерундой надо ехать
кв. в дождь или слезком.

Сильвия переехала в 17 квартиру на пер-
вом этаже, живет и живет с Колей, они
обоим почти возраста, Коля не
год сироте. квартира плохая, сырая.

У Сильвы здоровое неплохое, а Колз
чужак — почки и все остальное
почечничко. Вряд ли он дойдет
возраст его, дедашки М. Тот здоров
• Дед, только не разговаривает
уже 3-4 дня, а Коле 52. Все это
для меня непонятно, хотя все никак
там не ушла. Сильва ездила как-то
недавно перед уходом Лены на
2-3 дня в Москву, но не по поводу
лечения, а думая что-то новое
Курить в «Детском мире». Мой муж
ушел на пенсию в конце 1982 г. и
• он больше не общается с Сильвой,
но имел привычку ездить туда, где
нет никаких изменений. Вани отъ-
• ехал франкфуртский, Красивый но не
районный. Мне сказал человек знакомый
... и не подавай, смеяться буду... Мне
стеснялась мамы и с ней я на пароходе.
К путешествию возвращу... Не тот —
записочку свое писано. Желаю
Ван здоровья и счастья, во всем. Твоя Жена

H E M L I G

Jup
 8 juni 1983

Käre Arkadij Michajlovitj!

Det är flera månader sedan jag skrev detta brev men det är först nu jag har fått möjlighet att skicka det, dock utan att veta om det kommer att nå Dig. Era "instruktioner" har jag iakttagit... Jag har inga särskilda nyheter och det är bra att det inte finns några, ty om jag har några är de bara dåliga - några ~~goda~~ ^{kan} brukar inte finnas. Min "hustru" är som förut. Liksom tidigare, när hon arbetade, ser jag henne gudskelov sällan.

Jag bor i ~~ett litet, gammalt~~ ^{mammans} hus, ^{det är gammalt} men det är trevligt. Vi har fått gas och det är varmt. Jag bor här ända sedan jag fick pension. Det är lugnt och fin luft, ja det är det som är fördelarna, men för varje struntsak måste man resa ^{om} ~~antingen~~ i regn eller slask.

Silvia har flyttat in i 17. lägenheten på första våningen. Hon bor där och umgås med Kolja. De är nästan lika gamla; Kolja är ~~bara~~ ett år äldre. Lägenheten är dålig och fuktig. Silvias hälsa är rätt bra. Men Kolja har kroniskt njurlidande ^{men} och även i övrigt ^{är det nog} står det rätt dåligt till med honom. Han kommer knappast att bli lika gammal som sin "farfar" M. Denne är frisk och kry ^(?) fast han inte säger något. Han är 80 och Kolja 52. Allt det där är obegripligt för mig, ehuru hela mitt liv förflöt där. Silvia reste rätt så nyligen före ^{Lenjas? bortgång} ~~Lenins dödsdag~~ till Moskva för några dagar, inte för att få läkarvård utan jag tror för att köpa något nytt i varhuset "Barnens värld". Min man pensionerades i slutet av 1982 och han ^{har sedan inte längre} ~~umgås inte längre~~ med Silvia men jag ~~eller han~~ fick en hälsning genom Galja att det inte har skett några förändringar. Er optimism är fantastisk, ^{väcker} ~~min kärlek~~, men inte realistisk. Det sade mig en kunnig person.... Och ^{ansått (?)} ~~insistera~~ inte, man kommer att skratta åt Er ..."
^{Jag drömde om mamma}
 och att vi var ^{Mamma och jag har tagit ett} ~~foto av oss~~ på en båtutflykt. ^{Det betyder resa, säger det.} ~~Till resan skall jag återkomma...~~
 Härmed har jag skrivit ^{slutar jag} ~~härmed~~ detta brev. Jag önskar Er hälsa och lycka, ^{och den ni förtjänar} ~~min ärade vän.~~

VGV

ЮП 8 июня 1983

Дорогой Аркадий Михайлович!

Это письмо летит на твое почтовое уже не-
сколько месяцев и только теперь я
получил возможность его отправить,
без уверенности, что оно дойдет к тебе.
Ваши "инструкции" и соблюдаю... Особых
новостей у меня нет, и хорошо что их
нет, ибо у меня, если новости то
только плохие, хороших же избегает.
Моя "жена" такая же как была, ви-
жу ее редко, как и раньше, когда ра-
ботала и, слава богу.

Живу в нашей даче, старенькой, но
уютной, подключили газ и в
ней тепло. Сразу как ушел из
теплого живу здесь. Спокойно и
хороший воздух, вот все его преимущ-
ества, но за каждой струей надо ска-
зать в дождь или сыро.

Сильвия переехала в 17 квартиру на пер-
вом этаже, живет с Колей, они
оба одного почти возраста, как не-
год старше. Квартира плохая, сырая.

• И Сильвин здоровое немолодое, а не
хроническое — почки и все остальное
почти нормально. Вряд ли он достигнет
возраст 80, дедашки М. Тот здоров
и бодр, только не разговаривает.
• Ему 30-80, а Коре 52. Все это
для меня непонятно, как все никак
там ушла. Сильвин ездила как-то
несколько перед уходом Лени на
2-3 дня в Москву, но не по поводу
лечения, а думая что-то новое
Курсы в "Детском мире". Мой муж
ушел на пенсию в конце 1982 и
от работы не общается с Сильвиной,
но все равно, через Кору, до
ней никаких изменений. Все отчуж-
денно фактически, Красива но не
реальная. Мне всегда говорили: "не
... и не подавай, сейчас будет..." Мне
• снится мама и с ней я на пароходе.
и беспрестанно повторяю... На этом —
заключительное слово. Какую
Вас зовут и кто вы, кто записывает. То и Кору.

H E M L I G

Jup
Lop (?) 8 juni 1983

Käre Arkadij Michajlovitj!

Det är flera månader sedan jag skrev detta brev men det är först nu jag har fått möjlighet att skicka det, dock utan att veta om det kommer att nå Dig. Era "instruktioner" har jag iakttagit... Jag har inga särskilda nyheter och det är bra att det inte finns några, ty om jag har några är de bara dåliga - några ^{kan} ~~goda~~ ~~brakar~~ inte finnas. Min "hustru" är som förut. Liksom tidigare, när hon arbetade, ser jag henne gudskelov sällan.

albetade, så jag skulle gåskolebarnen.
~~mammans~~ ^{det är gammalt}
 Jag bor i ~~ett litet~~, gammalt hus, men det är trevligt. Vi har fått
 gas och det är varmt. Jag bor här ända sedan jag fick pension.
 Det är lugnt och fin luft, ja det är det som är fördelarna, men
 för varje struntsak måste man resa ^{om} ~~antingen~~ i regn eller slask.

Silvia har flyttat in i 17. lägenheten på första våningen. Hon bor där och umgås med Kolja. De är nästan lika gamla; Kolja är ~~bara~~ ett år äldre. Lägenheten är dålig och fuktig. Silvias hälsa är rätt bra. Men Kolja har kroniskt njurlidande och ~~även~~^{men} i övrigt ~~står det rätt dåligt till med honom~~^{är det nipsilvna}. Han kommer knappast att bli lika gammal som sin "farfar" M. Denne är frisk och kry ~~(?)~~ fast han inte säger något. Han är 80 och Kolja 52. Allt det där är obegripligt för mig, ehuru hela mitt liv förflöt där. Silvia reste rätt så nyligen före ~~Lenins födelsedag~~^{Kolja's? bortgång} till Moskva för några dagar, inte för att få läkarvård utan jag tror för att köpa något nytt i varhuset "Barnens värld". Min man pensionerades i slutet av 1982 och han ~~umgås inte längre med Silvia men jag~~^{har sedan inte kommit} fick en hälsning genom Galia att det inte har skett några förändringar. Er optimism är fantastisk, ~~min kära~~^{vacker}, men inte realistisk. Det sade mig en kunnig person.... Och ~~insistera~~^{änsäk (?)} inte, man kommer att skratta åt Er ... "Mamma och jag har tagit ett ~~foto av oss~~^{Jag drömde om mamma} på en båtutflykt. ~~Till roten skall jag återkomma...~~^{Det betyder resa, säger det} Härmed har jag skrivit laddigt detta brev. Jag önskar Er hälsa och lycka, ~~min ärade vän~~^{slutar jag} VG-V

Din Fjodor

...2

Avis au lecteur

1. Butova uppges skriva om sig själv i manlig person, ehuru det inte är fullt genomfört.
2. Silvia skall vara Raoul Wallenberg.
3. Kolja skall vara Katyn-vittnet Ljalikov.
4. Varuhuset "Barnens Värld" ligger vid Dzjerzjinskijs Plosjtjad, där KGB har sitt högkvarter.

1984-08-29

*Bilaga t. brev Julin-
N. Lagergren, R. Wallen-
bergström. 84-08-28
Eskat m. bud 84-08-10/pe*

Utgivna böcker om Raoul Wallenberg samt av Wallenbergkommit-
téerna i Stockholm och USA publicerade officiella material
under 1981-1982 visar, trots era påståenden om att "experten"
Wiesental icke anser mina vittnesmål "seriösa", att mina vit-
tnesmål och endast mina av alla befunnits högst tillförlitli-
ga och sammanfallande med de vittnesmål som givits 1955 av de
f d fångarna i Vladimirfängelset schweizaren Bruger och tys-
ken Mülle (som f ö också räddade mitt liv).

1. Det är rena fantasier, som bara självutnämnda "experter"
på sovjetiska fängelser kan tro på... Det har aldrig varit
så och kommer aldrig att bli så, så länge sovjetsystemet exis-
terar. "Särskilt farliga statsförbrytare", såsom man i Sovjet-
unionen officiellt benämner hemliga fångar, överförs inte
utom i ytterlighetsfall från ett fängelse till ett annat. De
sitter i årtal på samma ställe, om det inte är något extraor-
dinärt,

2. som fallet var 1953 i Verchne-Uralsk, då detta fängelse
måste utrymmas för att ge plats åt Berias folk eller med Ale-
xandrovskij Tsentral, som måste rivas i samband med byggandet
av Bratska kraftverket. Bevis på mitt påstående är det faktum
att vittnet till Katynförbrytelseerna Nikolaj Ljalikov och för-
re borgmästaren i Smolensk Mensjagin från 1945 till ännu idag
hålls kvar.

3. Fullständigt absurt. Wallenberg kan inte (lika litet som
jag på sin tid) ha förvarats i en cell tillsammans med ut-
länningar, och inte heller tillsammans med polacker, av vilka
det sedan länge inte funnits några där. Endast en i denna frå-
ga djupt okunnig kan tala om några slags "förbindelser" med
personalen i sovjetiska politiska fängelser. Fråga om detta
vad Kronid Ljubarskij anser, vilken jag personligen inte kän-
ner och aldrig har träffat.

4. Jag har aldrig deltagit i "den polska motståndsrörelsen", eftersom jag aldrig tillbringat en enda dag på av tyskarna ockuperat område. Vore intressant att veta varifrån ni fått detta.

Den 12 maj 1944 blev jag arresterad av NKGB-organen i Moskva i samband med att NKGB kommit över det brev jag försökt sända genom USA:s ambassadör i Moskva Harriman till president Roosevelt. Min granne på hotell Metropol i Moskva, förste sekreteraren vid USA:s ambassad i Moskva Mr P-M Dudko, genom vilken jag vidarebefordrat brevet, visade sig vara agent hos NKGB (numera KGB). För detta brev, i vilket jag utförligt beskrev massakern på de polska officerarna i Katynskogen och andra stalinska förbrytelser har jag utan dom och vederbörlig rannsaking fått sitta av 15 år, 5 månader och 15 dagar - till den 29 oktober 1959.

Jag bor inte mellan Tel-Aviv och Hajfa, utan mellan Hajfa ... och Beirut - Nagaria.

5. Det förvånar er att mina vittnesmål anföras och citeras när Wallenberg-ärendet behandlas. Men det är naturligt. Därför att mina vittnesmål är sannfärdiga och exakta och fullständigt sammanfaller med de vittnesmål som avlagts av frisläppta tyskar och andra 1955, oberoende av mig, såsom blev mig bekant i december 1978 vid mitt sammanträffande med svenska UD:s representanter herrarna Leifland och Hirdman, med vilka jag på deras begäran - och inte som ni skriver - (sammanträffade) i New York. Och det som ni skriver "Jag tvivlar på att ...", är ingenting värt, eftersom, som nu står klart, ni inte ens är bekant med mina vittnesmål (och detsamma gäller också "experten på sovjetiska fängelser herr dr ing Wiesental, vilken själv erkänt att han varken läst er bok - som han skrivit företalet till - eller mina vittnesmål.

6. Det misshagar er att Jaques Derog y misst Kalinski grosse Bedeutung bei... Jag känner personligen inte denne auktor, men om han, liksom många andra tillmäter mina vittnesmål stor betydelse, så visar detta att han, till skillnad mot er, grundligt och samvetsgrant bekantat sig med mina vittnesmål om Raoul Wallenberg, liksom andra auktorer, vilkas böcker jag erhållit.

6. Om hur jag fick kännedom om att Wallenberg inte återvänt hem

finns hos mig två auktoritativa vittnen: departementsdirektören vid Israels utrikesministerium herr Lebanon och direktören i avdelningen Sochnut herr Domnitz. I deras närvaro läste jag i en israelisk tidning om Wiesenthals hänvändelse till svenska regeringen. Men i er bok är detta bara "nästan sant". Och allt det andra: lögn och påfund. Jag vände mig inte till svenska UD, som ni skriver, utan svenska ambassaden (rådet Wilkens) som av ovannämnda medarbetare i Israels utrikesministerium fått veta om vårt samtal i flygplanet på väg till Wien, efter det att jag återvänt till Israel i november 1978, föreslog mig att resa till Sverige. Men eftersom jag var tvungen att brådska flyga till USA, föreslog mig svenska UD ett sammanträffande i New York. Den 20 december 1978 sammanträffade jag med Sveriges vice utrikesminister herr Leifland samt herr Hirdman på svenska generalkonsulatet i New York. Vid detta sammanträffande lämnade jag utförligt vittnesmål om allt som var mig bekant om Wallenberg, tillsammans med vilken jag befunnit mig i tre sovjetiska fängelser från 1951 till 1959. En månad senare i januari 1979 publicerade jag i amerikanska och svenska tidningar artikeln "Hemligheten med Raoul Wallenberg", i vilken jag i huvuddrag redogjorde för allt jag delgivit herr Leifland.

7. Här och i fortsättningen har ni slagit alla rekord vad gäller att förvränga mina utsagor. Om ni hade läst dem skulle ni ha vetat att hösten 1951 (ett och ett halvt år före Stalins död) placerades i min cell den judiske författaren David Vendrovskij, som kom direkt från en cell där han suttit tillsammans med förre utrikesministern i det fria Lettland Vilhelm Munters och R Wallenberg. Det var då jag första gången hörde namnet Wallenberg och av David Vendrovskij fick veta hans (Wallenbergs) tragiska historia. Dagen därpå visade mig Vendrovskij genom fönsterluckan på V Munters och R Wallenberg som motionerades på en av rastgårdarna. Det var då, hösten 1951, som jag första gången såg Wallenberg! Därefter såg jag dem nästan varje dag (därest vi, förstås, inte rastades på samma gång, på olika rastgårdar) fram till sommaren 1953, då vi alla överfördes till ett annat fängelse, Alexandrovskij Tsentral. Såsom jag uppgav för Leifland och Hirdman från svenska UD, och senare skrev i min artikel "Hemligheten om Raoul Wallenberg", så gick (passerade) alla fångarna under transporten till Alexandrovskij Tsentral genom min "ensamkupé", däribland också

Wallenberg och Munters och Kuprijanov och många andra, som jag nämnt i mina vittnesmål, i tidningar och tidskrifter.

7. Era skriverier om den "bruna kappan" är strunt. Alla bar samma slags kappor och någon färg fanns sedan länge inte kvar på dem, utom jag och Kuprijanov som bar "resterna" av militärkappor.

I Alexandrovskij Tsentral såg jag inte någon gång Wallenberg, eftersom fönstret i min ensamcell vätte mot en stum mur och jag inte hade utsikt över rastgården.

Ännu ett bevis på er fullständiga okunnighet om det ämne ni tagit er för att skriva om; I Alexandrovskij Tsentral hölls jag i 64:e cellen i "dekabristbyggnaden". Detta var en byggnad med ensamceller med ugnsuppvärmning. Men Wallenberg förvarades i den allmänna byggnaden tillsammans med sovjetiska medborgare. Såsom senare visade sig (och om detta har jag skrivit och påvisat 1978, förvarades tillsammans med honom i cellen två lettiska pastorer, prof Freis och dr Lunnis samt två litauiska präster Mikelkiavijus och Gudmonas. Gogoberidze har aldrig hållits i Alexandrovskij Tsentral: han avtjänade alla sina 25 år i Vladimirfängelset... Slarvigheten i era skriverier framgår också av att ni förväxlar 21:a cellen, korpus 2, där jag satt i Vladimirfängelset, och inte, som ni skriver i Alexandrovskij Tsentral.

7. "Einmal, und zwar am 29/10.59 habe er Wallenberg sogar mit eigenen Augen gesehen". Warum "einmal"?

7. Jag såg honom, som jag redan ovan sagt, i Verchne-Uralskfängelset från 1951 till 1953 nästan varje dag. Och i Vladimirfängelset under mer än 4 år 3-4 gånger i veckan.

8. "Im Jahre 1979 reiste Kalinski nach New York. Während einen Zwischenlandung in Stockholm wandte er sich an das schwedische Auswärtige Amt, um seine Aussage zu machen". Und weiter alles falsch und frech!!! (AK). För det första var detta i december 1978 och inte i något Stockholm, utan, som jag ovan sagt, sammanträffandet med de svenska UD-representanterna ägde rum i New York.

Vad gäller postkortet som jag skrev till min syster från Vladimir till Israel, så var det 123 stycken, och om Wallenberg nämnde jag i två av dem: ett på polska och ett på jiddisch. Dessa post-

kort hittade jag i slutet av 1979. Så snart jag hittat dem och läst dem skickade jag dem genom svenska ambassaden i Tel Aviv till svenska UD, där expertis fastställde deras "ålder" och autenticitet. Jag behövde inte bevis på att jag talade sanning. Man trodde och tror mig! Om jag hade sagt att det var jag som "tog fast Eichmann", och inte den israeliska säkerhetstjänsten, då hade jag behövt bevis... Men då, liksom nu tror man bara mina vittnesmål!

Min syster är sedan 1934 bosatt i Israel.

9. Till er kännedom: Fångar minns data utmärkt även utan almanacka, till och med bättre än de som är i frihet...

För det första har jag aldrig någonstans sagt att jag såg honom den dag jag släpptes, den 29 oktober 1959, utan jag har klart och tydligt sagt och skrivit, att jag såg honom några dagar innan jag släpptes, "antagligen den 27.10.59". För det andra visste varken jag eller ens fängelseledningen intill sista timmen att jag skulle släppas. För det var ju ingen avslutad bestämd tidsfrist utan 15 år, 5 månader och 17 dagar efter min arrestering. För det tredje, vad menas med "Zweifel sind bei mir deshalb aufgekommen, weil ich es für höchst unwarscheinlich, dass ein Gefangener am Tage seiner Entlassung ein sowjetisches Staatsgeheimnis zu sehen bekommt...". Det var ju inte så att (10.) man under 1 1/2 år i Verchneursk-fängelset och under mer än 4 år i Vladimirfängelset visade mig på Wallenberg. Vi klev upp på kojen som stod vid fönstret och såg genom fönsterluckan dem som promenerades och inte bara Wallenberg. I fängelset var Wallenberg inte på något sätt särskilt märkbar. Människor som kidnappats i Väst fanns det, utom Wallenberg, ganska många. Han skilde sig inte särskilt från andra. Ingen visste då, att Wallenberg fortfarande efter 35 år inte skulle ha återvänt hem.

Ert upprepade påstående om "brun kappa" visar att ni inte vet vad ni skall skriva om. Ingen har framhävt något om "brun kappa", och vi visste alla, och det har jag sagt, att han var klädd om alla andra (utom jag och Kuprijanov).

Ytterligare förvillar er den omständigheten att det är er obekant för vad jag blev arresterad. Ni vet alltså inte vad alla vet. Behövs det ~~mer~~ bevis på hur okunnig ni är? Om orsakerna till min arrestering har, utan samband med Wallenbergärendet och före det att

det blev mig bekant, att Wallenberg inte återvänt, redan 1977 blev det i amerikansk och israelisk press om omständigheterna kring min arrestering. Och för amerikanska och israeliska myndigheter blev detta känt redan 1955 genom förutvarande fången, den tyske kaptenen Muller, som vidarebefordrade mitt brev om allt detta till min syster.

Än en gång upprepar jag, att jag 1979 inte lämnade något vittnesmål i Stockholm, utan som jag redan sagt, den 20/12.78 i New York. Till Stockholm inbjöds jag i februari 1980 till svenska UD av
andr -

(Ett avsnitt saknas här - övers anm)

... Lichtenstein...

Dr Anna Bilder (inte Bilger, som ni skriver) och framför allt hennes far fann jag genom min kusin i USA, och det dokument, om vilket ni skriver "...die aber ein Dokument verfügt, das von erheblicher Beweiskraft ist... Så vet her "FORSKARE", att detta dokument kom Anna Bilder tillhanda från hennes neveu med min hjälp och genom mig.

Varför? Jo därför att jag ansåg det viktigt för Wallenbergs sak att inte begrava mina vittnesmål i svenska UD:s arkiv utan publicera dem så att alla får se förbrytarna från Ljubjanka avslöjade som gangsters och kidnappare. Jag publicerade min artikel "Hemligheten om Raoul Wallenberg" en månad efter sammanträffandet med svenska UD:s representanter herrarna Leifland och Hirdman men "glömde" bara att samordna min handlingar med författaren till förordet i er bok... Och detta kan herr Wiesental inte förlåta mig, liksom att jag och inte den israeliska säkerhetstjänsten skulle ha fångat in Eichmann utan "herr Wiesentals tillstånd"...

10. Och varför först i januari 1981? Det fanns möjlighet att ta del av detta dokument (dvs mina utsagor, från januari 1979 i många tidningar i USA, Israel och Sverige.

Ni, herr författare, påminner mig om historien om den sovjetiske advokaten som "å tjänstens vägnar" lär känna sin "klient" 3 minuter före domens avkunnande.

PS. För det osannolika fall att ni blivit vilseledd eller skrivit

alla dessa fantasier under inflytande av självutnämnda "experter", bifogar jag 5 kopior av postkort (bland över 100), 2 kopior ur svenska tidningar och kopia av den i New York utkommande ryska tidningen "Novoje Russkoje Slovo" (jag ber er efter att ni tagit del därav - återsända mig under på kuvertet angiven adress.

Jag hoppas att ni förstår min indignation över era skrivelser om mig, där allt avsiktligt, som det synes mig, förvrängts och framställt "i vrängspegel".

A Kalinskij

2

Изданные книги о Рауле Валленберге и опубликованные официальные материалы Комитетами Валленберга в Стокгольме и США в 1981-1982 г.г. доказывают, что вопреки Вашим утверждениям о том, что "эксперт" Визенталь не считает мои показания "серьезными", мои показания и то, что мои признанные всеми самыми достоверными и совпадающие с показаниями данными в 1955 году бывшими заключенными Владимирской тюрьмы швейцарцем Брюгером и немцем Мулле /который кстати сказать, спас и меня/.

1

2

Это бред, в который мог поверить только самозванные "эксперты" по советским тюрьмам ... Так никогда не было и не будет пока будет существовать советская система. "Особо-опасные государственные преступники", как официально называют в СССР секретных заключенных, не перевозят без самой крайней необходимости с одной тюрьмы в другую. Они сидят годами в одном месте, если нет необходимости, как это было в 1933 году в Верхне-Уральске, когда надо было освободить эту тюрьму для людей Берия или в Александровский Централ, которого надо было разрушить в связи со строительством Братской ГЭС. Доказательством моего утверждения является тот факт, что с 1945 года до сих пор содержится свидетель Катынского преступления Николай Ляликов и бывший бургомистр Смоленска Меньшагин.

3

Полнейший абсурд. Валленберг /как и я в свое время/ никогда не был и не мог быть вместе с иностранцами в одной камере, в том числе и с поляками, которых там уже давно нет.

Только полный невежда в этом вопросе может говорить о каких-то "связях" с персоналом советских политических тюрем. Спросите об этом мнение Кронца Любарского, которого я лично не знаю и никогда не видел.

4

Я никогда не участвовал в "польском сопротивлении", т.к. не был ни одного дня за оккупированной немцами территории. Интересно откуда вы это взяли?

12 мая 1944 г. я был арестован органами НКВД СССР в Москве в связи с перехваченным НКВД моего письма, которое я пытался послать через посла США в Москве Гарримана президенту США Ф.Рузвельту. Мой сосед по гостинице "Метрополь" в Москве - секретарь посольства США в Москве истер П.-М. Дудио, через которого я передал это письмо оказался агентом НКВД /ныне КГБ/. За это письмо, в котором я подробно описал убийство польских офицеров в Катынском лесу и другое сталинское преступление я без суда и нормального следствия отсидел 15 лет 5 месяцев и 15 дней - до 29 октября 1959 года.

Я живу не между Тель-Авивом и Хайфой, а между Хайфой и ... Бейрутом: в Нагарии.

Вас удивляет, что мои показания приводят и цитируют, когда дело идет о рассмотрение дело Валленберга. Это естественно. Потому, что мои показания правдивые и точные и полностью совпадают с показаниями освобожденных немцев и др. в 1955 году независимо от меня, как мне об этом стало известно в декабре 1978 г. при встрече с представителями министерства иностранных дел Швеции господами Лейфландом и Хирдманом, с которыми по их просьбе - а не как вы пишете - в Нью Йорке. А то, что вы пишете "Я сомневаюсь в том..." ничего не стоит, ибо, как теперь ясно, вы даже не знакомы с моими показаниями /как впрочем и "эксперт" по советским тюрьмам" господин доктор.инженер Визенталь, который сам признался, что ни вашу книгу /к которой он писал предисловие, ни мои показания не читал/

Вам не нравится, что *Jaques Derogy misst Kalinski grosse Bedeutung bei...* Я лично не знаю этого автора, но если он, как и многие другие, придает большое значение моим показаниям, то это доказывает, что в отличие от вас, он основательно и добросовестно ознакомился с моими показаниями о Рауле Валленберге, как и другие авторы, книги которых я получил.

О том. как я узнал, что Валленберг не вернулся домой, у меня есть 2 авторитетных свидетеля: директор департамента МИД Израиля г-н Лебанон и директор отдела Сохнута г-н Домнитц. При них я и прочитал в израильской газете об обращении Визенталья к шведскому правительству. Только это у вас в книге "почти правда". А все остальное: вранье и вымысел. Не я явился в МИД Швеции, как вы пишете, а шведское посольство /советник Вилкенс/, узнав от упомянутого работника МИД Израиля о нашей беседе в самолете по дороге в Вену, после моего возвращения в Израиль в ноябре 1978 года предложило мне выехать в Швецию. Но в связи с тем, что я должен был срочно лететь в США, шведское МИД предложило мне встретиться в Нью Йорке. 20 декабря 1978 г. я встретился с вице министром иностр. дел Швеции г-ном Лейфландом и г-ном Хирдманом в резиденции ген.консула Швеции в Нью Йорке. На этой встрече я дал подробные показания обо всем что мне известно о Валленберге, с которым я содержался с 1951 по 1959 в трех советских тюрьмах. Через месяц в январе 1979 года я опубликовал в американских и шведских газетах статью "Тайна Рауля Валленберга", в которой я изложил в основном все то, что я передал г-ну Лейфланду.

Тут и далее вы побили все рекорды извращения моих показаний.

Если бы вы почитали мои показания вы бы знали, что осенью 1951 года, /за полтора года до смерти Сталина/ в мою камеру привели еврейского писателя Давида Вендровского, прямо из камеры, где он сидел с бывшим

6
Вам не нравится, что Jaques Derogy misst Kalinski grosse Bedeutung bei... Я лично не знаю этого автора, но если он, как и многие другие, придает большое значение моим показаниям, то это доказывает, что в отличие от вас, он основательно и добросовестно ознакомился с моими показаниями о Рауле Валленберге, как и другие авторы, книги которых я получил.

6
О том, как я узнал, что Валленберг не вернулся домой, у меня есть 2 авторитетных свидетеля: директор департамента МИД Израиля г-н Лебанон и директор отдела Сохнута г-н Домнитз. При них я и прочитал в израильской газете об обращении Визентала к шведскому правительству. Только это у вас в книге "почти правда". А все остальное: вранье и вымысел. Не я явился в МИД Швеции, как вы пишете, а шведское посольство /советник Вилкенс/, узнав от упомянутого работника МИД Израиля о нашей беседе в самолете по дороге в Вену, после моего возвращения в Израиль в ноябре 1978 года предложило мне выехать в Швецию. Но в связи с тем, что я должен был срочно лететь в США, шведское МИД предложило мне встретиться в Нью Йорке. 20 декабря 1978 г. я встретился с вице министром иностр. дел Швеции г-ном Лейфландом и г-ном Хирдманом в резиденции ген.консула Швеции в Нью Йорке. На этой встрече я дал подробные показания обо всем что мне известно о Валленберге, с которым я содержался с 1951 по 1959 в трех советских тюрьмах. Через месяц в январе 1979 года я опубликовал в американских и шведских газетах статью "Тайна Рауля Валленберга", в которой я изложил в основном все то, что я передал г-ну Лейфланду.

Тут и далее вы побили все рекорды извращения моих показаний.

7
Если бы вы почитали мои показания вы бы знали, что осенью 1951 года, /за полтора года до смерти Сталина/ в мою камеру привели еврейского писателя Давида Вендровского, прямо из камеры, где он сидел с бывшим министром иностранных дел свободной Латвии Вильгельмом Мунтерсом и Р. Валленбергом. Тогда-то я впервые услышал фамилию Валленберга и уз-

нал от Давида Вендровского его /Валленберга/ трагическую историю. На второй же день Вендровский мне показал из форточки нашего окна гуляющих в одном из прогулочных двориков В. Мунтерса и Р. Валленберга. Тогда, осенью 1951 года я впервые увидел Валленберга. После этого я их видел почти каждый день /если только мы не гуляли в одно и то же время, разумеется, в разных прогулочных двориках/ до лета 1953 года, когда нас всех перевезли в другую тюрьму, в Александровский Централ.

Как я показывал Лейфланду и Хирдману из МИД Швеции и писал в своей статье 4 Тайна Рауля Валленберга², при этапе в Александровский Централ все заключенные прошли через мою одиночную "купе", в том числе и Валленберг и Мунтерс и Куприянов и многие другие, которые я упоминал в своих показаниях, газетах и журналах.

Ваш писанина с "коричневым бушлатом" это ерунда. Все носили одинаковые бушлаты и цвета на них уже давно не было, кроме я и Куприянов, которые носили "остатки" военной шинели.

В Александровском Централ/1953-1955/ я Валленберга ни разу не видел, т.к. мое окно из моей одиночной камеры выходило к глухой стене и прогулочного дворика я не видел.

Еще одно доказательство вашей полной неосведомленности и незнание предмета, о котором вы взялись писать: В Александровском Централ я содержался в 64 камере "декабристского корпуса". Это был корпус одиночных камер с печным отоплением. А Валленберг содержался в общем корпусе вместе с советскими гражданами. Как потом оказалось /и об этом я писал и показывал в 1978 году, с ним в камере содержались 2 латышских пастора проф. Фрейс и д-р Дунинс и 2 литовских священника Микелькявичюс и Гудмонас. Гогоберидзе никогда не содержался в Александровском Централ: он все свои 25 лет отбыл во Владимирской тюрьме,... Небрежность вашей писанины доказывает также, что вы путаете 21 камеру, 2-го корпуса, где я сидел во Владимирской тюрьме, а не, как вы пишете в Александровском Централ.

"Einmal, und zwar am 29/10.59 habe er Wallenberg sogar mit eigenen Augen gesehen." Warum "einmal"?

Я его видел, как уже сказал выше, в Верхне-Уральской тюрьме с 1951 по 1953 почти каждый день. А во Владимирской тюрьме в течение более 4-х лет по 3-4 раза в неделю.

"Im Jahre 1979 reiste Kalinski nach New York. Während einer Zwischenlandung in Stockholm wandte er sich an das schwedische Auswärtige Amt um seine Aussage zu machen". Und weiter alles falsch und frech!!! (AK)

Во-первых это было в декабре 1978 года и никакой Стокгольм, а, как я уже сказал выше, встреча с представителями МИД Швеции состоялась по просьбе шведов в... Нью Йорке.

Что касается почтовых открытки, которые я писал своей сестре из Владимира в Израиль, то их было 123 и о ВАЛЛЕНБЕРГЕ я упомянул в двух из них: одна на польско и одна на идиш. Эти открытки я обнаружил, прочитывая их в конце 1979 года. Как только я их обнаружил я их пере-

7
Ваш писанина с "коричневым бушлатом" это ерунда. Все носили одинаковые бушлаты и цвета, на них уже давно не было, кроме я и Куприянов, которые носили "остатки" военной шинели.

В Александровском Центральном/1953-1955/ я Валленберга ни разу не видел, т.к. мое окно из моей одиночной камеры выходило к глухой стене и прогулочного дворика я не видел.

7
Еще одно доказательство вашей полной неосведомленности и незнание предмета, о котором вы взялись писать: В Александровском Центральном я содержался в 64 камере "декабристского корпуса". Это был корпус одиночных камер с печным отоплением. А Валленберг содержался в общем корпусе вместе с советскими гражданами. Как потом оказалось / и об этом я писал и показывал в 1978 году, с ним в камере содержались 2 латышских пастора проф. Фрейс и д-р Дунинс и 2 литовских овященника Микелькявичюс и Гудмонас. Гогоберидзе никогда не содержался в Александровском Центральном: он все свои 25 лет отбыл во Владимирской тюрьме,... Небрежность вашей писанины доказывает также, что вы путаете 21 камеру, 2-го корпуса, где я сидел во Владимирской тюрьме, а не, как вы пишете в Александровском Центральном.

7
"Einmal, und zwar am 29/10.59 habe er Wallenberg sogar mit eigenen Augen gesehen." Warum "einmal"?

7
Я его видел, как уже сказал выше, в Верхне-Уральской тюрьме с 1951 по 1953 почти каждый день. А во Владимирской тюрьме в течение более 4-х лет по 3-4 раза в неделю.

8
"Im Jahre 1979 reiste Kalinski nach New York. Während einer Zwischenlandung in Stockholm wandte er sich an das schwedische Auswärtige Amt um seine Aussage zu machen". Und weiter alles falsch und frech!!! (AK)

Во-первых это было в декабре 1978 года и никакой Стокгольм, а, как я уже сказал выше, встреча с представителями МИД Швеции состоялась по просьбе шведов в... Нью Йорке.

Что касается почтовых открытки, которые я писал своей сестре из Владимира в Израиль, то их было 123 и о ВАЛЛЕНБЕРГЕ я упомянул в двух из них: одна на польско и одна на иврит. Эти открытки я обнаружил, прочитывая их в конце 1979 года. Как только я их обнаружил я их через шведское посольство в Тель Авиве отправил в МИД Швеции, где экспертиза

установила их "возраст" и подлинность. Мне не нужно было доказательств что я говорю правду. Мне верили и верят! Если бы я сказал, что я "поимал Эйхманана", а не израильская разведка то мне нужны были доказательства.... / Но тогда, как и сейчас верю только мои показания!

Моя сестра с 1934 года проживает в Израиле.

К вашему сведению: заключенные и без календарей прекрасно, даже лучше, чем на свободе запоминают даты.

Вас еще удивляет, как же "мне показали" Валленберга в день моего освобождения...

Во-первых, я нигде, ~~никогда~~ не говорил, что я его видел в день своего освобождения 29 октября 1959 г., а ясно говорил и писал, что видел его за несколько дней до своего освобождения, "кажется 27.10.59г". Во-вторых, ни я, ~~нигде~~ тюремное начальство не знали, ~~хм~~ до последнего часа, что я должен освободиться. Ведь это не был какой-то конец срока, а 15 лет, 5 месяцев и 17 дней после моего ареста. в-третьих, что значит: ~~НИК~~ "Zweifel sind bei mir deshalb aufgekommen, weil ich es für höchst unwarscheinlich, daß ein Gefangener am Tage seiner Entlassung ein sow-jetisches Staatsgeheimnis zu sehen bekommt..." А разве в течение 1.1/2

года в Верхнеуральской тюрьме и более 4-х лет во Владимирской тюрьме мне Валленберга показывали? Мы залезали на стоявшую у окна койку и через форточку сами смотрели на гуляющих и не только на Валленберга. Валленберг не был в тюрьме чем либо примечательным. Украденных на Западе людей было немало, кроме Валленберга. Он ничем особенным не выделялся. Никто тогда не знал, что Валленберг и после 35 лет не вернется домой.

Ваше повторение о "коричневом бушлате" доказывает, что вам писать не о чем. Никто о "коричневом бушлате" не подчеркивал и все мы знали, и я это говорил, что он был одет, как и все /кроме меня и Куприянова.

Еще вас смущает то обстоятельство, что вамне известно за что я был арестован. Только вы не знаете, всем это хорошо известно. Разве еще нужны доказательства вашей неосведомленности? О причинах моего ареста было вне зависимости от дела Валленберга и до того, как мне стало известно, что Валленберг не вернулся, еще в 1977 г. было в печати США и Израйля об обстоятельствах моего ареста. А органам США и Изра-иля это было известно еще в 1955 г. от бывшего заключенного, немецкого капитана Мулле, который передал мое письмо моей сестре обо всем.

Еще раз повторяю, что я в Стокгольме никаких показаний не давал в 1979 г., а как я уже сказал выше, 20/12.78 г. в Нью Йорке.

В Стокгольме я был приглашен в феврале 1980 г. в МИД Швеции по дру-

сеп" Лихтенштейн...

Д-р Анна Бильдер /е Бильгер, как вы пишете/ и главное ее отец был найден мною через ее двоюродного брата в США и документ, о котором вы пишете: "... die aber ein Dokument verfügt, das von erheblicher Beweiskraft ist...". Так знаете господин "ИССЛЕДОВАТЕЛЬ", что этот документ попал к Анне Бильдер от ее племянника с моей помощью и через меня.

Почему? А потому, что я считал полезным для дела Валленберга не хоронить в архивах МИД Швеции свои показания, а публиковать, чтобы все знало, что преступники из Лубянки разоблачены, как гангстеры и киднаперы. Я публиковал свою статью "Тайна Рауля Валленберга" через месяц после встречи с представителями МИД Швеции г-дами Лейфландом и Хирдманом, "забыв" только согласовать свои действия с автором предисловия к вашей книжке... И это г-н Визенталь не может мне простить, будто я, а не израильская секретная служба поймала Эйхмана без "разрешения г-на Визенталя..."

А почему только в январе 1981 г. ? Была возможность изучать этот документ /т.е. мои показания, с января 1979 г. во многих газетах США, Израиля и Швеции.

Вы, г-н писатель напоминаете мне анекдот о советском адвокате "по должности", который знакомится со своим "подзащитным" за 3 минуты до суда над ним.

P.S.

На маловероятный случай, если вы действительно были введены в заблуждение или написали весь этот бред под влиянием самозванных "экспертов", прилагаю 5 копий открыток /из более 100/, 2 копии из шведских газет и 1 копия из русской газеты "Новое Русское Слово", выходящей в Нью-Йорке /прошу вас, после полного ознакомления с ней - вернуть мне по почте по указанному на конверте адресу./

Я надеюсь, что вы поймете мое возмущение вашей писаниной обо мне, в которой все преднамеренно, как мне кажется, извращено и рассказано "в кривом зеркале".

А. Калинин

#1176

Överlämnas till UD

84 08 23 I-L Wallin, SE

inf 4328/84

= 1 besv

Mr Olof Palme

Statsrådsberedningen

S-103 33 Stockholm

S w e d e n

STATSRÅDSBEREDNINGEN

Registratör

Ink. 84. 08. 22

Dnr. 4328/84

Dear Prime Minister Palme,

could one purchase
a copy of the documentation you
mention in your letter of 1984. 08. 06
(4328/84) from the publisher of your
Ministry for Foreign Affairs?

I shall be happy
to do so.

Thank you for your

reply.

P2 Eu I
INKOM

28 AUG 1984

ARKI

Sincerely yours,

János Gellert, P.E.

4328/84

Mr Denes Gellert
353 Elm Street

LAWRENCE, M A, 01841 USA

Dear Mr. Gellert,

Thank you for your letter of 5 June, 1984 with your suggestion that it might be helpful if the Swedish Government would make public the correspondence between His Majesty King Gustav V and Regent Horthy of Hungary.

The correspondence you refer to is a letter in the summer 1944 from His Majesty to Regent Horthy with an appael in favour of the Hungarian jews and a non-committal answer from the Regent. This correspondence was published in 1979 together with other numerous documents from the Wallenberg files of the Ministry for Foreign Affairs and belongs thus already to the public domain.

Sincerely yours,

Olof Palme

P26u^I

1984-08-24

4328/84

Mr Denes Gellert
353 Elm Street

LAWRENCE, M A, 01841 USA

1984-09-19 Julin/ee

Skr tit

u/Julin

On behalf of the Prime Minister I wish to thank you for your letter of August 14th concerning documents from the Wallenberg files and inform you that your letter has been handed over to the Ministry of Foreign Affairs.

Your letter of August 15th concerning political asylum has been handed over to the Ministry of Labour.

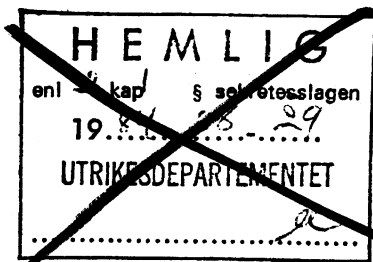
Yours sincerely,

Inga-Lena Wallin
Political adviser to the Swedish Prime Minister

Politiska avdelningen
Enhet I

1984-08-28

Den	Avd	Grupp	Mål
10324	P 2		Eu I

Nina Lagergren
Raoul Wallenberg-föreningen
Arsenalsgatan 8 C
103 22 STOCKHOLM

HEMLIG ENL SEKRL

Jag far i eftermiddag till Wien på några dagar, men dessförinnan vill jag gärna delge Dig det material som vi senast erhållit från Sven Hirdman.
Bifogat finner Du sålunda kopia av hans rapport från det förnyade samtalet med Kalinski, fotokopia av Butovas brev jämte översättning samt det övriga material som Kalinski överlämnade till Hirdman. Kalinskis anteckningar på ryska med kritik av Wiesenthal håller på att översättas inom UD. De två övriga opusen på ryska (brevet till McFarlane och Naum Lillienthals uppsats om de tyska krigsförbrytelserna) innehåller inget av direkt relevans för våra efterforskningar.

Det är vår Sovjetexpert Göran Lundström som har granskat och slutredigerat översättningen av Butovas brev. Hans preliminära iakttagelser, som också bifogas, erbjuder ett visst intresse.

Nästa steg blir att vi ber Rikspolisstyrelsen om teknisk hjälp med verifieringen av Butova-brevets autenticitet.

Att detta brev jämte bilagor har hemligstämplats beror, som Du förstår, på att vi är ytterst angelägna att skydda Butovas person. Materialet överlämnas alltså med sedvanligt förbehåll att dess innehåll inte får delges.

Vi får höras av nästa vecka när jag återkommit från Wien.

Sven Julin

Hyllas av postexp

Avsändt med

☐ av kurir☐ uti kurir☐ luftpost☒ vanlig-post

Avsändn datum

84-08-29

Sign

Kanslirådet Sven Julin
Pol I
UTRIKESDEPARTEMENTET

HEMLIG

Wallenberg-vittnet Kalinski

(\$ bil.)

Broder,

I anslutning till mitt meddelande i särskild ordning den 21 augusti vill jag rapportera följande:

"Butovas brev"

./...

Jag bifogar Butovas brev och en råöversättning jag gjort. Det var något ord jag inte kunde, så Ni kan ju ev. låta Göran Lundström kontrollera den.

Brevet väcker flera frågetecken.

1. "Silvia" sägs vara lika gammal som Kolja=Ljalikov, d v s omkring 52 år. Raoul Wallenberg är dock född 1912. Eller innebär det bara att Ljalikov suttit inne ett år längre än Wallenberg? Vem är Koljas "farfar" som uppges vara 80 år och inte säger något? Skall det i stället föreställa Wallenberg?

2. Kalinski har sagt att Butova skriver om sig själv i manlig person. Det stämmer för brevets första hälft men inte för den andra, där han/hon plötsligt börjar tala om sin "man".

...2

Jag tror det är rätt sannolikt att Kalinski har fantiserat ihop brevet. Om Ni vill att vi skall gå vidare, bör jag korsförhöra honom om alla underligheter i brevet.

De röda markeringarna i brevet är Kalinskis.

Ytterligare uppgifter av Kalinski.

Vid samtalet den 20 augusti uppgav Kalinski utöver vad som redovisats i det telegrafiska referatet:

1. De två Röda Kors-kort som han skickat till systemen och vari en svensk nämns är daterade 27 mars respektive 30 augusti 1959, enligt vad han visade mig.
2. Mamulov, som skall ha varit Berijas assistent och sekreterare i den georgiska centralkommittén, skall ha haft något att göra med Raoul Wallenberg. Eventuellt satt han också i Vladimir.
3. Anna Bilders telefonnummer i Herzliya är 052/55 16 52.
4. Kalinskis kontaktman i Leningrad skickar vykort under-tecknade "Perlo".
5. Ett andra namn som Kalinski använder för postförsändelser i Nahariya är Zaikovat.
6. Under sin Moskvatid efter frigivningen från Vladimir lyckades Kalinski i slutet av 1960-talet/första hälften av 1970-talet smuggla ut 10.000-tals dollar från sitt välavlönade arbete som översättare av ryska bilkataloger. Det skedde bl a med hjälp av ett ambassadråd Dimčevski,* som Kalinski nu uppger vara viceminister i Belgrad. Även den tidigare nämnde västtyske diplomaten Manfred Boeckel skall ha hjälpt till med valutatransaktionerna. Boeckel var jude och släkt med Martin Buber. Dimčevskis och Boeckels samröre med Kalinski bör kunna kontrolleras.

* från Jugoslavien

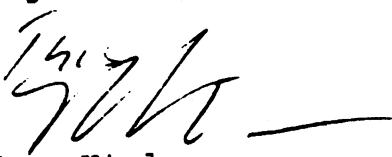
7. Före sin arrestering 1944 hade Kalinski aktivt medverkat till uppsättande av den polska exilarmén Armija Berlinger (?) i Sovjetunionen. Kalinski var ju en av general Anders' officerare. I den egenskapen hade han varit i Tasjkent och där träffat Schönfeldt, som Wiesenthal åberopat sig på.

8. Fängelseläkaren Butovas förnamn var Elena men hon kallades "Greta" av fångarna. En person som enligt Kalinski torde kunna vitsorda hennes existens är den ryske rabbi som nu tjänstgör i Radio Israels ryskspråkiga sändningar och tidigare var en av dem som dömdes för flygkapningen i Leningrad 1970.

Övrig dokumentation från Kalinski

- ./. 1. Ett brev på ryska, daterat Moskva den 2 januari 1984, från en "anonym sovjetisk regeringstjänsteman" till NSC-chefen McFarlane i Washington.
- ./. 2. En polemisk inlägga på ryska av Kalinski om Wallenbergärendet med kritik av Wiesenthal.
- ./. 3. Ett polemiskt brev i samma ärende på ryska av Kalinski ställt till en Heiner Lichtenstein i Köln.
- ./. 4. Utdrag ur en bok på tyska som kritiserar Kalinski.
- ./. 5. Utdrag ur en bok på engelska om Wallenberg.
- ./. 6. En uppsats på ryska av Naum Lillienthal om de tyska krigsförbrytarna.
- ./. 7. Utdrag ur en korrespondens med Szejnfeldt respektive Wiesenthal.

Jag har inte hunnit läsa alla bilagorna.

Sven Hirdman

ЮП 8 июня 1983

Дорогой Аркадий Михайлович!

Это письмо ~~мне~~ написанное уже не-
сколько месяцев и только теперь я
получил возможность его отправить,
без уверенности, что оно дойдет к тебе.
Ваши "инструкции" я соблюдаю... Одобых
новостей у меня нет, и хорошо что их
нет, ибо у меня, если новости то
только плохие, хороших не бывает.
"Моя жена" такая же как была, вы-
шла ее редко, как и раньше, когда ра-
ботала и, слава богу.

Живу в маленькой дощатой старенькой, но
уютной, подключили газ и в
нем тепло. Сразу как ушел на
пенсии живу здесь. Спокойно и
хороший воздух, вот все его прелесть.
Щестье, но за каждой ерундой надо ехать
либо в магазин или в садик.

Сильвия переехала в 17 квартиру на пер-
вом этаже, живет и живет с Колей, они
обоим почти одного возраста, Коля не
год старше. квартира плохая, сырая.

У Сильви здоровое неплохое, а Коль
хроник — почки и все остальное
почечничко. Вряд ли он достигнет
возраст 80, деушки М. Тоб здоров
и добр, только не разоваривает
ему 3-е 80, а Коль 52. Все это
для меня непонятно, хотя все никак
● Там ушла. Сильви ездила как-то
недавно перед уходом Лени на
2-3 дня в Москву, но не по поводу
● легенды, а думаю что-то по поводу
Курь в «Детском-мире». Мой муж
ушел на пенсию в конце 1982 и
он больше не общался с Сильви,
но имел привязку через Лени, при
чем никаких изменений. Вакансии
мне расстроены, Красивы но не
реальны. Мне сказал человек знающий
... и не подавай, сейчас будет... Мне
● стислась мама и с ней 3 на пароходе
к путешествию вперед... На том —
● Записки о себе письмо. Желаю
Вам здоровья и счастья, во всем. Твой Род

HEMLIG ENL SEKRL

Jup (?) 8 juni 1983

Käre Arkadij Michajlovitj!

Det är flera månader sedan jag skrev detta brev men det är först nu jag har fått möjlighet att skicka det, dock utan att veta om det kommer att nå Dig. Era "instruktioner" har jag iakttagit... Jag har inga särskilda nyheter och det är bra att det inte finns några, ty om jag har några är de bara dåliga - några kan inte finnas. Min "hustru" är som förut. Liksom tidigare, när hon arbetade, ser jag henne gudskelov sällan.

Jag bor i mammas hus, det är gammalt men det är trevligt. Vi har fått gas och det är varmt. Jag bor här ända sedan jag fick pension. Det är lugnt och fin luft, ja det är det som är fördelarna, men för varje struntsak måste man resa om så i regn eller slask.

Silvia har flyttat in i 17, lägenheten på första våningen. Hon bor där och umgås med Kolja. De är nästan lika gamla; Kolja är ett år äldre. Lägenheten är dålig och fuktig. Silvias hälsa är rätt bra. Men Kolja har kroniskt njurlidande men i övrigt är det någorlunda. Han kommer kanppast att bli lika gammal som sin "farfar" M. Denne är frisk och kry fast han inte säger något. Han är 80 och Kolja 52. Allt det där är obegripligt för mig, ehuru hela mitt liv förflöt där. Silvia reste rätt så nyligen före Lenjas? bortgång till Moskva för några dagar, inte för att få läkarvård utan jag tror för att köpa något nytt i varuhuset "Barnens värld". Min man pensionerades i slutet av 1982 och han har sedan inte umgåtts med Silvia men han fick en hälsning genom Galja att det inte har skett några förändringar. Er optimism är fantastisk, vacker, men inte realistisk. Det sade mig en kunnig person.... Och ansök (?) inte, man kommer att skratta åt Er..." Jag drömde om mamma och att vi var på en båtutflykt. Det betyder resa, sägs det...

Härmed slutar jag detta brev. Jag önskar Er hälsa och den lycka ni förtjänar.

Din Fjodor

Avis au lecteur

1. Butova uppges skriva om sig själv i manlig person, ehuru det inte är fullt genomfört.
2. Silvia skall vara Raoul Wallenberg.
3. Kolja skall vara Katyn-vittnet Ljalikov.
4. Varuhuset "Barnens Värld" ligger vid Dzjerzjinskij Plosjtjad, där KGB har sitt högkvarter.

Москва 2 января 1984 г.

СОВЕТНИКУ ПРЕЗИДЕНТА США
ПО НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ

господину Мак Фарлейну

Mr. McFarlane

Белый Дом, Вашингтон, США

Washington D.C.

Уважаемый господин Мак Фарлейн,

это письмо я передаю в Москве одному туристу из Австрии, который мне обещал его доставить в посольство США в Вене для пересылки Вам.

По понятным причинам я не могу расписаться. Это письмо Вам пишет не Западный "советолог" и не "эксперт по советским вопросам" вроде Джорджа Кеннана или Авр. Харриман, которые знакомы с советскими руководителями по банкетам и приемам в Кремле и посольствах. Вам пишет советский гражданин, государственный служащий, знающий своих правителей "по кухне", без смокингов и фраков.

хочу это письмо начинать "с конца": ГРЕНАДА, ЛИВАН, Юнеско, - это настоящий язык, который понятен кремлевским гангстерам! Они признают только язык силы, язык президента Рейгана! Они презирают и смеются над оппортунизмом западных политиков и мягкотелости Картера. Впервые за 65 лет американский президент заговорил с кремлевской мафией на их языке. Они к этому не привыкли. Фидель Кастро сегодня сказал: "... мы, кубинцы никогда не забудем ГРЕНАДЫ!". Это хорошо, и это правда. Если так, то пусть не забывают, пусть помнят, что отныне всякая попытка со стороны советов и их "оружейноснабов" закабалить других народов с целью завладеть миром и навязать народам унижительное и голодное существование, кончится для них "ГРЕНАДОЙ"... Если курс Рейгана станет руководящим курсом и для будущих президентов.

Западным политикам и особенно политикам США не следует ни на минуту забывать, что основная цель, поставленная еще Лениным и Сталиным: завладеть миром, не только не снята с повестки дня, но из области "теории большевиков" 20-х и 30-х годов стала реальной, действенной и с успехом реализуемой в Европе /не без помощи президента Рузвельта/, Азии и Африки. Этому успеху Кремля способствовало не столько хитрость и дальновидность кремлевской мафии, сколько беспечность и близерукость /детант/ западных политиков. Даже сейчас большинство политиков Запада /за исключением Фр.Й. Штрауса/ не поняли "целебного смысла" ГРЕНАДЫ. Не понимают Ваши болтливые отставные разведчики и контрразведчики необходимости твездости в Ливане... Многие Западные политики озабочены уходом советских лицемеров из Женевских и Венских переговоров. Но ведь эти переговоры нужны и приносят выгоду только советам: под их покровом, с помощью Западной, в основном американской технологии вооружаются бееконтрольно, продолжая свою экспансию с помощью своих сателлитов. Афганистан не являлся самоцелью советов. Разгром Израилитянами основную Арафатовскую базу и складов оружия в Ливане и какие-то не увязки в партии "ТУДЭ в Иране помешали и расстроили захват советскими агентами власть в Иране, а там... мечта давняя - Персидский Гольф.

Для достижения своих преступных целей советские гангстеры ничем не ограничены: ни международными законами, ни моралью, ни простой человеческой совестью, каких финансовых ограничений со стороны своего послушного "парламента". Материальные средства для шпионажа и всемирного террора неограничены!

ИОНАИ. Без преувеличения можно утверждать, что не менее 85% советской военной техники создано с помощью и благодаря купленной, обманом полученной и украденной западной /в основном американской/ технологии.

ЕРРОР. Всемирное террористическое движение, под какой "фирмой" и против кого оно совершалось, все это непосредственно или посредством своей надежной агентуры снабжается оружием и обеспечивается всеми необходимыми средствами из Москвы! Только безнадежно наивные люди могут думать, что такие серьезные преступные операции, как те, которые совершались за последнее время в Вейруте могут быть запланированы и выполнены без указания КГБ! Сирия не может ничего предпринять в Ливане /даже обстреливать израильские и американские самолеты без русских соотечественников.

Это смешотворно, что до сих пор никак не могут "точно установить" обстоятельства преступного покушения на папу римского "вдохновителя солидарности"... советского корреспондента АП в Риме хватало наглости обвинять в этом США. Советские умеют скрываться за спиной правых и левых "экстремистов", а все они - и правые и левые вскормлены и вспоены КГБ.

Кто еще не знает, что у КГБ с покушением на папу римского получилась и вторая "сечка". Об этом и не знает, конечно, и сам Агча, стрелявший в Папу. Дело в том, что по сценарию КГБ, палестинец по имени Фуад, обучавшийся в Москве, должен был тут же после выстрела в Папу, незаметно уколоть турка Агчи специальной "аллочкой" /типа зонтика болгарина Маркова в Лондоне/, от которого Агча должен был за несколько секунд погибнуть. Но Фуад бесследно исчез. /все же не надежные люди Арафата/. КГБ предвидело ненадежность Агчи, но не Фуада...

...господин Мак Фарлайн, никакого детанта, никакого "духа Хельсинков", Кеннеди... Ятм. Передайте президенту Рейгену, что только Дух ГРЕНАДЫ может еще спасти Свободный Мир от чудовищной всемирной власти кремлевских гангстеров.

...советские представители говорят и поют, что не хотят войны, это правда! Несмотря на кажущуюся военную мощь, советские боятся войны, потому, что у них не только нет союзников, а кругом враги: чехи, поляки, венгры и даже свои собственные народы, уставшие от гнета, ищут избавления. И кремль это знает. Поэтому они с помощью террора, диверсий хотят дестабилизировать Свободный Мир, оторвав США от Европы, от НАТО и получить все без войны. Их надежда на раскол, на подрыв политический, экономический и военный. Гитлер также не хотел войны. Он тоже надеялся на Чемберленов и сломал шею. Но это дорого обошлось человечеству. С советами следует применять иную стратегию, а какую, Вам лучше знать. Но главное: не предавать советам пресловутую ленинскую веревку... Но советские не без оснований рассчитывают на жадность немецких, японских, французских, да и американских промышленников и банкиров. И тут вы все, с вашими демократическими законами бессильны об этом и о болятиности вашей прессы и оставшихся руководителей разведки и

контрразведки следует принять во внимание тот вред, который этим наносят интересам Свободного мира и пользе врагам человечества - СССР т.е. кремлевской мафии.

Как я уже сказал выше, я советский гражданин и работник советского учреждения. Я не "дисидент", но я хорошо знаю, что собой представляет кремлевская мафия. Свободному Миру необходимо проявить твердость и решимость. Иначе мир погибнет, без войны. Желаю президенту США Рейгону победить в ноябре 1984 г. Желаю, чтобы он продолжал в духе ГРЕНАДЫ!

А.А.

Nahariya 25.09.1982.

Abraham Kalinski
Nahariya P.O.B. 374

ISRAEL

.....
Tel.(04) 926-294

Herrn
Heiner Lichtenstein
WDR KÖLN
Postfach 101950
Köln BRD

1. Ich habe Ihr Buch nicht gelesen (sowie sich herausstellte hat es Herr Wiesenthal, der Autor von Vorwort auch nicht gelesen). Aber von den 3 Seiten (123-125), welche ich von einem Bekannten Journalisten erhalten habe, wurde ich überzeugt, dass Sie wirklich frech und böswillig meine allgemein bekannten Aussagen über Raoul Wallenberg verdrehen.

Alles was Sie auf Seite 123-125 geschrieben haben sind Lügen und absolute Faktenfälschung und Blödsinn.

Ich habe von verschiedenen Autoren 7 Bücher über Raoul Wallenberg erhalten. Persönlich kenne ich nur zwei von diesen. In allen diesen Büchern wurde gewissenhaft von den Autoren, welche sehr gut mit dem Fall Wallenberg vertraut sind, geschrieben. In Ihrem Buch ~~war~~ ist weder das eine noch das andere wahr, außer lauter Lügen und ~~Kanari~~ Unkenntnis. Nicht das Vorwort von Herrn Wiesenthal, nicht Ihre Lobpreisung des (Sowjet-) Experten ändert nicht die Tatsache.

Meine Aussagen wurden in allen Büchern über R. Wallenberg richtig eingeschätzt, sowie in Nachwort des Botschafters Herrn Per Anger zu Buch von Herrn Rosenfeld (USA). Beide sind mir persönlich unbekannt Oder, fragen Sie bei Herrn Wiesenthal nach durch wehm er zu "I.L." gekommen ist und so sensationel bei der Hearing in Stockholm aufgetreten ist? Auch von wehm kommt in der Wallenberg-Cache general Kuprianov, welcher in zwei verschiedenen Transporten (Werrkhne-Uralsk - Alexandrowsk (1953) und Alexandrowsk - Vladimir (1955) mit Wallenberg und mit mir zusammen war. Schauen Sie auch ~~xxx~~ "Raoul Wallenberg" (Prepared by the Raoul Wallenberg Committee of the United States.) 19

2. Jetzt wie soll man ihr freches Umgang mit mir beurteilen? Ich bin auf Grund Ihrer Tel. Terminverbindung durch Frau Sonnenfeld Montag am 6 Sept. nach Köln gekommen um aufzuklären welchen Zweck und wem zuliebe haben Sie solchen Blödsinn geschrieben und Sie aus Feigheit für ein ernstes Gespräch über ihre Schreiberlei haben Sie nichts besseres gewusst, als eine "Konferenz" zu erfinden. Ist das nicht eine primitive Schweinerei?
Unter meinen nicht-jüdischen Bekannten sind einige vorhanden welche

David-Stern und andere Israelische Embleme tragen. Es sind aber sehr Anständige Leute, welche tragen dieses Embleme als Sympatie für Israel ohne keine Uneigennutzigkeit.

(A. Kalinski)

1. 1. 1982
Ad.
lichen Zeugen als Forum zu dienen. Ich erinnere mich an einen jungen Mann, der nach dem Ende des Hearings zu einer Mitarbeiterin des schwedischen Komitees kam und sagte, man müsse eben in die UdSSR reisen und dort nach Wallenberg suchen. Auf diese glorreiche Idee waren vor dem jungen Mann schon andere gekommen. Doch es macht eben einen Unterschied, ob man in einem freien Land nach jemandem sucht oder da, wo unter Freiheit etwas anderes verstanden wird. Kurzum: Die Mitarbeiterin des Komitees antwortete, da das Komitee nicht im Telefonbuch aufgeführt werde, könne man abwarten, ob er sich auf die Suche nach dem Komitee machen und kommen werde oder nicht. Er kam nicht. Von einem seriösen Interesse konnte also wohl nicht die Rede sein.

1
Aus gebotener Vorsicht publizierte das Komitee deshalb in Stockholm nicht alle Aussagen, die sich auf Wallenberg bezogen. Man wählte aus und ließ nur jene Menschen persönlich oder schriftlich zu Wort kommen, von deren Seriosität man überzeugt war. Dabei kam es verständlicherweise auf die Auswahl an. Zu den Experten gehörte neben Wiesenthal auch Gideon Hausner, während des Eichmann-Prozesses in Jerusalem im Jahre 1961 Generalstaatsanwalt und Ankläger Eichmanns. Der erfahrene Jurist und Wiesenthal prüften mit anderen Experten die angebotenen Bekundungen und entschieden, wen man ernst nehmen und wen nicht.

1a
Zu den seriösen Zeugen gehörte u. a. ein Mann, dessen Identität aus Gründen der Sicherheit nicht preisgegeben werden konnte. Er gab eine Aussage zu Protokoll, die sich mit anderen Bekundungen von Zeugen aus Staaten Osteuropas deckt:

2
»Zwischen 1973 und 1974 war Wallenberg in Irkutsk als Gefangener. Danach wurde er in Gefängnissen in Gorki, Kirov und Moskau festgehalten. 1980 ist Wallenberg einmal aus dem Großraum Moskau in ein Gefängnis im Großraum Leningrad verlegt worden, und zwar in ein Spital. Vielleicht befindet er sich noch immer dort. Es handelt sich um einen Hochsicherheitstrakt innerhalb einer ganzen Reihe von Gebäuden. Dort wird er gefangengehalten, und zwar nicht nur

2
strengstens isoliert, sondern auch besonders streng bewacht. Tagsüber befindet er sich allerdings mit anderen ausländischen Gefangenen zusammen, von denen besonders viele Polen sind. Alle seine Mitgefangenen sind betagt und befinden sich schon viele Jahre in sowjetischem Gewahrsam. Durch Verbindungen zum Wachpersonal haben wir erfahren, daß Raoul Wallenberg sich bei verhältnismäßig guter Gesundheit befindet, und zwar körperlich wie seelisch.⁷⁴ Hier ist der Hinweis auf die vielen Polen von Bedeutung, weil sich Querverbindungen zu einem Mann herstellen lassen, die wiederum zu Gogebertse hinführen. Dieser Mann heißt Abraham Kalinski.

5
Kalinski stammt aus Polen und gehörte während des Krieges zum polnischen Widerstand. Außerdem fungierte er als Verbindungsmanntum zum sowjetischen Kriegsministerium. Gegen Ende des Krieges wurde er vom sowjetischen Geheimdienst verhaftet und 15 Jahre in den verschiedensten Gefängnissen festgehalten. Nach jahrelangen vergeblichen Versuchen erhielt er 1976 endlich die Genehmigung, als Jude die UdSSR verlassen zu dürfen. Er überredete nach Haifa und wurde durch einen Zufall daran erinnert, daß er Wallenberg in der UdSSR begegnet war.

7
Kalinski lebt jetzt zwischen Tel Aviv und Haifa. Seine Aussagen sind in letzter Zeit immer wieder herangezogen worden, wenn es um das Schicksal Wallenbergs ging. Ich habe Zweifel daran, daß alle Bekundungen Kalinskis bei der Suche nach Wallenberg hilfreich sind und in vollem Umfang der Wahrheit entsprechen.

8
Jacques Derogy mißt Kalinski große Bedeutung bei⁷⁵. Ohne Zweifel trifft zu, daß er sich erst einige Jahre nach seiner Entlassung an seine Begegnung mit Wallenberg in der UdSSR erinnerte. Dies sollte ihm nicht zum Vorwurf gemacht werden. Anderen Zeugen ist es ähnlich ergangen. Bei Kalinski spielte Simon Wiesenthals Aufruf die entscheidende Rolle, die freie Welt möge nicht an den Olympischen Spielen in Moskau im Jahre 1980 teilnehmen. Wiesenthals Forderung sorgte besonders in der israelischen Presse für Schlagzeilen, weil sie u. a. mit dem ungeklärten Schicksal Raoul

9
er zu wolt und erklärte, den Namen des Schweden zum ersten Mal Anfang der fünfziger Jahre in dem Gefängnis Uralak gehört zu haben, einem Vorzugsgefängnis für politische Gefangene. Wallenberg sei ihm von Mithäftlingen als ein vornehmer Mann beschrieben worden, der nicht verstanden habe, warum er in sowjetischer Haft gehalten werde, warum man ihn als Spion festhalte.

10
Nach dem Tode Stalins im Jahre 1953 sei er, Kalinski, Wallenberg dann persönlich begegnet und zwar während eines Sammeltransportes in das Gefängnis Alexandrovski in Sibirien. Als Beweis für die persönliche Begegnung führt Kalinski an, er könne sich sogar an Wallenbergs Kleidung erinnern: eine braune, wattierte Jacke. Im Gefängnis Alexandrovski sei er in die Zelle Nummer 21 in Block 2 eingewiesen worden. Neben ihm habe Simon Gogebertse eingewiesen. Dessen Nachbar, also in Zelle 23, sei Wallenberg gewesen. Einmal, und zwar am 29. Oktober 1959, habe er Wallenberg sogar mit eigenen Augen gesehen.

11
Im Jahre 1979 reiste Kalinski nach New York. Während einer Zwischenlandung in Stockholm wandte er sich an das schwedische Auswärtige Amt, um seine Aussage zu machen. Als einen Beweis dafür, daß er die Wahrheit sagte, legte er eine Postkarte vor, die er kurz vor seiner Entlassung aus sowjetischer Haft an seine Schwester geschrieben hat, die damals bereits in Israel lebe, und zwar in Haifa. Seine Schwester hat die Karte selbstverständlich aufbewahrt und dem Bruder nach dessen Entlassung gegeben. Auf ihr steht in Jiddisch der Satz: »Habe einen Schweden getroffen, der in Rumänien Juden gerettet hat.«

12
Daß Kalinski statt Ungarn Rumänien schreibt, sollte nicht stutzig machen. Verwechslungen dieser Art können bei schwierigen Verständigungsmöglichkeiten, wie sie in allen Haftanstalten der Welt die Regel sind, leicht vorkommen. Seine Erinnerung an das Datum der persönlichen Begegnung mit Wallenberg kann ebenfalls erklärt werden. Gefangene besitzen keinen Kalender, können sich folglich nur schwer in der Zeit orientieren. Kalinski erinnert sich deshalb genau an

et sind bei ... deshalb ... gekommen, weil ich es für höchst unwahrscheinlich halte, daß ein Gefangener am Tage seiner Entlassung ein sowjetisches Staatsgeheimnis zu sehen bekommt.

Auch die Beschreibung der Kleidung Wallenbergs räumt bei mir diesen Zweifel nicht aus. Jacken, wie Wallenberg eine getragen haben soll - braun und wattiert -, sind typische Kleidungsstücke in sowjetischen Haftanstalten. Die nachhaltigsten Zweifel habe ich freilich deshalb, weil es keine Erklärung dafür gibt, warum Kalinski in Haft gewesen war.

Dem könnte man entgegenhalten, daß viele Menschen in der UdSSR eingesperrt waren, ohne daß es einen Grund dafür gab. Das kann durchaus auch für Abraham Kalinski zutreffen. Nur bleibt deshalb noch manches Fragezeichen hinter seinen Angaben bestehen. Bei seiner Aussage vor Mitarbeitern des schwedischen Auswärtigen Amtes im Jahre 1979 in Stockholm sind seine Angaben zu Protokoll genommen worden. Die Akte trägt den Vermerk »Streng geheim«, das Aktenzeichen lautet 30/II 1979 ACF76. Doch das besagt noch nicht viel über den Wert dessen, was damals protokolliert wurde. Und so geheim wird die Aussage in Schweden nicht gehalten. Während des Wallenberg-Kongresses im Januar 1981 in Stockholm gab es Möglichkeiten, das Dokument zu studieren. Meine Zweifel waren nach dem Studium nicht ausgeräumt.

Ganz anders stellt sich für mich die Lage in bezug auf eine Zeugin dar, die Wallenberg nie gesehen hat, die aber über ein Dokument verfügt, das von erheblicher Beweiskraft ist. Ich habe diese Zeugin im März 1982 besucht und ein langes Interview mit ihr geführt. Es handelt sich um die Zahnärztin Anna Bilger, eine junge Frau, die Anfang der siebziger Jahre in der UdSSR die Genehmigung erhielt, als Jüdin auszuwandern. Anna Bilger hält sich heute mit Aussagen sehr zurück. Der Grund überzeugt mich. Ihr Vater wurde 1976 in Moskau verhaftet und wegen des Kaufs irgendwelcher verbotener Sachen zu acht Jahren Haft verurteilt. Niemand kann davon überzeugt sein, daß dieser Mann tatsächlich gegen bestehen-

Continued from page 2)

responsibility for all those who cherish freedom and truth. That is certainly the purpose behind Aleksandr Solzhenitsyn's prison epic The Archipelago as well. As he notes in Part V:

"Like all embarrassing events in Israel's history — which means three-quarters of what really happened — these mutinies have been neatly cut out, and the gap hidden with an invisible joint. Those who took part in them have been destroyed, and even remote witnesses frightened into silence; the reports of those who suppressed them have been burned or hidden in safes within safes within safes — so that the risings have already become a myth, although some of them happened only fifteen and others only ten years ago. (No wonder some say that there was no Christ, no Buddha, no Mohammed. There you're dealing in thousands of years...)"

Thus it appears that while we will have Revisionists always with us, their impact cannot be important in the long run. Certainly some of the remarks of the Holocaust Revisionists are painful — they are an attempt to spit on the corpses of the dead at Auschwitz and Buchenwald and Treblinka and Dachau. And while their rhetoric may gain a UN vote (just as resurrecting the despicable fake document Protocols of the Learned Elders of Zion may have) in the long run they are another in a historical run of fraudulent cries of wolf which thinking people simply will not accept.

One of the more devastating blows to the Holocaust naysayers was delivered between October 26-28, 1981, at the State Department in Washington at the first International Liberators Conference. Certainly the International Liberators Conference should permanently put to rest the lie that there were no death camps. Those who gave witness at the meeting included not only the soldiers who opened the gates of the various camps, but also medical personnel who treated the victims, war correspondents, historians who poured through countless Nazi documents, resistance fighters as well as

Protestant, Catholic, and Jewish military chaplains who arrived with the liberating troops.

Reverend Roy A.F. McDaniel, S.S.C. was one of those who was at one of the camps. In 1945, he was assigned to Company B, 329th Med. Bn. 104th Infantry Division:

"I am aware that there are those who denied that such places existed," he declares "but I know what I saw and I know the condition of the men I cared for and I saw rows of dead and dying."

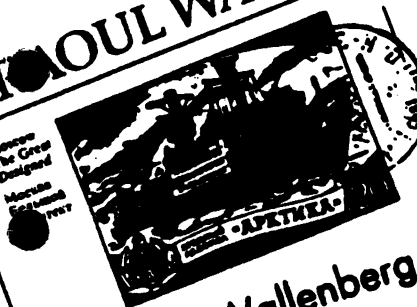
Others at the Conference commented on the inhuman conditions in the camps. Colonel W. Quinn (today Ret. Lt. General), for example, was an intelligence officer who observed that "Dachau, 1933-45, will stand for all time as one of history's most gruesome symbols of inhumanity. There our troops found sights, sounds, and stench horrible beyond belief, cruelties so enormous as to be incomprehensible to the normal mind. Dachau and death are synonymous."

It is up to us to understand the past, to complete certain events if you will. Many of the past could not complete their own destinies, their lives were snuffed in their prime. Solzhenitsyn observes that no human life is too short if you leave memorials along the way. Most of the dead of Auschwitz could not leave their own memorials. Those who work to keep the names and fates of these victims from being lost are engaged in a highly human and charitable activity.

Editor's Note:

Harry Cargas is Professor of Literature and Language and Professor of Religion at Webster College in St. Louis, Missouri. He has authored over twenty books and is a member of the U.S. Holocaust Memorial Council.

↓
RAOUL WALLENBERG LIVES"

Raoul Wallenberg lebt

Printed in the USSR

Nearly a year after President Reagan bestowed honorary citizenship to Raoul Wallenberg, the above picture postal card, postmarked August 22, 1982, was mailed by an anonymous source from Leningrad, USSR, to King Carl Gustaf XVI of Sweden. The words "Raoul Wallenberg Lebt" (lives) are printed on the message portion of the card with a rubber stamp. After receiving the card, the Swedish Royal Palace forwarded it to the International Wallenberg Committee in Stockholm, which in turn released it to officials of the Simon Wiesenthal Center. Wallenberg, 70, is a former Swedish diplomat credited with saving thousands of Hungarian Jews during World War II. He was subsequently arrested by Soviet occupying forces in 1945 and has not been heard from since.

БОЛЬШОЙ БИЗНЕС НА ПАМЯТИ ЖЕРТВ ГИТЕРОВСКИХ ПРЕСТУПНИКОВ

Я хочу Вам рассказать о том, как три ловких специалиста рекламы и само рекламы создали поистине процветающий бизнес из страшной памяти жертв гитлеровских лагерей смерти. Двое из них "раввины" из Лос Анжелеса Эйер и Купер, а третий, и главный исполнитель указаний вышеуказанных "раввинов", это самозванный "охотник за нацистами" /а на самом деле за долларами/, Шимон Визенталь из Вены.

Для того, чтобы создать этот "Бизнес", дельцам-раввинам из Лос Анжелес необходимо было ^{найти} в Европе подходящего субъекта, из которого можно будет со-
дать такого "народного мстителя", посвятившего всю свою жизни делу розыска и привлечения к суду нацистских преступников.

После длительных поисков "раввинам" Эйеру и Купперу из Лос Анжелеса удалось в Вене найти самого подходящего для задуманное ими дело субъекта. Это и был уже набивший к этому времени руку на "охоту" за нацистами... или вернее за награбленные ими у евреев деньги и драгоценности, известный Шимон Визенталь.

А известным Визенталь стал сразу после войны, особенно среди перепуганных немцев и австрийцев, которые в гитлеровские времена разбогатели за счет ограбления евреев - жертв нацистов.

Визенталь сразу "сориентировался", что надо действовать по принципу: "куй железо, пока горячо", т.е. не терять времени, пока нацистские "хозяйственники", у которых "рыльце в пушку" не очухались от шока после краха, чтобы "выжать" из них шантажом, сколько удастся...

Действовал Визенталь не в одиночку. Он подобрал себе немногочисленную, но толковую "команду" из двух человек. Один из них австриец из города Грац по имени Франц Радл /впоследствии, в 1947 г, арестован советскими оккупационными властями за крупные аферы с продовольствием/. Второй "член команды" Макс, американский "сержант" /пишу сержант в кавичках, т.к. впоследствии оказалось, что это звание, как и мундир, были ему "пожалованы" Визенталем.

Функции распределялись следующим образом: Франц Радл, который после гитлеровской оккупации Австрии и до конца войны, сам вращался среди нацистских "деловых" кругов, занимавшихся присвоением имущества жертв нацистов, особенно евреев, хорошо знал кто, где и сколько прикарманил. Он, Радл, выполнял функции "наводчика": составлял для Визентала списки с полной справкой о гитлеровской деятельности данного "клиента". Затем вооруженный координатами и соответствующими данными, Визенталь в сопровождении "американского сержанта" Макса направлялись к "клиенту".

Из вступительной беседы с "американским сержантом" в присутствии самозванного "председателя союза бывших узников гитлеровских концлагерей" Виз-

тая, "клиент" сделал вывод, что посетителям все известно об его грабительской деятельности. Закончив предварительную беседу, "сержант" вынимал из портфеля какой-то формуляр, уточнял персональные данные "клиента" и, поглядывая на перепуганного до смерти бывшего нацистского дельца-грабителя, говорил: "мы вас скоро вызовем, не советую скрываться". Но "клиент", доведенный беседой с Визенталем и Максом до предынфарктного состояния, и не думал скрываться, что означало, как он считал, потерю всего награбленного имущества.

Однако, для верности, к еще не пришедшему в себя "клиенту" являлся "водчик" Франц Радл, но на этот раз он выступал в роли "посредника" между "клиентом" и "оккупационными властями" в лице Макса и Визенталей... Начиная обычно Радл с того, что чуточку успокаивал "клиента", сказав ему, что, мол, не все еще потеряно... Далее он разъяснял, что ему хорошо известно, что "председатель союза бывших узников гитлеровских концлагерей" имеет большое влияние на "комиссию по расследованию экономических преступлений нацистов", намекая при этом, что за определенную сумму, конечно, в валюту можно все "уладить" мирным путем с Визенталем. Но надо действовать, не теряя времени, пока дело не попадет ^{де} к "большому начальству" и до того как вызовут... тогда уж, мол, никакие деньги не помогут...

Ни один "клиент" не отказывался последовать совету Франца Радла и "уладить дело по-хорошему". Во всяком случае, ни один из "обработанных" шантажистами Визенталем и Максом "клиентов" с 1945 по 1948 год не обратился к властям с жалобой. Все они предпочитали это "мирно уладить" и довольно щедро делились с Визенталем награбленным. Некоторые просили лишь "слово" Визенталей, как "председателя союза бывших узников гитлеровских концлагерей", что их больше не будут беспокоить... Разумеется, что "председатель" давал свое "честное слово". Были даже случаи, когда Визенталь за особое вознаграждение /разумеется, в пользу несуществующего "союза"/ выдавал письменные/"индульгенции"/ справки, что данный господин оказывал /или пытался оказать, но, к сожалению, неудачно.../ помощь преследуемым евреям. Такая "индульгенция", выданная ловкачом Визенталем, очень высоко ценилась у перепуганных в то время нацистов. За такой "документ" на липовом бланке еще не существовавшего тогда, в 1945 году, "союза" его "председатель" получал особенно жирный "куш".

В основном "клиентура" Визенталей и Макса вначале, сразу после войны, состояла из мелких и средних нацистских преступников, пособников по "экономической" части, т.е. из тех, которые разными путями присвоили себе движимое и недвижимое имущество уничтоженных в гитлеровских лагерях смерти жертв нацистов. Однако успешные "операции" в Австрии придали Визенталю смелости, и в 1946 году он уже расширил свою "деятельность" и на Германию. Но там, в Германии, "клиентура" была другого, более "высокого"

сорта, да и методы были иные. Там Макс уже не выступал в роли "американского сержанта", а Визенталь его представлял своим немецким клиентам, как "казначей союза бывших узников нацистских концлагерей", а "выкуп" считался как пожертвование для "союза бывших узников нацистских концлагерей"...

Нам, конечно, неизвестны имена всех немецких "клиентов" Визенталья, но некоторые "тузы" гитлеровской экономики, которые попались ему в 1944 году, известны, и Визенталь "выкачал" от них значительные "пожертвования" для своего "союза"... Двое из тех, которые попались на удочку Визенталья - это директора ИГ-Фарбен Отто Амбросс и Фриц-тер-Меер. Визенталь их "обложил" своим "налогом" во-время, ибо вскоре после этого, в 1947 г., оба были осуждены на 7 и 8 лет тюрьмы, правда в 1950 году амнистированы. И арест и амнистия произошли, разумеется, уже без участия Визенталья. Неизвестно только, выдал ли им Визенталь "индальгенции" или нет... Известен еще один крупный "клиент" Визенталья. Это Максимилиан Мертен, в время войны глава гитлеровской военной администрации в Салониках. Визенталь стало известно, что Мертен за время своей "деятельности" в Греции нахватал у депортированных жертв нацистов много валюты и драгоценностей и Мертену пришлось выделить шантажисту Визенталю долю награбленного. По просьбе Мертена, Визенталь обещал ему "свидетельские показания" якобы спасенных им евреев из Греции. Неизвестно, состряпал ли Визенталь для Мертена "свидетельские показания" или нет, но Мертену это не очень помогло... Осмелев после "пожертвования" Визенталю, Мертен уверенно поехал по своим делам в Грецию, где был все же арестован и осужден на 25 лет тюремного заключения. Выдан затем властям ФРГ, работал в качестве адвоката в Берлине. Прочитав однажды в каком-то журнале об уже знаменитом "охотнике за нацистами" Визентале с его фотографией, Мертен обратился Визенталю с угрожающим письмом, в котором требовал вернуть ему деньги драгоценности, взятые у него "...путем обмана и шантажа". Не получив от Визенталья ответа, Мертен сам поехал к Визенталю в Вену и грозил Визенталю судом и разоблачением, но денег и драгоценностей от Визенталья так и не получил, и дальше угроз дело не пошло... Однако визит Мертена в Вену оставил кое какие нежелательные для Визенталья следы, но, очевидно, опасаясь обвинений в "антисемитизме", никаких правовых выводов не последовало. Тут следует отметить, что обвинение в "антисемитизме" является постоянным спасательным щитом для Визенталья, как и обвинение в сотрудничестве с... КГБ.

Полную неудачу Визенталь потерпел в случае с бывшим генералом СС Юттнером. Узнав, что служивший во время войны в Венгрии Юттнер является владельцем большого санатория в городе Бад-Тельце /западной Германии/, Визенталь, вооруженный компрометирующими Юттнера материалами, направился к нему для переговоров о "пожертвовании", т.е. о выкупе. Никто точн

не знает, что произошло в кабинете Ютнера во время переговоров с Визенталем, т.к. ни сам Ютнер, ни "пострадавший" от СС-овского генерала Визенталь никогда никому об этом не рассказывали. Но со слов гостившего в санатории друга Ютнера, тоже высокого чина СС, Визенталь "вылетел из кабинета Ютнера, как пробка из бутылки шампанского", оставив шляпу, которую Ютнер ему бросил в догонку, но Визенталь не рискнул задержаться, чтобы поднять шляпу и без оглядки бежал к такси... Визенталь просто не учел, что времена не те и и гитлеровцы уже "очухались" от перепуга и получают хорошие пенсии...

Вот единственные известные "осечки" этого "гениального блефера", как его назвал один иностранный корреспондент в Вене.

Этими несколькими "нацистскими тузами", конечно, не ограничивалась "охота" Визенталья за нацистскими... деньгами в Австрии и Германии. Однако, эта его "благородная" деятельность послужила ему поводом, чтобы вполне серьезно, без всякой иронии, присвоить себе звание "охотник за нацистами". Впоследствии лозкие основатели "Центра Визенталья" в Лос Анжелесе добавили слово: "Легендарный"...

Гитлеровские преступники вымирают, а живые уже давно очухались от послевоенного перепуга, и Визенталю уже от них "выкупа" не получать. Но хотя 72 летний Шимон Визенталь мог уже после своих "трудов праведных" и нажитого капитала и недвижимого имущества "почивать на чужих лаврах", он в начале 70-х годов попал в умные руки двух молодых "раввинов" из Лос Анжелеса, и они вместе решили, что можно теперь заново "отоваривать" жертв лагерей смерти у американских и канадских миллионеров, используя дутый "ореол славы", набившего руку на этом деле "легендарного охотника за нацистами" Шимона Визенталья из Вены.

Многие в Австрии, Германии и особенно в Израиле хорошо знают об истинном характере "охотничьей деятельности Визенталья. Но почти никто, кроме одного человека, не шел дальше шепота в своем кругу. А человек, который все же набрался мужества и выступил с разоблачениями Визенталья, был бывший канцлер Австрии Крейский. Однако его разоблачения против Визенталья вызвали такой организованный вой из Лос Анжелеса со стороны упомянутых "раввинов" и обвинения Крейского в ... антисемитизме, что еврей Крейский отступил, а опытный шантажист Визенталь еще угрожал тогдашнему канцлеру Крейскому обвинением в ... клевете.

Сейчас имеются созданные "раввинами" Эйером и Куппером в Лос Анжелесе "Центр Визенталья" и десятки филиалов во всей США и Канады. В Европе и Израиле, конечно, ни "центров Визенталья", ни филиалов нет, ибо там хорошо знают этого "охотника" за долларами, банкетами и почестями за мнимые заслуги. Но миллионеры США знают Визенталья именно таким, каким "раввины" из Лос Анжелеса его рисуют в своих многочисленных изданиях, издаваемых так называемым "Центром Визенталья" в Лос Анжелесе /прилагаю образцы этих ил-

люстрированных панегириков/, не останавливаясь перед явной ложью и фальсификацией общеизвестных фактов, приписывая Визенталю "подвиги" к которым он не имеет никакого отношения. Так, например, в одном из своих многочисленных буклетов, издаваемых в Ло Анжелесе /прилагаю при сем/ черному по белому пишут, что Визенталь ... поймал более 1000 нацистов, включая печально известного Адольфа Эйхмана". Даже теперь, после выхода в свет книги Исера Хареля, бывшего в то время главой израильской разведкой и руководившего розыском, поимкой и доставкой Эйхмана в Израиль из Аргентины, Лос Анжеловские "раввины"-фальсификаторы продолжают "дуть в ту же дудку" в надежде что американские меценаты и щедрые жертвователи не читали книгу Хареля "Дом на улице Гарибальди", в которой имеется именной указатель лиц, принимавших участие и чем либо помогавших в поимке Эйхмана. Если они бы прочитали книгу Хареля они бы убедились, что имени Визенталья там ни в указателе имен, ни в самом тексте и в помине нет. А ведь автор книги - еврей, занимавший в свое время видный пост в Израиле, и обвинять его в ... антисемитизме, ~~будя~~ как лосанжеловские "раввины" это делали с евреем Крейским, будет нелегко.

О способностях Визенталья присваивать себе чужие заслуги может послужить недавнее событие. После многих лет поисков удалось супругам Кларсфельд из Франции обнаружить в Боливии известного гитлеровского палача города Лиона бывшего начальника Гестапо Барбье-Альтмана. Супруги Беата и Серж Кларсфельд сделали свое большое дело без рекламной трескотни и ушли в сторону, ибо и рекламной шумихи ни к чему, т.к. никаких средств и субсидий ни от кого не получают и все расходы на поиски нацистских преступников они оплачивают из своего кармана. Зато в тот же день, как только стало известно, что привезли гестаповца Барбье-Альтмана из Боливии во Францию и водворен в Лионскую тюрьму, Визенталь по венскому телевидению со своими "комментариями", причем он все это так изложил, что телезрители, не посвященные в это дело, могли понять /и так и поняли/, что поимка Барбье-Альтмана это "очередной подвиг" Визенталья ...

О поистине великом таланте Блефа и Фальсификации основателей "Центра Визенталья" в Лос Анжелесе могут служить прилагаемые снимки-иллюстрации в издаваемых ими журналах и буклетах. Эти "раввины", с помощью своих влиятельных меценатов, сумели привлечь к своему 4Центру Визенталья сенаторов, конгрессменов и даже самого президента США. В одном из прилагаемых журналов можно видеть на фотоснимке президента Картера с... Визенталем во время награждения последнего ... золотой медалью Конгресса США.

Специалисты по рекламе, "раввины" Эйер и Куппер, хорошо знают, как высоко котируется, особенно у инфантильных американских миллионеров, фотоснимки со знаменитостями. И в этой "отрасли" специалисты по рекламе "раввины" Эйер и Куппер преуспевают. На прилагаемых изданиях "центра Визенталья" можно

Bil. 9 7 11

AUSZUG AUS D. PROVOKATORISCHEN BRIEF VON ICYK-IGOR-IGNACY SZEJNFELD
AN ZDF-MAGAZIN DIREKTOR Dr. GERHARD LÖWENTHAL VOM 23.4.1981:

"... Kalinski versuchte mehrmals, das Vertrauen Wiesenthals zu gewinnen, des Vorsitzenden des Komitees zur Rettung Wallenbergs. Wiesenthal aber verweigerte ihm selbst die Teilnahme an einer Wallenberg gewidmeten Tagung in Stockholm, da er Kalinskis Vergangenheit, sowie alle Verdachtsmomente, die seinen angeblichen Auftrag betreffen, kannte...

n Die Teilnahme Kalinskis, der offensichtlich falsches Material unterschickt, soll der Sowietmacht dazu verhelfen, die ganze Rettungsaktion diskreditieren. Das ist teilweise schon mit Hilfe des ZDF-Magazins gelungen. Sie haben, meine Herrn, eine unerhörte Leichtgläubigkeit bewiesen, da Sie es versäumt haben nachzuprüfen, und sei es bei Herrn Wiesenthal wer Kalinski ist und welchen Interessen er dient..."

A-1010 WIEN, SALZTORGASSE 6/IV/5 — TELEFON 63 91 31, 63 98 05

BANKVERBINDUNG:
CREDITANSTALT BANKVEREIN WIEN
KONTO NR. 47-32808
DRESDNER BANK, FRANKFURT
KONTO NR. 9807937

Herrn

Dr. Gerhard Löwenthal

Z D F - Magazin

6500 Mainz - Berchenberg

B R D

WIEN. 1.2.1982

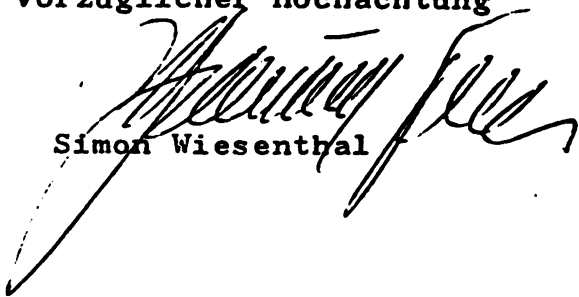
SW/A

Lieber Herr Dr. Löwenthal!

Ich habe Kenntnis von einem Brief, den Herr (Ignaz)
Igor Szenfeld Ihnen mit Datum vom 23.4.1981 in Ange-
legenheit des Herrn Abraham Kalinski geschrieben hat.

Dazu möchte ich Ihnen mitteilen, daß meine Kenntnisse
über Herrn Kalinski in der Sowjetunion ausschließlich
auf Mitteilungen beruhen, die Herr Szenfeld mir schrift-
lich gegeben hat.

Mit vorzüglicher Hochachtung

Simon Wiesenthal

Anmärkningar till "Butovas brev"

1. Handstilen är osäker, föga driven.

2. Fraserna ofta banalt otympliga.

3. Ett antal språkfel kan observeras:

- på ett ställe har skrivits ryskt i = latinskt u i stället för kyrilliskt u (y), vilket kan tyda på att författaren är van vid latinskt alfabet;

- i frasen "jag bor i mammas hus" har adverbiallet satts i ackusativ i stället för lokativ;

- ordet regn, dožd', är felstavat och skrivet doždž. Det ser ut som en polonism.

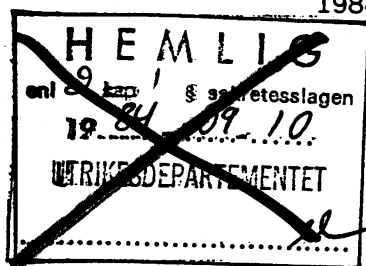
- ordet ponemnožku (någorlunda) är felskrivet som ponemnožko.

Brevet kan inte gärna vara skrivet av en bildad ryss.

Göran Lundström

1984-08-29

POL

Utgivna böcker om Raoul Wallenberg samt av Wallenbergkommitteerna i Stockholm och USA publicerade officiella material under 1981-1982 visar, trots era påståenden om att "experten" Wiesental icke anser mina vittnesmål "seriösa", att mina vittnesmål och endast mina av alla befunnits högst tillförlitliga och sammanfallande med de vittnesmål som givits 1955 av de f d fångarna i Vladimirfängelset schweizaren Bruger och tysken Mulle (som f ö också räddade mitt liv).

1. Det är rena fantasier, som bara självutnämnda "experter" på sovjetiska fängelser kan tro på... Det har aldrig varit så och kommer aldrig att bli så, så länge sovjetsystemet existerar. "Särskilt farliga statsförbrytare", såsom man i Sovjetunionen officiellt benämner hemliga fångar, överförs inte utom i ytterlighetsfall från ett fängelse till ett annat. De sitter i årtal på samma ställe, om det inte är något extraordinärt,
2. som fallet var 1953 i Verchne-Uralsk, då detta fängelse måste utrymmas för att ge plats åt Berias folk eller med Alexandrovskij Tsentral, som måste rivas i samband med byggandet av Bratska kraftverket. Bevis på mitt påstående är det faktum att vittnet till Katynförbrytelseerna Nikolaj Ljalikov och före borgmästaren i Smolensk Mensjagin från 1945 till ännu idag hålls kvar.
3. Fullständigt absurt. Wallenberg kan inte (lika litet som jag på sin tid) ha förvarats i en cell tillsammans med utlänningar, och inte heller tillsammans med polacker, av vilka det sedan länge inte funnits några där. Endast en i denna fråga djupt okunnig kan tala om några slags "förbindelser" med personalen i sovjetiska politiska fängelser. Fråga om detta vad Kronid Ljubarskij anser, vilken jag personligen inte känner och aldrig har träffat.

4. Jag har aldrig deltagit i "den polska motståndsrörelsen", eftersom jag aldrig tillbringat en enda dag på av tyskarna ockuperat område. Vore intressant att veta varifrån ni fått detta.

Den 12 maj 1944 blev jag arresterad av NKGB-organen i Moskva i samband med att NKGB kommit över det brev jag försökt sända genom USA:s ambassadör i Moskva Harriman till president Roosevelt. Min granne på hotell Metropol i Moskva, förste sekreteraren vid USA:s ambassad i Moskva Mr P-M Dudko, genom vilken jag vidarebefordrat brevet, visade sig vara agent hos NKGB (numera KGB). För detta brev, i vilket jag utförligt beskrev massakern på de polska officerarna i Katynskogen och andra stalinska förbrytelser har jag utan dom och vederbörlig rannsaking fått sitta av 15 år, 5 månader och 15 dagar - till den 29 oktober 1959.

Jag bor inte mellan Tel-Aviv och Hajfa, utan mellan Hajfa ... och Beirut - Nagaria.

5. Det förvånar er att mina vittnesmål anförts och citeras när Wallenberg-ärendet behandlas. Men det är naturligt. Därför att mina vittnesmål är sannfärdiga och exakta och fullständigt sammanfaller med de vittnesmål som avlagts av frisläppta tyskar och andra 1955, oberoende av mig, såsom blev mig bekant i december 1978 vid mitt sammanträffande med svenska UD:s representanter herrarna Leifland och Hirdman, med vilka jag på deras begäran - och inte som ni skriver - (sammanträffade) i New York. Och det som ni skriver "Jag tvivlar på att ...", är ingenting värt, eftersom, som nu står klart, ni inte ens är bekant med mina vittnesmål (och detsamma gäller också "experten på sovjetiska fängelser herr dr ing Wiesental, vilken själv erkänt att han varken läst er bok - som han skrivit företalet till - eller mina vittnesmål.

6. Det misshagar er att Jaques Derog y misst Kalinski grosse Bedeutung bei... Jag känner personligen inte denne auktor, men om han, liksom många andra tillmäter mina vittnesmål stor betydelse, så visar detta att han, till skillnad mot er, grundligt och samvetsgrant bekantat sig med mina vittnesmål om Raoul Wallenberg, liksom andra auktorer, vilkas böcker jag erhållit.

6. Om hur jag fick kännedom om att Wallenberg inte återvänt hem

finns hos mig två auktoritativa vittnen: departementsdirektören vid Israels utrikesministerium herr Lebanon och direktören i avdelningen Sochnut herr Domnitz. I deras närvaro läste jag i en israelisk tidning om Wiesenthals hänvändelse till svenska regeringen. Men i er bok är detta bara "nästan sant". Och allt det andra: lögn och påfund. Jag vände mig inte till svenska UD, som ni skriver, utan svenska ambassaden (rådet Wilkens) som av ovannämnda medarbetare i Israels utrikesministerium fått veta om vårt samtal i flygplanet på väg till Wien, efter det att jag återvänt till Israel i november 1978, föreslog mig att resa till Sverige. Men eftersom jag var tvungen att brådska flyga till USA, föreslog mig svenska UD ett sammanträffande i New York. Den 20 december 1978 sammanträffade jag med Sveriges vice utrikesminister herr Leifland samt herr Hirdman på svenska generalkonsulatet i New York. Vid detta sammanträffande lämnade jag utförligt vittnesmål om allt som var mig bekant om Wallenberg, tillsammans med vilken jag befunnit mig i tre sovjetiska fängelser från 1951 till 1959. En månad senare i januari 1979 publicerade jag i amerikanska och svenska tidningar artikeln "Hemligheten med Raoul Wallenberg", i vilken jag i huvuddrag redogjorde för allt jag delgivit herr Leifland.

7. Här och i fortsättningen har ni slagit alla rekord vad gäller att förvränga mina utsagor. Om ni hade läst dem skulle ni ha vetat att hösten 1951 (ett och ett halvt år före Stalins död) placerades i min cell den judiske författaren David Vendrovskij, som kom direkt från en cell där han suttit tillsammans med förre utrikesministern i det fria Lettland Vilhelm Munters och R Wallenberg. Det var då jag första gången hörde namnet Wallenberg och av David Vendrovskij fick veta hans (Wallenbergs) tragiska historia. Dagen därpå visade mig Vendrovskij genom fönsterluckan på V Munters och R Wallenberg som motionerades på en av rastgårdarna. Det var då, hösten 1951, som jag första gången såg Wallenberg! Därefter såg jag dem nästan varje dag (därest vi, förstås, inte rastades på samma gång, på olika rastgårdar) fram till sommaren 1953, då vi alla överfördes till ett annat fängelse, Alexandrovskij Tsentral. Såsom jag uppgav för Leifland och Hirdman från svenska UD, och senare skrev i min artikel "Hemligheten om Raoul Wallenberg", så gick (passerade) alla fångarna under transporten till Alexandrovskij Tsentral genom min "ensamkupé", däribland också

Wallenberg och Munters och Kuprijanov och många andra, som jag nämnt i mina vittnesmål, i tidningar och tidskrifter.

7. Era skriverier om den "bruna kappan" är strunt. Alla bar samma slags kappor och någon färg fanns sedan länge inte kvar på dem, utom jag och Kuprijanov som bar "resterna" av militärkappor.

I Alexandrovskij Tsentral såg jag inte någon gång Wallenberg, eftersom fönstret i min ensamcell vätte mot en stum mur och jag inte hade utsikt över rastgården.

Ännu ett bevis på er fullständiga okunnighet om det ämne ni tagit er för att skriva om; I Alexandrovskij Tsentral hölls jag i 64:e cellen i "dekabristbyggnaden". Detta var en byggnad med ensamceller med ugnsuppvärmning. Men Wallenberg förvarades i den allmänna byggnaden tillsammans med sovjetiska medborgare. Såsom senare visade sig (och om detta har jag skrivit och påvisat 1978, förvarades tillsammans med honom i cellen två lettiska pastorer, prof Freis och dr Lunnis samt två litauiska präster Mikelkiavijus och Gudmonas. Gogoberidze har aldrig hållits i Alexandrovskij Tsentral: han avtjänade alla sina 25 år i Vladimirfängelset... Slarvigheten i era skriverier framgår också av att ni förväxlar 21:a cellen, korpus 2, där jag satt i Vladimirfängelset, och inte, som ni skriver i Alexandrovskij Tsentral.

7. "Einmal, und zwar am 29/10.59 habe er Wallenberg sogar mit eigenen Augen gesehen". Warum "einmal"?

7. Jag såg honom, som jag redan ovan sagt, i Verchne-Uralskfängelset från 1951 till 1953 nästan varje dag. Och i Vladimirfängelset under mer än 4 år 3-4 gånger i veckan.

8. "Im Jahre 1979 reiste Kalinski nach New York. Während einen Zwischenlandung in Stockholm wandte er sich an das schwedische Auswärtige Amt, um seine Aussage zu machen". Und weiter alles falsch und frech!!! (AK). För det första var detta i december 1978 och inte i något Stockholm, utan, som jag ovan sagt, sammanträffandet med de svenska UD-representanterna ägde rum i New York.

Vad gäller postkortet som jag skrev till min syster från Vladimir till Israel, så var det 123 stycken, och om Wallenberg nämnde jag i två av dem: ett på polska och ett på jiddisch. Dessa post-

kort hittade jag i slutet av 1979. Så snart jag hittat dem och läst dem skickade jag dem genom svenska ambassaden i Tel Aviv till svenska UD, där expertis fastställde deras "ålder" och autenticitet. Jag behövde inte bevis på att jag talade sanning. Man trodde och tror mig! Om jag hade sagt att det var jag som "tog fast Eichmann", och inte den israeliska säkerhetstjänsten, då hade jag behövt bevis... Men då, liksom nu tror man bara mina vittnesmål!

Min syster är sedan 1934 bosatt i Israel.

9. Till er kännedom: Fångar minns data utmärkt även utan almanacka, till och med bättre än de som är i frihet...

För det första har jag aldrig någonstans sagt att jag såg honom den dag jag släpptes, den 29 oktober 1959, utan jag har klart och tydligt sagt och skrivit, att jag såg honom några dagar innan jag släpptes, "antagligen den 27.10.59". För det andra visste varken jag eller ens fängelseledningen intill sista timmen att jag skulle släppas. För det var ju ingen avslutad bestämd tidsfrist utan 15 år, 5 månader och 17 dagar efter min arrestering. För det tredje, vad menas med "Zweifel sind bei mir deshalb aufgekommen, weil ich es für höchst unwarscheinlich, dass ein Gefangener am Tage seiner Entlassung ein sowjetisches Staatsgeheimnis zu sehen bekommt...". Det var ju inte så att (10) man under 1 1/2 år i Verchneursk-fängelset och under mer än 4 år i Vladimirfängelset visade mig på Wallenberg. Vi klev upp på kojen som stod vid fönstret och såg genom fönsterluckan dem som promenerades och inte bara Wallenberg. I fängelset var Wallenberg inte på något sätt särskilt märkbar. Människor som kidnappats i Väst fanns det, utom Wallenberg, ganska många. Han skilde sig inte särskilt från andra. Ingen visste då, att Wallenberg fortfarande efter 35 år inte skulle ha återvänt hem.

Ert upprepade påstående om "brun kappa" visar att ni inte vet vad ni skall skriva om. Ingen har framhävt något om "brun kappa", och vi visste alla, och det har jag sagt, att han var klädd om alla andra (utom jag och Kuprijanov).

Ytterligare förvillar er den omständigheten att det är er obekant för vad jag blev arresterad. Ni vet alltså inte vad alla vet. Behövs det ~~nu~~^{mer} bevis på hur okunnig ni är? Om orsakerna till min arrestering har, utan samband med Wallenbergärendet och före det att

det blev mig bekant, att Wallenberg inte återvänt, redan 1977 blev det i amerikansk och israelisk press om omständigheterna kring min arrestering. Och för amerikanska och israeliska myndigheter blev detta känt redan 1955 genom förutvarande fången, den tyske kaptenen Muller, som vidarebefordrade mitt brev om allt detta till min syster.

Än en gång upprepar jag, att jag 1979 inte lämnade något vittnesmål i Stockholm, utan som jag redan sagt, den 20/12.78 i New York. Till Stockholm inbjöds jag i februari 1980 till svenska UD av

andr -
(Ett avsnitt saknas här - övers anm)

... Lichtenstein...

Dr Anna Bilder (inte Bilger, som ni skriver) och framför allt hennes far fann jag genom min kusin i USA, och det dokument, om vilket ni skriver "...die aber ein Dokument verfügt, das von erheblicher Beweiskraft ist... Så vet her "FORSKARE", att detta dokument kom Anna Bilder tillhanda från hennes neveu med min hjälp och genom mig.

Varför? Jo därför att jag ansåg det viktigt för Wallenbergs sak att inte begrava mina vittnesmål i svenska UD:s arkiv utan publicera dem så att alla får se förbrytarna från Ljubjanka avslöjade som gangsters och kidnappare. Jag publicerade min artikel "Hemligheten om Raoul Wallenberg" en månad efter sammanträffandet med svenska UD:s representanter herrarna Leifland och Hirdman men "glömde" bara att samordna min handlingar med författaren till förordet i er bok... Och detta kan herr Wiesental inte förlåta mig, liksom att jag och inte den israeliska säkerhetstjänsten skulle ha fångat in Eichmann utan "herr Wiesentals tillstånd"...

10. Och varför först i januari 1981? Det fanns möjlighet att ta del av detta dokument (dvs mina utsagor, från januari 1979 i många tidningar i USA, Israel och Sverige.

Ni, herr författare, påminner mig om historien om den sovjetiske advokaten som "å tjänstens vägnar" lär känna sin "klient" 3 minuter före domens avkunnande.

PS. För det osannolika fall att ni blivit vilseledd eller skrivit

alla dessa fantasier under inflytande av självutnämnda "experter", bifogar jag 5 kopior av postkort (bland över 100), 2 kopior ur svenska tidningar och kopia av den i New York utkommande ryska tidningen "Novoje Russkoje Slovo" (jag ber er efter att ni tagit del därav - återsända mig under på kuvertet angiven adress.

Jag hoppas att ni förstår min indignation över era skrivelser om mig, där allt avsiktligt, som det synes mig, förvrängts och framställtts "i vrånspegel".

A Kalinskij

Politiska avdelningen
Enhet I/Kr S Julin/ee

Dnr	407	Avd	Grupp	Mål
1984-08-30		P 2	Eu	I

Bilagor:

PM 84-08-03 fr. hbr.
Hirdman-Magnusson

Hbr. Hirdman-Julin
1984-08-24

Butovas brev i original
(eg. bil. t hbr Hirdman-Julin
84-08-24)

Brev fr. Kalinski (fr. bil. t. hbr
Wilkens-Hirdman 79-06-13) i original

Byråchef P-G Näss
Säkerhetsavdelningen
Rikspolisstyrelsen

HEMLIG ENL SEKRL

Raoul Wallenberg

(4 bil.)

Broder,

Jag undrar om jag skulle kunna få besvara om Rikspolisstyrelsens bistånd i följande ärende.

För någon tid sedan fick vi kontakt med en numera i Israel bosatt person vid namn Abraham Kalinski, som uppgav sig ha bevis för att Roul Wallenberg skulle ha varit vid liv och befunnit sig i ett sovjetiskt fängelse så sent som sommaren 1983. Till stöd för sitt påstående har han företett närslutna brev från en f.d. läkare, fru Butova, som tjänstgjort i Vladimirfängelset cirka 20 mil öster om Moskva. Bifogade skrivelser från ambassadör Hirdman i Tel Aviv ger närmare detaljer om omständigheterna.

./1

./2-3

Ovannämnda brevs autenticitet är av avgörande betydelse för en bedömning av Kalinskis vittnesmål. Jag vore därför tacksam om vi kunde få anläta Rikspolisstyrelsens tekniska utredningsmöjligheter för att i möjligaste mån få klarhet i denna fråga. Det undandrar sig min bedömning vilka utsikterna är att med kriminaltekniska metoder komma till några tillförlitliga slutsatser, men allt ni kan göra är naturligtvis av betydelse för oss.

Ifylles av postexp

Avsänt med

☐ av kurr

☐ ut kurr

☐ luftpost

☒ m. bud
vanlig post

Avsändn datum

84-08-30

Sign

[Signature]

ЮП 8 июня 1983

Дорогой Аркадий Михайлович!

Это письмо ~~еще~~ написанное уже не-
сколько месяцев и только теперь я
получил возможность его отправить,
без уверенности, что оно дойдет к тебе.
Ваши "инструкции" я соблюдаю... Особых
новостей у меня нет, и хорошо что их
нет, ибо у меня, если новости то
только плохие, хороших не бывает.
Жизнь моя такая же как была, вы-
сти ее редко, как и раньше, когда ра-
ботала и, слава богу.

Живу в мамин дом, старенький, но
уютный, подключили газ и в
нем тепло. Сразу как ушел не-
тепело живу здесь. Спокойно и
хороший воздух, вот все его преиму-
щества, но за каждой срундо надо еще
идти в дождь или снег.

Сильвия переехала в 17 квартиру на пер-
вом этаже, Живет и живет с Колей, они
оба одного почти возраста, Коля не-
год старше. Квартира плохая, сырая.

У Сильвы здоровье неплохое, а Коля
"ромик" - почки и все остальное
почечниково. Вряд ли он достигнет
возраст его дедушки М. Тот здоров
и бодр, только не разговаривает
уже 80, а Коле 52. Все это
для меня непонятно, хотя все никак
там не ушла. Сильва ездила как-то
недавно перед уходом Лени на
2-3 дня в Москву, но не по поводу
лечения, а думая что-то новое
Курсы в "Детском-Мире". Мой муж
жил на пенсии в конце 1987, и
он больше не общался с Сильвой,
но имел привязь через Лиду, где
были никакие изменения. Вани отъ-
ехали в Астраханский, Красивы но не
районный. Мне сказал человек знающий
... и не показай, смеется дурачок... Мне
стало мама и с ней 3 на пароходе.
К путешествию верну... На этом -
затянувшись след письмом. Желаю
Вам здоровья и счастья, во всем. Твоя Вера

Mr. Hirschman

Уважаемый господин Гирдман!

Я пересылаю Вам через шведское посольство документ в связи с провокацией. Тот, что я агент КТБ. Мне эта провокация не задевает. Это не повредит и делу Вагнера.

Вчера был телеграмм из Москвы от жены Капкана. В сообщении из КТБ в Москве, чтобы она не беспокоилась, все будет хорошо. Значит, что скоро они могут Капкана освободить, если он им обещал, что будет молчать. Но конечно, молчать он не будет.

Я Вам на днях напишу письмо на машинке, т.к. я

не уверен, что во прозе,
и потому мой помет.

С уважением
Знаю —

Судя за проезд 448 км,
прошу переслать тек через
штатное посольство в
Израиль.

Знаю

An UD
Stockholm
an Herrn Hierdman

Beilage d. Fahrplan und
Preise für meine Reise
von München - Stockholm

748.00. DM
Siebenhundert acht und vierzig
DM

JKal -
(A. Kalinski)

12.06.1979

8
Användningsort

Pol 1, Julin/op

Ärendes

Wallenbergsvittnet Kalinski

[Redacted]
Datum

1984 09 03

Änd

P

Grupp

2

MAI

EUI

Adress SVENSK TEL AVIV

POL

Text

Dnr

För Hirdman från Julin ang Wallenbergsvittnet Kalinski.

Tack för Ditt hbr 1984-08-24 med Butovas brev. Göran Lundström och jag konstaterar att detta brev och handstilsprov från Kalinski företer anslående likheter. Det har dock för säkerhets skull överlämnats till Rikspolisstyrelsen för kriminalteknisk undersökning. Har Du möjlighet att försiktigt lirka ur Kalinski om det brev han överlämnade till Dig eventuellt var en avskrift som han gjort för egen hand?

CABINET

Ex till:

Kabinettssekreteraren

Polchefen

Chefen pol 1

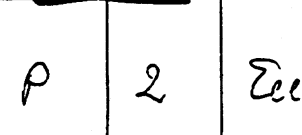
Julin, Pol 1

Amb London u nr

Amb Moskva u nr

Ifylles av telegramexpeditören

Ärendes

UTRIKESDEPARTEMENTET	Ärende:			
MB				
Kopia till:	Åtgärd: (se regler på blankettkopia)			
Kabs		P	2	Eef
Polch Pol 1 OMB				

AMBASSADEN KOEPENHAMN 1984 09 04

aa§

POL

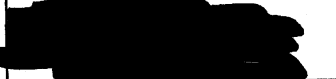
UD STOCKHOLM FOER POL 1

RE RAOUL WALLEMBERG

VID KONTAKT IGAAR MEDDELADE PASTOR NEERSKOV, ATT DET TELEFON-
NUMMER I SOEDERTAELJE HAN HAR ANTECKNAT STAEMMER MED AMBAS-
SADENS UPPGIFTER. NAAGOT NAMN PAA DEN POLSKE FLYKTINGEN HAR HAN
TYVAERR INTE KVAR, MEN BEKRAEFTAR ATT SYSTEMEN HETER SARA GUENTER
ELLER GUNTER. VI KAN INTE ERHAALLA YTTERLIGARE UPPGIFTER AV
NEERSKOV..

WOLLIN+

UTRIKESDEPARTEMENTET HS	Ärende:				
Kopia till: Kabs Polch Pol 1 UDD	Åtgärd: (se regler på blankettkopia)	 <table border="1" data-bbox="1121 268 1458 418"> <tr> <td>P</td> <td>2</td> <td>Eu¹</td> </tr> </table>	P	2	Eu ¹
P	2	Eu ¹			

AMBASSADEN TEL AVIV 1984-09-04

aa8

POL

UD STOCKHOLM

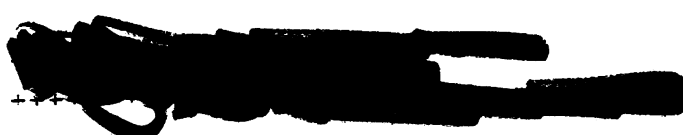

FÖR JULIN, POL I
FRÅN HIRDMAN

RE WALLEMBERG-VITNET KALINSKI.

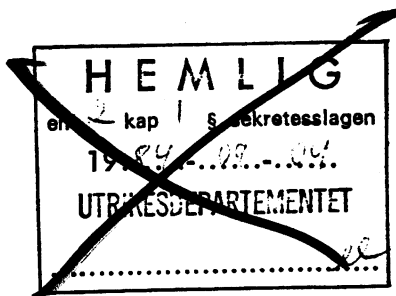
PÅ EN FOERSIKTIG FRÅGA SVARAR KALINSKI ATT BUTOVA SJÄLV
HAR SKRIVIT DET BREV HAN LAEMNADE TILL MIG. DET VAR
INGET TVIVEL OM ATT DET VAR HENNES HANDSTIL, DE HADE KORRE-
SPONDERAT FLERA ÅR I SOVJETUNIONEN. PÅ EN FOELJDFRÅGA
SVARAR HAN ATT HAN INTE SKRIVIT AV DET. DET VAR ORIGNALET.
DET FOERVAANAR MIG DOCK INTE ATT HANDSTILSPROVERNA LIKNAR
VARANDRA.....

HIRDMAN

PROMEMORIA
1984-09-04

P2Eu^I

HEMLIG ENL SEKRL

Kopia till t. hbr. Hirdman - Hirdman
84-09-04
En till:
Kals
Pech.
Ch. P. I
Julin
Amb. Moskva (u.m.)
EXP. AT 84-09-05

POL

Grafologiska anmärkningar till "Butovas brev"

Då man jämför "Butovas brev" med det brev Kalinskij skrivit till Hirdman, tycker man sig redan vid första anblicken se en tydlig likhet. Skillnaden tycks vara att handstilen i brevet till Hirdman är omsorgsfullare, vilket lätt förklaras genom att brevskrivaren riktar sig till en person han vet icke är van att läsa kyrillisk skrift - han lovar ju också i slutet av brevet att senare sända ett maskinskrivet brev, då han är osäker om mottagaren kan tyda hans handstil. Typiskt är också att de sista raderna i brevet till Hirdman, och särskilt Post Scriptum, än mer än brevet i övrigt, påminner om handstilen i "Butovas brev".

Bland särskilda likheter märks:

- Bokstaven "t" kan på ryska skrivas antingen *т* eller *Т*. I Hirdmanbrevet skrives konsekvent *Т*; i Butovas brev omväxlande *Т* och *т*, men *Т* är mera drivet och blir mot slutet allt vanligare, vilket tyder på att det är det för brevskrivaren naturliga (det ligger givetvis också närmare till hands för en person van vid latinsk skrift att föredra *Т* framför *т*).

- Exakt samma iakttagelse kan göras vad gäller bokstaven "d", som på ryska kan skrivas antingen *д* eller *Д*. Hirdmanbrevet har genomgående *Д*, "Butovas brev" omväxlande *д* och *Д*, och där också mot slutet *Д* blir vanligare. Ett par gånger har brevskrivaren börjat med att skriva *Д* men rättat till *д*.

- Bokstaven *щ* är kantigt skriven och liksom textad i bägge breven. Detta är den grafiskt krångligaste bokstaven i det kyrilliska alfa-

betet, och det är därför för en vid kyrillisk skrift ovan person svårt att skriva den flytande.

- Bokstaven *К* skrivs i bägge breven ofta med nedre högra stapeln "lös", alltså *К* .

- Teknet *и* förekommer i bägge breven ett par gånger karakteristiskt förkortat (som slutbokstav) till ung. *и* . Likaså är slutljudet *и* i bägge breven vardera en gång karakteristiskt förkortade till ung. *и* .

- Bokstaven "С" skrivs i bägge breven oftast med en övre inre "knorr". - *С* .

- Bokstäverna *и* och *и* skrivs i bägge breven ömsom med ömsom utan "ansatsklump", alltså än *и* än *и* , än *и* och än *и* .

- Bågen över *и* är i bägge breven uträtad till *и* , vilket nog är det vanligaste för ryska skribenter; många skriver dock en mer eller mindre tydlig båge.

- Något liknande gäller det konsekventa användandet i bägge brevet av *х* i stället för det mera vårdade *х* .

- Bokstaven *с* skrivs i bägge breven mycket lika varandra och ömsom öppet, ömsom slutet: *с* , resp. *с* .

- Mellanstapeln i *и* är i bägge breven ofta högt uppvriden, till *и* .

- Översta stapeln i *и* är i bägge breven ofta vid, skålformad: *и* .

- Siffran "7" är i bägge breven skriven som 4 med tvärstreck, alltså: *7* .

Jag tycker mig alltså se många likheter mellan de bägge skriftproven och inga markanta, i varje fall inte konsekventa, skiljaktig-

heter. Emellertid kan jag, även om jag anser mig ha stor vana vid att läsa kyrillisk skrift och amatörmässigt också intresserat mig för grafologi, naturligtvis icke utge mig för grafologisk expert. Intrycken är alltså "subjektiva".

Ett "subjektivt" intryck hos mig är f.ö. också att den konspirativa stilen i "Butovas brev" rent "litterärt" ^{li}/sin nästan lekfulla barnslighet, förefaller mig orysk. Den erinrar mig däremot osökt om stilen i de "postkort" av Kalinski som jag för några år sedan (1979 ller 1980?) hade tillfälle att läsa.

Göran Lundström

Politiska avdelningen

Enhet I

1984-09-04

Dnr	Avd	Grupp	Mål
V14	P2	Eu	I

Ex till

Kabs.✓

Polch.✓

Ch. Pol I ✓

Julin✓

Bilagor:

PM 84-08-28/Göran Lundström, Pol I

"Anmärkningar till "Butovas

brev"

Ambassadören Sven Hirdman

TEL AVIV

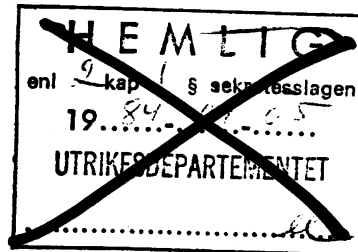
PM 84-09-04/Göran Lundström,
Pol I. "Grafologiska anmärkningar
till "Butovas brev".

Amb. Moskva,

(u.n.)

Kopia av Butovas brev

HEMLIG ENL SEKRL

Wallenberg-vittnet Kalinski

(2 bil.)

Broder,

./1-2

I anslutning till mitt m i s o översänder jag närslutet Göran
Lundströms lingvistiska och grafologiska kommentarer till "Butova-
brevet". De talar för sig själv och är inte uppmuntrande för den
som till äventyrs fäste några förhoppningar vid den senaste ut-
vecklingen.

Skulle Kalinski nu hävda att det brev som Du vidarebefordrade är
hans egen handskrivna kopia av originalet är vi tillbaka till
utgångspunkten och måste då på nytt vädja till honom att få låna
detta. Alternativet blir väl att vi får skriva av även detta vittnes-
mål.

Sven Julin

ee

Ifylles av postexp

Aysänt med

☒ av kurir☐ uti kurir☐ luftpost☐ vanlig post

Avsändn datum

Sign

3/9-84

CH

ЮП 8 июня 1983

Дорогой Аркадий Михайлович!

Это письмо лежит на письменном уже не-
сколько месяцев и только теперь я
попытки возможности его отправить,
без уверенности, что оно дойдет к тебе.
Ваши "инструкции" и соблюдаю... Особых
новостей у меня нет, и хорошо что их
нет, ибо у меня, если новости то
только плохие, хороших не бывает.
Моя "жена" такая же как была, ви-
дн ее редко, как и раньше, когда ра-
ботала и, слава богу.

Живу в мамин дом, старенький, но
уютный, подключили газ и в
нем тепло. Сразу как узнал на-
писано живу здесь. Спокойно и
хороший воздух, вот все его прелести.
Щедро, но за каждой ерундой надо ехать
в магазин или слезком.

Сильвия переехала в 17 квартиру на пер-
вом этаже, Миша и Павел с Колей, они
обоим почти возраста, Коля не
год старше. Квартира плохая, сырая.

У Сильви здоровое неплохое, а Коля
хроник — попки и все остальное
поменьше. Вряд ли он достигнет
возраст его, дедушки М. Тот здоров
и бодр, только не разговаривает
ему 30, а Коля 52. Все это
для меня, конечно, уже все никак
там ушла. Сильви ездила как-то
недавно перед уходом Лены на
2-3 дня в Москву, но не по поводу
лечения, а думая что-то новое
(Купил в «Детском-мире». Мой муж
ушел на пенсию в конце 1982, и
он больше не общается с Сильви,
но имел привилегии, через Лёну, что
нег никаких изменений. Вам оту-
миле французский, красивый но не
районный. Мне сказал человек знакомый
... и не забывайте, сейчас будет... Мне
спасибо мама и с ней я на пароходе.
К путешествию вперед... На этом —
записывать следы писем. Какато
Вам здоровый и счастливый, вы заслужили. Твой Вадим

Mr. Hierzman

Уважаемый господин Гирдман!

Я переслал Вам через шведское посольство документ в связи с провокацией. Тот, что я агент КГБ. Мне эта провокация не задевает. Это не повредит и делу Ваших братьев.

Вчера был телеграм из Москвы от жены Капкана. В сообщении из КГБ в Москве, чтобы она не беспокоилась, все будет хорошо. Значит, что скоро они могут Капкана освободить, если он им обещал, что будет молчать. Но конечно, молчать он не будет. Я Вам на днях напишу письмо на машинке, т.к. я

не уверен, что во прозе,
и потому мой помет.

С уважением
Жалы —

Судя за проезд 448 км,
прошу переслать тек через
штатное посольство в
Израиль.

Жалы

Politiska avdelningen
Pol 1
Handläggare: Kansliråd Sven Julin

Dnr 1984-09-06 10520	Avd Grupp Mål P 2. 2001
----------------------------	----------------------------

Nina Lagergren
Raoul Wallenberg-föreningen
Arsenalsgatan 8 c
103 22 STOCKHOLM

Ex till:
Polchefen
Chefen pol 1
Hirdman amb Tel Aviv un

Ex + b:or till:
Örn amb Moskva un

Jag vill med dessa rader orientera Dig om den senaste utvecklingen av Kalinski-spåret.

./. Vår Sovjetexpert Göran Lundström har fått tillgång till bifogade
handskriftsprov från Kalinski, som har jämförts med den som
förekommer i brevet från Butova. Hans kommentarer återfinns i
närslutna ~~PM~~. Vi misstänkte ett tag att Butovabrevet eventuellt
skulle vara en av Kalinski gjord avskrift, men på förfrågan av
Sven Hirdman i Tel Aviv har Kalinski kategoriskt uppgett att
det var Butova själv som hade skrivit det brev som han över-
lämnade till oss.

Även om vi inom departementet avvaktar resultatet av den kriminal-
tekniska undersökningen (som väl dröjer någon tid), tycks slut-
satsen om trovärdigheten av Kalinskis vittnesmål i det här
sammenhanget ge sig själv.

Om Du har några synpunkter på ovanstående eller på det material
som jag har översänt tar jag självfallet gärna del av dem.

Sven Julin

Ifylles av postexp

Avsänd med

☒ av kurrir

☐ uti kurrir

☐ luftpost

☐ vanlig post

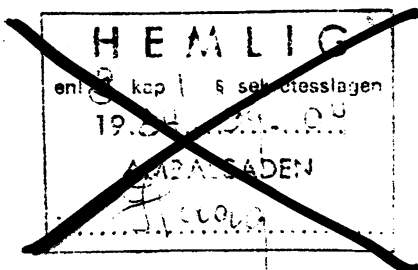
Avsändnings datum

2.9.84

Sign

Departementssekreteraren Magnusson
Utrikesdepartementet

Pol I/Chlin/ee
Baker t. N.
Lagergren 84-09-20
2 p. at 84-09-20/ee

57V

INKOM UD		
1984-09-10		
AVD.	GR.	MAL.
0	2	En 11

Pal

3

Avtäckning av Raoul Wallenberg-skylt

Broder,

Som Du måhända erinrar Dig (se mitt hbr till Dig 1983-12-01) håller en nederländsk humanitär organisation med kristna förtecken sedan närmare ett år tillbaka på med en Raoul Wallenberg-kampanj. Ett led i denna kampanj har varit att försöka förmå olika kommuner i Nederländerna att hedra Wallenberg genom att uppkalla offentliga platser efter honom. Enligt ett meddelande från organisationen blir Gouda, cirka 25 km öster om Haag, först på plan: en park, belägen vid Jeruzalemstraat, kommer i fortsättningen att heta "Wallenbergparken".

Nu har ambassadören ombetts att vid en tidpunkt som senare fastläggs avtäckta den aktuella namnskylten. Bortsett från eventuella andra betänkligheter är det väl så att vi i Sverige hyllar principen att inte på detta sätt hedra någon alltför levande person. Officiell svensk närvaro i ett sammanhang som det i Gouda skulle i så fall kunna tolkas som att vi gett upp alla förhoppningar om att Wallenberg skulle finnas kvar i livet.

Eftersom vi har indikationer på att liknande initiativ kan komma att tas i andra städer, där uppmärksamheten skulle kunna bli ännu större, är det viktigt att vi håller en konsekvent linje. Vi vore tacksamma få departementets synpunkter snarast möjligt.

Jag vill passa på tillfället att nämna att den neder-

ländska organisationen, samtidigt som man vidarebefordrade inbjudan till ambassadören, återgav ett meddelande som distribuerats till pressen. Det handlade om att ett antal privatpersoner som hörsammat organisationens uppmaning att i samband med Wallenbergs födelsedag den 4 augusti skicka kort till honom i Sovjetunionen (under vilken adress är oss inte bekant) har fått tillbaka mottagningsbevis som bekräftar att försändelserna lösts ut. Organisationen tolkar detta som ett tecken på att Wallenberg alltså finns i Sovjetunionen. Hur tvivelaktig denna slutsats än må vara, är det uppenbart att vissa människor är övertygade om dess riktighet. Ambassaden har hittills fått motta ett telefonsamtal från en av dem som erhållit mottagningsbeviset i retur. Vi har givetvis inte kommenterat saken och utgår ifrån att vi heller inte bör göra det.

Kjätligt kätngin

Jan Olsson

Jan Olsson

UTRIKESDEPARTEMENTET

Politiska avdelningen
Pol 1

1984-09-10

Arkiver.

P2 Su^T

10561

Johan Pålsson
Granvägen 13
296 00 ÅHUS

POL

Med Ditt brev den 31 augusti 1984 bad Du om upplysningar om Raoul Wallenberg och hans öde.

Raoul Wallenberg sändes av svenska regeringen till Budapest 1944 för att hjälpa ungerska judar undan nazistförföljelserna. Nazisterna hade vid den tiden börjat sända iväg judar i stora mängder från Ungern till förintelsläger. Genom enastående och hjältemodiga insatser lyckades han att med ständig fara för sitt eget liv rädda närmare 100.000 judar från undergång.

När den ryska armén i januari 1945 ryckte in i Budapest blev Raoul Wallenberg tillfångatagen och förd till Sovjetunionen. Varför vet vi inte. När den svenska regeringen begärde att han skulle få återvända till Sverige svarade ryssarna först att han inte fanns i Sovjetunionen. Vi kunde dock lämna bevis om motsatsen eftersom krigsfångar som suttit i ryska fängelser vid hemkomsten berättade att de hade sett honom. År 1957 ändrade då den sovjetiska regeringen sina uppgifter och påstod att han skulle ha dött 1947 av hjärtslag i ett fängelse i Moskva.

Svenska regeringen har dock inte accepterat den uppgiften eftersom många tecken tyder på att han var vid liv långt senare. Och så länge vi inte har överbevisats om motsatsen utgår vi från att han fortfarande kan vara vid liv. Vid många tillfällen, senast 1979, har vi därför återigen begärt att få klarhet om hans öde. Men den sovjetiska regeringen har tyvärr fasthållit vid sitt besked från 1957 att han har avlidit.

Inom utrikesdepartementet har vi inte gett upp och fortsätter att göra vad vi kan för honom. Det är dock inte så lätt inför den sovjetiska regeringens avvisande attityd.

Raoul Wallenberg var en svensk vars enastående insatser har väckt uppmärksamhet och beundran världen över, och i många länder har det bildats föreningar för att sprida kännedom om hans gärning. I Sverige är det Raoul Wallenberg-föreningen med

Exp. 84-09-10

Postadress
Box 16121
103 23 STOCKHOLM

Gatuadress
Gustav Adolfs torg 1

Telefon
786 60 00

Telegram
Cabinet

Telex
105 90

Postgiro
1 56 10 - 9 EP

adress: Box 16076, 103 22 Stockholm.

Om Du vill veta ännu mer skulle jag vilja föreslå att Du på biblioteket lånar boken "Med Raoul Wallenberg i Budapest" av Per Anger som kom ut 1981.

Med vänlig hälsning

Sven Julin

Denr	Avd	Grupp	M&I
349			P2 Eel I

Political Department
First Division

September 19, 1984

handling av
Wallenberg-
dossieren

Mr. Denes Gellert
353 Elm Street

LAWRENCE, MA, 01841

USA

Dear Mr. Gellert,

With reference to your letter of August 14, 1984 to the Prime Minister, I am pleased to send you enclosed copy of the messages exchanged between His Majesty Gustav V and Regent Horthy of Hungary in 1944.

Sincerely yours,

Sven Julin

ee

Ifylles av postexp

Avsändt med

☐

av kurrir

☐

ett kurrir

☐

luftpost

☒

vanlig post

Avsändn datum

19/9-84

Sign

at

Ayant appris les mesures extrêmement dures
et sévères de votre Gouvernement tendant à l'exter-
mination ~~de la~~ de la population juive en Hongrie
je ^{me permets} ~~ne puis plus hésiter~~ de m'adresser personnellement
à Votre Altesse pour La prier au nom de l'humanité
de prendre des mesures en faveur de ceux qui restent
encore à sauver de cette race malheureuse.

Cet appel à Votre coeur généreux est dicté
par mes vieux sentiments d'amitié pour Votre pays
et par mes soucis sincères pour la bonne réputation
de la Hongrie dans la communauté des nations.

Guslaf R.

ssa budapest uss3 110 12/7 1944 1625 etat

a sa majeste gustave V roi de suede stockholm

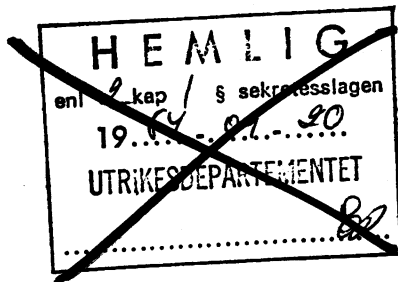
j'ai reçu l'appel que votre majeste m'a adresse par l'il dans
l'esprit de la plus grande comprehension je prie votre majeste
d'etre convaincu que je fais tous ce qui est dans mon pouvoir dans
les conditions actualles pour faire respecter les principes de
l'humanite et de l'equite. Tres sensible aux sentiments d'amitie
que votre majeste eprouve pour mon pays. Je la prie de les garder
pour le peuple hongrois dans ces heures de lourdes epreuves
nicolas de horthy regent du royaume de hongrie

/gyn

65 ✓

Politiska avdelningen
Enhet I

Dnr	Avd	Grupp	Mål
1984-09-20		P2	Eu

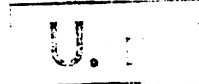
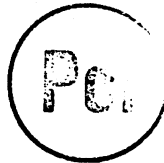

Ambassadören Leifland
LONDON

a + b överlämnas för kännedom till:

Generalkonsul Faxén, New York
Ambassadör Malm, Wien
Ambassadör Örn, Moskva

HEMLIG

a för kännedom till:

Kabsekr.
Polchefen

Wallenberg-vittnet Kalinski

Broder,

./.

Vid samtal idag med Lars-Åke Nilsson kom jag underfund med att jag tyvärr på ett alltför fragmentariskt vis hållit er orienterade om utvecklingen av Kalinskis senaste vittnesmål. Jag bifogar därför kopior av korrespondens och telegram som "piecemeal" har gått ut på delgivning. Det är inga uppmuntrande aktstycken.

Raoul Wallenberg-föreningen har, såvitt jag förstått, avskrivit vittnesmålet. Själv föredrar jag att avvakta resultatet av den kriminaltekniska undersökningen (som kommer att kräva tid) innan jag fäller min dom, men förhoppningsfull är jag inte. Det troligaste är väl att den lättantändlige och stridbare Kalinski trädde fram i ett försök att hävda sig gentemot sina vedersakare i Wallenberg-kampanjen, bl a Simon Weisenthal och den västtyske författaren Heiner Lichtenstein.

Sven Julin

ep
Fylls av postexp

Avsändt med

☒ av kurr

☐ uti kurr

☐ luftpost

☐ vanlig post

Avsänds datum

Sign

2/9 84

Politiska avdelningen

Enhet I

Bilaga: Hfr. J. Olsson, Haag -
 - Magnusson, 84-09-04
 "Avtäckning av R. Wallenberg - skylt"

Ska ej hemligstämpas / Julin 84-09-20

Dnr 55 69	Avd Grupp Mål P 2 Eu I
1984-09-20	

Nina Lagergren
 Raoul Wallenberg-föreningen
 Arsenalsgatan 8 C

103 22 STOCKHOLM

./.

Från ambassaden i Haag har vi erhållit bifogade skrivelse angående svensk representation vid avtäckning av holländska gatuskyltar med Raoul Wallenbergs namn.

Jag skulle sätta värde på att få tala med Dig om den frågeställning som däri tas upp. Skulle Du vid tillfälle vilja ringa mig (786 64 06)?

Sven Julin

ee

Ifylles av postexp

Avsändt med

☐

av kurir

☐

ett kurir

☐

luftpost

☒

vanlig post

Avsändn datum

84-09-20

Sign